

ISSN: 2394-7748

SPROUT

Volume III | December, 2017

**Annual Journal of
Sipajhar College Teachers' Unit**

**Editor :
Dr. Simanta Prakash Boruah**

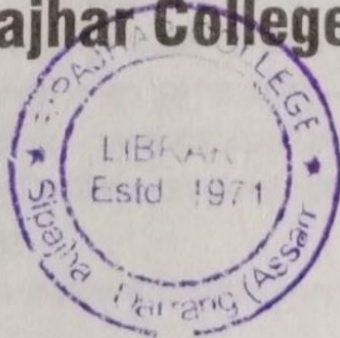
ISSN: 2394-7748

SPROUT

Volume III | December, 2017

Annual Journal of Sipajhar College Teachers' Unit

Editor :

Dr. Simanta Prakash Boruah

SIPAJHAR COLLEGE LIBRARY

A. C. S. No. *8-17*

Class No.

SPROUT, an annual journal of Sipajhar College Teachers' Unit, edited by Dr. Simanta Prakash Boruah and published by the president and secretary on behalf of Sipajhar College Teachers' Unit, Sipajhar College, Darrang, Assam 784 145

Editorial Board

- Chief Adviser : Dr. Pradip Chandra Deka, Principal, Sipajhar College
 Advisers : Dr. Tandrali Choudhury, Vice Principal, Sipajhar College
 Mr. Jayanta Kr. Hazarika, President, Sipajhar College Teachers' Unit
 Editor : Dr. Simanta Prakash Boruah
 Members : Dr. Sultana Rezia
 Dr. Dulendra Nath
 Dr. Sastri Ram Kachari

ISSN : 2394-7748

The opinions expressed in this journal are those of the authors concerned and do not necessarily reflect the views of the editor, editorial board and Sipajhar College Teachers' Unit.

Printed at:

Das Design Centre
 Maligaon, Guwahati- 781012
 Ph. : 9864070921
 e-mail : dasdesigncentre@gmail.com

Contents

Editorial-	1
1. The world in which the Novelist Kamala Markandaya Roams - Dr. Debabrata Bordoloi	5
2. Role and development of stock characters in English drama and the novel - Dr. Malini Nair	9
3. Understanding Literature in a Digital Age : A Multimodal approach to the study of Waiting for Godot - Barnali Sharma	18
4. A Study of Mental Health of Students - Dr. Sultana Rezia	22
5. Depression in Adolescence : Causes, Problems and role of Parents -Dr. Kashmiri Nath	27
6. The Impact of Goods and Services Tax on Indian Economy - Gultaz Begum	30
7. ASEAN: With a special reference to India's Look East (Act) Policy - Dr. Sastri Ram Kachari	35
8. The Tea- Garden Workers of Darrang District : A Socio-economic, Political and cultural Study - Imran Hussain,	39
9. Importance of distance education in sipajhar - Jalti Ram Hazarika	42
10. Role of IQAC to improving Quality Education in Higher Educational Institutes (HEIS) - Chitra Rani Barua	45
11. Congress Syndicate: The factor behind the fast deterioration of internal health of Indian National Congress - Dr. Simanta Prakash Boruah	48
12. Old-Time Crafts and Industries of Darrang : Retrospect and Prospect - Dr. Dulendra Nath	53
13. দাস্যভক্তিৰ ধাৰক-বাহক মথুৰাদাস বুঢ়াআতা - ডঃ বামচন্দ্ৰ ডেকা	58
14. আধুনিক অসমীয়া গীত আৰু পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱা - ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ নাথ	62
15. সংসদৰ প্ৰশ্নোত্তৰ পৰ্ব আৰু শূন্য ঘণ্টা : এক চমু আলোচনা - শৈলেন্দ্ৰ চহৰীয়া	68
16. আবাহন যুগৰ চুটিগল্পত লোক-জীৱন - মুকুল কুমাৰ চহৰীয়া	73
17. মামণি বয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৰা হাঁওদা' আৰু 'নীলকণ্ঠী ব্ৰজ' উপন্যাসত নাৰী জীৱন : এটি চমু আলোচনা - তৃষ্ণা বৰুৱা	79
18. নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ কবিতাত মহাকাব্যিক নাৰী চৰিত্ৰৰ পুনৰ নিৰ্মাণ - নীতা মণি ডেকা	85

Editorial

Celebrating the 1st anniversary of demonetization as anti-black money day, the finance minister observed- November 8, 2016 would be remembered as a watershed moment in the history of Indian Economy. This day signifies the resolutions of the BJP-led Central Government to cure the country from the dreaded disease of black money. We, the Indians, were forced to live with this attitude of 'chalta hai' with respect to corruption and black money and the brunt of this attitude was faced particularly by the middle class and the lower strata of the society. It was a hidden urge of the larger section of our society for a long period to root out the curse of corruption and black money; and it was this urge which manifested in the verdict of people in May, 2014. The Finance Minister's observation reflected a very positive tone with full of optimism. Through demonetization, more than 80% of the cash in circulation was removed with a view to stifling black money in India. Long queues in front of ATMs and Banks became a daily scene for few months thereafter. However, normalcy came in due course of time. Criticizing this great step of NDA government, Dr. Manmohan Singh, the former prime minister of India described November 8, 2016, the day demonetization was announced by prime minister Narendra Modi, as a 'black day for economy and democracy' and termed demonetization as organized loot and legalized plunder. Leaving aside the 'politically motivated' debates either to support or oppose government initiatives, a clear picture is possible if concentrated on the Reserve Bank's report on demonetization. As per Reserve Bank of India's data, out of 15.44 lakh crore worth of currency notes that were taken out of circulation, Rs. 15.28 lakh crore have returned to the system between announcement of demonetization and June 30, 2017. The percentage of returned money is 99%. However, around Rs.16,000 crore is yet to be recovered. It, therefore, reveals that little of the stock of the black money in the country was evidently extinguished. This was because either almost the entire stock of black money got successfully converted into white money or very limited amount of black money was kept in cash. In other words, government's initiative in this context seems to be a great failure as the cost for gaining Rs.16000 cores is Rs. 21000 crore. Actually, the government spent around Rs. 21000 cores in printing new notes to meet the crisis caused by note ban. Along with the goal to curb corruption in Indian society, the government had another target to strike the back bone of terrorist groups in India. However, there is no government report on whether there is any link between the recovered black money and funds of terrorist groups. Against all those negative consequences of demonetization, the point worthy to be mentioned is its alternative orientation towards digitalization. Immediately after announcement of demonetization, for scarcity of cash, common people had no alternative but to follow digital devices for transactions and ultimately India moved a step forward towards a digital Economy. But the real picture of digital India that has come to light after celebration of 1st anniversary of demonetization, fails to bring new hope to common people owing to lack of government initiative for preparing the ground for better infrastructure for digitalization. The literacy rate of India, particularly its female literacy rate that is 74.04% and 65.46% (Census: 2011) respectively, stands on the way of central government's vision of digital India. More equitable growth of literacy rate, very substantive scheme for women empowerment and programmes for equitable distribution of development schemes are urgent necessity for India for fulfilling its dream of Digital India.

Amanta Prakash Boruah

Annual Journal of Sripaihar College Teachers' Unit

SPROUT | ISSN : 2394-7748

Volume III | December, 2017

The world in which the novelist Kamala Markandaya Roams

Dr. Dehabrata Bordoloi
Associate Professor,
Department of English

Abstract

Indian English literature is gradually being popular among the Indian students and also among the general readers inside the country and abroad. Those Indians who are very much keen in studying literature are also being fascinated by such works. The very cause of growing popularity of this literature among the Indian readers living in the different parts of the country is that Indian English is definitely playing the role of a link language all over the nation, and literature created in this language represents the various cultures, experiences, living habits, views and visions of the different people who live in this vast land. Their own identities and ethos are being reflected in this literature through which the respective people can identify themselves. Any literary work created in provincial languages may not be comprehensible to those people who speak other languages though all the Indians live under the same umbrella of Indian constitution. Against such backgrounds, any book written in Indian English by any Indian may easily be understood by different Indian readers living in the different parts of the country. Indian English literature has thus opened the scope for the people of modern India to know about the people of Southern India and vice versa. Similarly the West is known to the East and the East is known to the West quite smoothly through this literature. What is more, any foreigner may know about the creativity of Indian authors as Indian English literature represents Indian views, Indian thinking, Indian lifestyle, Indian culture, Indian ethos and so on. The non Indian readers, in this way, get a nice chance to know Indian people who live under the Indian sky, breathe the Indian air and live on the Indian food.

We would like to admit here that whatever is going to be written is not with any purpose research; it is just a very brief survey of Markandaya's novels written during nineteen fifties and sixties. We want to make ourselves acquainted with love of Kamala Markandaya for the people of her motherland, particularly the South India though she spent the mega period of her life in London. Here, of course, all her works are not taken into account because we think that her works written during her youthful days are supposed to be sufficient enough to make an assessment of the quality of her literary creations which are almost based on humanitarian feelings.

If we make a thorough analysis of Markandaya's works we may indubitably categorise them as the literature of concern. All her frictional works are basically generated by the tragic vision of the contemporary time which arouses conflict

in mind. She has been found quite sensitive to the sufferings of common people which are caused by the clash between the tradition and the modern; the individual and the society or one race and another. From the reading of her

Annual Journal of Sripaihar College Teachers' Unit

novels one may easily assume that she was torn asunder by the difference between things as they were and as they ought to be; between the ideal and the actual; or between the East and the west. Markandaya's suggestion is that men should always try to emphasise the harrowing experiences of life to find a human solution to such problems. Let us now throw light on the themes and concerns of some of her widely read novels written up to nineteen sixties. The novels written after this period have not been brought into account on the very grounds that the former novels are found sufficiently significant to assess Markandaya as a novelist of social reality.

Her first novel is "*Nectar in Sieve*" which was published in 1954. It is based on the traditional pattern of life as found in almost all the villages of India. This novel has been recognized as a passionate cry of protest against social injustice that the people of the lower stratum are to face in their day-to-day life. The narrator Rukmini tells us of her marriage at the age of twelve to Nathan, a tenant farmer. He is rich in nothing but with which he cherishes his wife. Their village is vitiated in the name of progress by the building of a tannery, owned by an Englishman. The peaceful atmosphere of the village is smeared by the going industrialisation. Ultimately, Nathan's family is beleaguered by one trouble after another. It becomes almost source less. Nathan's life becomes almost half-fed and half-clad. Here, the calamities of Nathan's family are caused not by nature, but by the clash between the traditional ideals and the forces of material progress. Markandaya wants to say through this novel that the basis of peasants' sufferings is the economic insecurity that leads to no land, no food and no protection caused by the material progress of a few. What is more, this type of calamity, in the long run, gives rise to the practice of prostitution and other immoral deeds. By depicting such a plot in this novel, Markandaya has shown her acute awareness of the degrading condition of

traditional village life in the jaws of so called material progress.

Her second novel "*Some Inner Fury*" was published in 1956. This book is also written on the theme of conflict between the East and the West. The plot of the novel is woven around the Quit India Movement of 1942. The subject of conflict between the East and the West has been dramatised in two ways; one is political situation and the other is cultural disparity. Richard and Mira fall in love with each other. But afterwards, they come to realize that they belong to two different worlds both politically and culturally. And they failed to adjust themselves with such different situations. Finally they separate from each other. Richard marries a white girl again. Mira received a severe shock at heart. She is always with the side of her own motherland India, and accepts the separation quite easily. Markandaya says that incompatibility caused by cultural disparities is a common reason of separation in married life.

Her third novel is "*A Silence of Desire*" which came to light in 1960. The theme in this novel is clash between faith and reason. Dandekar, the central character is happily married to Sarojini. Very gradually he begins to doubt her fidelity. She is found frequently sitting with a man of peculiar trait along with a group of other women. The man is known as Swami who is supposed to have a power of healing the barrenness of womb. Dandekar is a person who sympathises with her childless wife but cannot treat her medically owing to lack of money. On the other hand, he is also sure that the treatment of Swami will also be of no use. He has pity on himself and allows his wife to do what she likes to remove her barrenness. He ultimately imposes silence on himself with a prayer to God that his wife may be fertile to produce a child. He is much helpless and frustrated and finally falls ill. The boss of Dandekar advises him to perform an operation in her. But, he is not even sure whether this type

of operation will be successful and effective. He is very keen in fighting against any odds of his life to cure Sarojini. But luck doesn't favour him, and Sarojini also fails to produce any child in her womb. Many such instances are found scattered in Indian villages. Markandaya has very exquisitely highlights the depth of sorrow of such barren families through the characterisation of Dandekar and Sarojini.

"*Possession*" is her fourth novel which was published in 1966. Here, she has made allusion to Giotto, a thirteenth century Italian boy who used to engrave picture in rocks even being a shepherd boy without having any formal lessons on art. Similarly, Valmiki, a twentieth century shepherd boy of India who used to engrave picture on the walls of caves was discovered by Lady Caroline Bell whom she took to England and made a successful artist out of him. Markandaya clearly believes that it is not possible at all to draw out one's calibre unless and until outward scope is provided to one. She thinks that many boys of such artistic calibre have spoiled away for not having any congenial scope. Here the term possession suggests that the artistic capacity of a person who has no capacity to give expression to his calibre is possessed by many so called sympathisers and patrons and they want to make such artistic gifts of the poor people their own possession.

"*A Handful of Rice*" was published in 1966 where she wants to say that there are some people who do not believe that they are mere puppet in the hands of Fate. Ravi, the protagonist of the novel, is of this view unlike Rukmini and Mira. He is ready to fight for what he needs in life. He thinks that man must work hard for what he yearns in life even in the teeth of numerous hazards. He also realizes that there is no end of human wants. Markandaya goes to state that the social system never allows a man of poor background to get his desire totally fulfilled. There are lots of obstacles on the path of getting his desired objects in an easy manner.

Markandaya's message through this novel is an indictment of society, no matter how much a man labours hard. She further voices that material prosperity cannot be attained by the honest and moral means in a classified society like that of India. People like Ravi are usually found to fail in their aspiration for material success.

The last novel written in nineteen sixties is "*The Coffer Dams*" which was published in 1969. The plot is chiefly based on the character of Clinton who is in charge of the construction of the dams. He is much older than his young wife. That is why there is a wide gap of thinking and understanding on the part both of the husband and of the wife. Their views about society, people and lifestyle are almost inconsistent with each other. This type of rift is not at all uncommon in Indian society either. Besides, the novelist has drawn some pictures of alien behaviour between the husband and wife which are often noticed in Indian society. For this purpose she has chosen different characters to represent the various angles of Indian society which she herself witnesses during her lifetime. The subject of this novel is mainly racial prejudice. Quite ironically, she also wants to pass a comment that dams of river may be repaired but dams of conjugal fidelity can never be repaired if they are broken owing to prejudice, false sentiment and different types of complexities.

From the above survey of the novels of Markandaya, it becomes clear that the novelist's interest was deeply rooted in the social reality of the rural background of India. Though she spent the major part of her life as an expatriate, the depth of her love and sympathy for the common people of Indian society is to be appreciated in high terms. Besides, there are many other novels written by Kamala Markandaya which were published after 1970. They are chiefly "*The Nowhere Man*" (1972), "*Two Virgins*" (1973), "*The Golden Honeycomb*" (1977), "*Pleasure City*" (1982), "*Shalimar*" (1982) and "*Bombay*"

Tiger (Posthumously in 2008). In addition to these novels, she also harnessed her pen to write numerous articles which were published in many newspapers. She also wrote a number of short stories to publish in different magazines.

The concerning novels profess that Markandaya wanted to send a message to all human beings of the world about humanity, morality and brotherhood. People must realize that there are many factors common both to the white and to the non-white. Horror and humanity, intellect and philanthropy are found in all races. Hence, a new kind of thinking is necessary which may be reflected in the literature of concern. It is

true that this type of literature is born from the tragic vision that generates anguish over human tribulation. Markandaya is found to be committed to the belief that wrongs must be righted, and morality may alone give birth to a sound and serene society. She gives us vigorous truth not only her literary talent, but also of her indomitable spirit for the welfare of mankind as a whole. That is why she is bent on writing novels of concern so that she may send a message of brotherhood to all the people of the world. This distinguished woman novelist passed away in 2004 creating a void in the realm of Indian English literature of this trend.

References:

- 1. Kamala Markandaya : Margaret, P. Joseph, Arnold Heinemann, 1980
- 2. The Twice born fiction : Mukherjee, Meenakshi, Heinemann, 1971, Delhi
- 3. Indo-Indian literature : Williams, H. M, Orient, Longmans, 1976
- 4. Indian writing in English : Iyengar Srinivasa, K. R., Asian Publishing House, 1973
- 5. Indian writing in English : McCutcheon, David, Writers' Workshop, 1969
- 6. Some Notes on the Plots of Kamala Markandaya's novels : Indian literature, March, 1970

(The writer is engaged in research activities and literary creations besides teaching.)

Role and development of stock characters in English drama and the novel

Dr. Malini Nair
Associate Professor,
Department of English

Stock characters are found in both folk and literary traditions. Originating in the tropes and liturgical plays of the Middle Ages in England stock characters are an integral part of English drama and fiction. The folk stock-characters have come down from drama and the performing arts while fiction gives us the literary stock characters. The earliest identifiable stock characters can be traced to Old Comedy of the Greeks which had "three stock characters whose interactions constituted the standard plot: the *alazon* or impostor and self-deceiving braggart; the *eirone*, or self-derogatory and understating character, whose contest with the *alazon* is central to the comic plot and the *bomolochos*, buffoon." (Abrams 200). In his *Anatomy of Criticism*, Northrop Frye, added the *agriokos* - the rustic or easily deceived character and also identified the persistence of stock characters in comic plots up to the present day. With the secularization of drama came the mysteries and miracles which gave English drama *Dolor* or *Misery* and *Mak* the trickster. Three of the most important cycles of mystery plays, the York, Coventry and Chester made very significant contributions to the development of British stock character in this that they for the first time standardized performances with fixed scenes and characters while allowing for variations in plot lines. The presentation of character types became further accentuated with the coming of the

morality plays which dealt with personification of abstract qualities such as *Beauty*, *Strength*, *Gluttony* and *Peace* all with generalized classes such as *Everyman*, *King* and the *Bishop*. The stock characters of the morality also include allegorical characters like the Four Daughters of God - *Mercy*, *Peace*, *Righteousness* and *Truth* besides the Seven Deadly Sins and the Dance of Death. From *The Pride of Life* the first extant English Morality play to the last and the greatest of the medieval moralities, *Everyman*, it is noteworthy that, the "characters are for the most part not abstractions but individuals generalized to represent a class", in other words stock characters. "It is said that the Vice commonly degenerated into comic relief is the ancestor of the Fool in Shakespeare" (Mair 60). Again it is with the morality play *Mankind* that we can notice a subtle swerve towards comedy in English drama. The stock characters of the morality plays continue to appear in Elizabethan chronicle plays, comedy and tragedy but practically drops out of sight by the time of Shakespeare, till it makes a temporary revival in the 20th century in the plays like *The Servant in The House* With the Interludes, English drama moves closer to attaining its crowning glory of the Elizabethan age. Heywood's Interludes mark the next milestone in the development of stock characters in English drama, figures in general tended "more to the class type than moral personification and many of these Interludes

approached farce or social comedy" (Malone and Baugh 365). Heywood introduced four new social types - the wife, the husband, the clergy and the lover and invested them with a liveliness of action and witty dialogue hitherto not seen in the Interludes and this in turn made them, like the Jacobean masque, dependent for much of their effect upon the brilliance of the social setting.

According to Nicoll the character of Diacon the predecessor of *Vice*, who in turn anticipated the stock character of the *Fool*, first appeared in *Gammer Gurton's Needle* whereas Teg or Teague a loyal Irish servant who sets the precedent for many similar types in later years was introduced by Robert Howard in his *The Committee*. Stereotypes have also come down from English folk festivals and mumming plays which were "a primitive form of folk drama associated with funeral rites and seasonal fertility rites, especially the spring festival" (Cuddon 523). The stock characters associated with the mumming plays are a *doctor*, a *fool in cap and bells* and the *Devil*. From the English folk festival *Plough Monday* have come the stock characters of the *Young Lady* and *Old Dame Jane*. The English pantomime saw the evolution of the stock characters of *Ebenezer Scrooge / Miser*, the *wise old man*, *rogues* and *vagabonds*, the *gambler*, the *town drunk* and the *male impersonator*.

Stock scenes, situations and characters were part of the chants or tropes which were soon imitated and introduced at dramatic representation of Christmas and Twelfth Day scenes. Stock characters like the *Magi*, *Shepherds* and *Kings* in costumes of Oriental splendor came to be incorporated and culminated in the character of *Herod*, the central figure in the action "we have thus early the model for the ranting *Herod* of later drama" (ibid 275) with its most celebrated example in Shakespeare's *Hamlet*. Episodes

from the Old Testament were soon enacted in which prophets like Isaiah, Jeremiah and Daniel had "their words not merely reported but delivered by separate personages appropriately costumed" (ibid 278) wherein the seeds of stock British characters were sown.

The impact and importance of the Italian comedies and the *Commedia dell'Arte* in the development of stock characters in English drama cannot be overemphasized. In 1566, George Gascoigne translated Ariosto's *I Suppositi* into English as *The 50 Supposes* and the English stage received both the story and the comic figures Lucentio, Tranio, Gremio and the true and false Vincentio immortalized by Shakespeare in *The Taming of the Shrew*. Under the Italian influence were introduced into English drama the characters of the *Braggadocio Captain*, and the absurd *miles gloriosus* and technicalities of dramatic language like malapropism and horseplay which soon became stock characters and aspects of English drama.

The new genre of the romantic comedy gave the English theatre several stock characters like the *romantic hero* and the *romantic heroine*, the *other woman*, the *loyal servant* and the *senior family member* or *senex* whose objections stood in the way of true love and of course the *joker*, *jester* or *clown* whose development reaches its celebrated heights in *King Lear* and *Hamlet*. In fact Gascoigne's lively sketch of English country house life set the stage for the novels of Richardson and Meredith, as well as contributed to the use and development of stock characters in prose narratives. Besides the three chief characters of the *host*, the *charming daughter* and the *guest hero* who soon became types Gascoigne's novella, *The Adventures of Master F J*, presented certain other characters with such distinctness and realism that these too were soon elevated to the status of stock characters.

Richard Edwards' *Damon and Pythias* introduced several important innovations in English drama. An interesting blend of elements from classic comedy, tragedy and certain convention of English farce *Damon and Pythias* proceeds to develop the Horatian theory of decorum in character types and to introduce the genre of tragic-comedy. *Damon and Pythias* also introduces the stock characters of the virtuous and self-sacrificing friend or *Preux Chevalier*, the good counselor, the tyrant monarch and the court-wit which were to become the staples of both English tragedy and comedy.

Lyly in his *Euphues: The Anatomy of Wit* set the trend of euphuistic romances and standards for prose narratives as social chronicles for the next couple of decades. Lyly for the first time used character types from across the class spectrum - the peers and country squire aristocrats rubbed shoulders with the business folk, the bourgeois and the philistines and a class of Englishmen with few pretensions to breeding and none to hereditary elegance, the characterization of which reaches its most famous heights in the novels of Wodehouse in the early 20th century all within a vast single framing narrative.

In his earliest comedies Shakespeare established the convention of treating simple stupid men with humorous understanding, a convention which was to reach its heights of excellence in his mature comedies. Since Shakespeare was not a great originator of plots but content to rework the plots he freely borrowed from other sources, he made extensive use of stock characters and conventions. Shakespeare incorporated all the elements of popular drama into his plays, be it ghost with his ghostly prompting to revenge, terrible crimes or a feigned mad man, or the stock characters of low comedy - the clown, the thrifty citizen and his frivolous wife, the gallant

the bawd and the good and bad apprentices. To the readymade stereotypes he freely employed in his plays, Shakespeare also added his own repertory of stock characters. The bold and high spirited heroines who lives paradoxically ended in pathetic surrender like Ophelia, Desdemona, Juliet, Portia, Cordelia, Lady Macbeth, the celebrated villains Iago, Shylock and Claudius, and his immortal fools Touchstone and Feste who set the standards and conventions for all drama that followed.

Of course the exigencies of the Elizabethan stage and its popular favourites, the comic actors, too contributed to the development of the stock character of the fool and the clown. In fact the "Elizabethan stage" according to Mair, "was the ancestor of the modern music-hall" (Mair 62) and it was the Elizabethan's delight in their comic actors that elevated them to the level of conventions and stock characters and this in turn perhaps explains the magnificent largesse given by Shakespeare to the professional fool in his plays.

Jacobean drama was primarily concerned with tragedy and the influence of Machiavelli which had given Marlowe tragic figures that were bright and splendid, smoldered into a duskier heat in the plays of Webster, Beaumont, Fletcher and Ben Jonson. Webster's plays of lust and crime, full of hate and hideous vengeance created the stock characters of the gloomy, meditative and philosophic murderer, the cynical informers besides his two most enduring stock characters in Flamineo the blood curdlingly real villain and Bosola the super spy.

Ben Jonson's theory of comedy led him to build up stock characters who were embodiments of some humour or eccentricity postulated in the theory of humours. At first glance his people are contemporary types, at the second they betray

themselves for what they are really - cock-shies set up by the new comedy of Greece a type that every 'classical' satirist in Rome or France or England has had his shot at since" (Mair 78). Jonson drew his characters from the Roman comedies and his "muse moves and carries in her train types that have done services to many since the ancients fashioned them years ago." (ibid 79) and includes such stock types as the jealous husbands, foolish pragmatic fathers, a dissolute son, a boastful soldier and cunning slave. Congreve was the next dramatist to have added to the stock of stock characters, in his plays Congreve portrayed the social frauds and foolishness of actual living men and women and in doing so added the dimension of satire to his characters.

The Restoration dramatic mode persisted for some time after the political and social conditions that had bred it had disappeared, before gradually giving way to a more moral and more sentimental kind of drama replete with stock characters and situations. Goldsmith too used and developed stock characters in his works. For instance in his *The Vicar of Wakefield* and *The Citizen of the World* we have both the conventional stock character of the genial vicar and his relatives who used him, but also variations from the stock characters in the depiction of an unworldly priest in Moses and Primrose. In *She Stoops to Conquer* Goldsmith established the prototype of the hero, as a "bashful and reserved central character" (ibid 332).

Apart from using the staple stock characters of comedy and fable like Sneerwell, Candour and Backbite, the booby squire and the tyrant in his *A School for Scandal* Sheridan gave to English drama several immortal stock characters and techniques. Resourceful and bold young lovers apart, Sheridan introduced extraordinary linguistic variety through the inventive oaths of

Bob Acres, the inflated Irishisms of Sir Lucius O' Trigger and above all the wonderful Mrs. Malapprop.

The anti romantic plays and novels of Bernard Shaw used stock characters to debunk standard theories and conventions of comedy. Often Shaw took the accepted pattern of Victorian melodrama or farce or drawing room comedy and at the most effective moment, inverted it by transposing the parts of the conventional hero and the conventional villain and having led his audience to believe that it is a revolutionary or iconoclastic play, inverts it again to show that the conventional hero is, after all, a hero, but in a new sense. The Swiss soldier in *Arms and the Man* (1894) behaved with natural morality, as a soldier actually does averred Shaw not as the conventions of Victorian melodrama would have a soldier behave with romantic morality. This dramatic device of double inversion was again used in *Man and Superman* (1903) where the hero is built up into a conventional rebellious figure, laughed at, then restored to his revolutionary status. With all his heroes and heroines Shaw's basic concern was not with individual characterization but with problems in character and conduct of universal import, consequently there is a tendency towards the symbolic and the stock in his work.

Wilde took the formulae and conventions from Victorian Farce and melodrama and added to it his trademark ultra- sophisticated stylization and polished wit. Wilde's use of stock characters and situations, his stylization and witty dialogue is best exemplified in *The Importance of Being Earnest* (1895) which has been "accorded an unchallenged canonical status" (Sanders 484) attested by the fact that it is "probably the most quoted play in the English language after *Hamlet*" (ibid 485). In his plays Wilde created the stock

character of "dandified male aristocrat" (ibid 485) and the snobbish central female character and peppered with the conspicuously Wildian witty speeches.

The plays of Sean O' Casey showcase the Irish stock characters, particularly from amongst the peasantry and fisher folk and his use of traditional stories in plays like *Riders to the Sea*, *Red Roses For Me* and *Within the Gates* carried forward the use of distinctly Irish stock characters.

Galsworthy too dealt with types like rich and poor, country families and the nouveau rich in his plays *The Silver Box* (1906), *Strife* (1909), *Justice* (1910) and *The Skin Game* (1920). Galsworthy's fame as a novelist rests upon *The Forsythe Saga* in which an entire class whose types are represented by the different members of a large family are used, and he created a whole range of stock characters in Soames Forsythe the man of property and Jolyon Forsythe, the disapproving and bewildered spectator, and Irene the emancipated woman.

In the twentieth century there emerged a generation of younger writers who took up the theme of the impossibility of heroism in the modern world and with it a whole new cast of stock characters crop up in English fiction. Likewise the New Theatre of Beckett, Golding, Osborne and Kingsley Amis dealt with the theme of the angry young men and portray their heroes as a clowns. With Britain becoming a welfare state and the gradual disappearance of the social problems that plagued Britain in the twentieth century there emerged a generation of younger writers who took up the theme of the impossibility of heroism in the modern world. A whole new cast of stock characters suddenly crop up in English fiction like "the beer-drinking provincial student, schoolmaster or university lecturer, surrounded by a philistine affluent society which is utterly indifferent to the job he

is doing and implicitly denies the value which such a job stands for, mocking his own cultural pretensions, deriding his own earlier symbols of high culture and setting for the role of clown or cynic or struggling compromiser" (Daiches 1172).

The vogue of stock characters in fiction which began with *Character* writing in Greece came to England in the seventeenth century. Basically descriptions of persons with stress on both the physiology and psychology these were the ancestors of the novel. In prose character types from across the class spectrum were first used by Lyly in his work *Euphues*. Close on the heels of the *Characters* came the periodical essays of Addison and Steele where once again stock characters were used. Beginning with the *Coverley Essays* in the *Spectator* (1711), the novel in one of its forms - that of an omniscient narrator who lays bare the character of the hero - is born.

Aware of the infirmities of human nature, Defoe realized that there was something of a rogue in all men and a bit of rake in most women, he peopled his novels with pirates, pickpockets and loose women, and in his *Crusoe* and *Friday*, *Captain Singleton*, *Moll* and *Colonel Jack* created some of English literature's most enduring stock characters.

Unlike Defoe who painted his characters with an economy of touches and exerted his power of detail to elucidate incidents, Richardson built up his characters slowly "touch by touch and line by line, so that they gradually assume a stereoscopic sustainability" (Compton-Rickett 249) and become real living characters. Richardson's particular talent lay in his portraits of women, where despite the limitations of conventions, *Pamela* and *Clarissa*, *Harriet* and *Clementine* attain individuality and set new standards in the depiction of women characters in the

English novel. Again it was Richardson who introduced sentimentality into English fiction and popularized it forever. Although Richardson in his novels, added interesting insights and eccentricities to his characters, it was Fielding's quick eye for contemporary types and his amazing power of building out of them men and women whose individuality is full and rounded that gave English novel a rich gallery of stock comic characters, each of them minute studies of character like Joseph Andrews, Parson Adams, Jones, Partridge and Sophia. His lively and vivid style apart, Smollett's greatest claim to fame is his genius for depicting oddities of character. "His seamen are the real thing: Tom Bowling (in *Roderick Random*) and Hawse Trunnion (in *Peregrine Pickle*) have the salt savour of the sea about them, and are real and valuable contribution to the portrait gallery of fiction" (Compton-Rickett 255). Equally memorable are humorous and vital characters of Hatchway and Pipes, although the fact that they lapse into caricature is equally true. Smollett's huge and obvious enjoyment in the portraiture of his characters, and his infinite zest spread the hilarious contagion to his readers, with a relish for farce and fresh exuberance there is the same enjoyment to be found in the rollicking extravagances so abundant in the novels of both Smollett and Wodehouse. Again, both presented the vagabond pretty thoroughly, whether as a swaggering adventurer or as a harmless crook out to make a fast buck and raised them to the level of formulaic stock characters.

Structurally Sterne defies every convention of the novel, yet his peculiar blend of humour and sentiment did much to develop and further the art of characterization. Sterne's supreme invention is his Uncle Toby, a lovable, affable, eccentric, whose simplicity, and charm makes him the prototype for Wodehouse's Lord Emsworth.

Jane Austen carried Fielding's art of characterization a step forward. With her first hand knowledge of genteel society and seconded by her intuitive knowledge of the feminine mind, Austen's novels show a delicate and finely humorous feeling for character. The special charm of Jane Austen's novel lies in the fine impartiality with which she individualises and differentiates her characters. Faithful observation, personal detachment and a fine sense of ironic comedy are among Jane Austen's chief contribution to English fiction. Yet curiously enough, for all her minute observation unlike Charlotte and Emily Bronte, Jane Austen rarely describes personal appearance, it is through language that Austen individualises her character. Humour touches and illuminates all her best characters, just as it does with the character of Wodehouse. Another trait which Wodehouse shares with Austen is the canvas of their fiction both look at an upper-middle class secure in its values, its privileges and its snobberies. It is a society which defines itself very precisely in terms of land, money and class and accepts that rank is an essential Guinea stamp.

This relatively restricted world of their fiction, the social and physical confines of their setting, define the limits in which opinions are formed and within which their fools and snobs, bore and gossips, prudes and poseurs must be both understood and accepted. The illusion of actuality which the works of these two writers suggest demand a response to a society confident of its own codes and values.

However, it was with Dickens that the English novel took its most memorable steps towards the development of the stock comic characters. Dickens for the first time dug down into the masses of the people for his subjects, "apprehended them in all their inexhaustible character and humour and pathos and reproduced them with a lively and

loving artistic skill" (Mair 228). Many of Dickens' characters like Pickwick and Mrs. Nickleby began by being purely ludicrous develop a serious and sympathetic individuality. This technique of Dickens of beginning with a salient impression or an exaggerated character trait and then a working outward to a fuller conception of characters contributed immensely the development of the stock characters in English fiction. That Dickens was consciously creating and using types can be seen from the fact that he "is not only the first great story-teller of the common lives of commonplace people in commonplace surroundings, but remains after countless imitators and brilliant successors, yet facile *princeps*. For he took the trivialities of everyday life, the little worries, the little pleasures, the little hardships, the little comedies, the little tragedies, and irradiated them with his glorious humour and ever-flowing sympathy" (Compton-Rickett 499). The unique quality of Dickens's wit was his ability to invest familiar things with a strangeness that was not extraneous extravagances but a logical and integral part of the subject. And in this way he created types or stock characters who were types yet not types. To name just a few we have Robin Toodles the rambunctious son of the nurse in *Dombay and Son*, Noah Claypole, the loutish charity boy type; Joe, the crossing sweeper, the contrasting types of schoolboy characters Traddles and Steerforth, the curious mixture of innocence and shrewdness of his child character types epitomized by Nell, Pip and Oliver. Some of his character types include women like Betsy Trotwood, Miss La Creevy and Miss Pross who have little physical charm but have a soundness and sweetness of heart, then we have the *termagants* and *shrews* like Mrs. Joe, Mrs. Snagsby, Mrs. Varden, Mrs. Sowerberry, Mrs. Grummidge, Miss Miggs, Mrs. MacStinger, Mrs. Jellyby and Mrs. Pocket, the many variations on the type of *landlady* in Mrs. Bardell, Mrs. Raddle,

Mrs. Crupp and Mrs. Todgers; the *eccentric and disagreeable* Mrs. Pipchin, the *cads and bullies* like Sikes, Fagin, Jonas Chuzzlewit and Quilp, the *lawyers* Dick Swiveller and Mr. Micawber. All Dickens' characters are type-cast one way or the other, and in this is the special and enduring value of Dickens' stock characters, whose personal magnetism has affected us so strongly that we have been inclined to overlook their weakness and condone their faults..." (Compton-Rickett 505). Dickens touch and his imagination are so vital that the credibility or psychological accuracy of a character study scarcely affects its success. Dickens so intensely believed so in his Pecksniff, Stiggins and Scorge that we too are compelled to believe in them. Sometimes they are outrageously improbable, but improbable or not they are alive and decline to be dismissed into the limbo, they are enduring types of English fiction.

Charlotte Bronte's portraits of men are idealized pictures of strong, ruthless masculinity. On the other hand, she revolted against accepted conventions of the heroines in fiction as sweet immaculate and meek creatures, she removed the halo of romance from the character of the governess and introduced the type of the plain and dowdy governess. Thackeray excels as a painter of manners, as an artist of the conventions, and his finest art is seen in his pictures of rogues, both male and female, like the genial rogues Barry Lyndon and Rawdon Crawley and Becky Sharp and his snobs Sir Willoughby Patters, Colonel Newcome, the happy-go-lucky Pen and the piquant Costigan, who have become permanent members of the portrait gallery of stock characters in English fiction. Trollope (1815-82) aimed to entertain by constructing stories grounded in the kind of life readers recognized. That he had an eye for character types and individual eccentricities is evident in

his popular novels that constitute the *Barchester Towers* saga.

George Eliot is at her happiest in characterization, which she did with both subtlety and variety. Her novels are peopled with types, Florentine scholars, half-witted rustics, cultured free thinkers, and men and women of the world like the hedonistic Tito, the fine old Puritan Dr. Lyons, the erratic Gwendolen Harleth, the commonplace Fred Vincy, the rough uncultured Bob Waken and the polished scholar Cassubon, and of course the brilliant character types of her heroines Romola, Maggie and Dorothea, who were to inspire countless imitations in English fiction that

followed. A minor novelist who represents a characteristically English genre the sporting novel with remarkable spirit is R.S. Surtees (1803-64) whose novels like *Jorrocks's Jaunts and Jollities*, *Handley Cross*, *Mr. Sponge's Sporting Tour* and *Ask Mama* with their lively and humorous pictures of the way of life like country gentry, have a local, period and class humour.

In Thomas Hardy's novels we find simple primal character types vividly actualized, rustics like Pooregrass and Dewey, sturdy young countrymen like Winterbourne and legions of passionate wayward women like Eustacia Sue, Bathsheba and Tess. "His characters fall into a few recurrent types which reveal his prepossessions" (Chew and Altick 1471). We find in the realization of character in the novels of Thomas Hardy the validation of his conviction that in the upper classes character could be studied and portrayed only subjectively and in the peasantry character could be shown objectively as the direct expression of their inner life. Hardy pioneered the development of the stock character of a woman pitted against the operations of fate, chance and coincidences, as well as the queer convention of a pessimistic romantic setting.

Joseph Conrad's (1857-1924) tales like *Lord Jim*, *An Outpost of Progress* and *Heart of Darkness* which dealt with nature and effects of European imperialism is circumscribed by the limited canvas of his settings - the ship and the sea with its own set of stock characters drawn from its small hierarchical society. His themes were drawn from people he had known or heard, places he had visited and he used the stock characters of the morally degraded Dutchman and in Marlowe a narrator with a phenomenal memory. Conrad used the character of Marlowe as a means of bringing stories close to the reader and as a means of avoiding the old convention of the omniscient author. He created the new convention of the omniscient narrator in Marlowe. Conrad also turned to exotic stock characters and things remote from the occidental experience like the natives of Malay peninsula which he used repeatedly in varied settings like *An Outcast of the Island* (1896) and *Lord Jim* (1900). His stories of the sea or set at sea used the conventional stock characters of the sailors like Captain M'Whirr, James Wait and the almost Christ-like figure of Singleton while his mysteries like *The Secret Agent* (1907) and *Under Western Eyes* (1911) used the stock characters of the Russian agent provocateur, underworld

terrorists and international conspirators and villains. D.H. Lawrence in his fiction repeatedly used the stock characters of a woman of high social rank and a man of brutish primitiveness, in characters who were overt and covert expressions of Freudian complexes and characters of unsuccessful lovers, and his concepts of man as inheritors of primitive life modes. James Joyce tried to create his own credo and character types in Stephen Dedalus and Molly Bloom, Leopold Bloom and Ulysses. Joyce held that "Ulysses, far more than Hamlet or Faust, was the complete or representative man - son, father, husband, wise,

courageous shrewd..." (Chew and Altick 1561). Virginia Woolf who used both impressionism and stream of consciousness techniques with a difference experimented with the use of stock characters by reversing traditional roles and relationships just as she did with her plots and

genres. In her novels *Woolf* takes the reader from mind to mind through transitional impressions of environment and within the personality the movement is back and forth through time as can be seen in her novels like *The Voyage Out* (1915), *Mrs. Dalloway* (1925), *To the Lighthouse* (1927).

Works Cited:

- Abrams, M.H. *A Glossary of Literary Terms*. 6th ed. Bangalore: Prism Books, 1993.
- Altick R.D. and Chew S.C. *A Literary History of England: The Nineteenth Century and After (1789-1939)*. London: Routledge, 1992.
- Aristotle. *Poetics*. trans. Bywater. Oxford: Oxford UP, 1920.
- Arthur, Compton-Rickett. *A Critical History of English Literature*. New Delhi: United Publishers Ltd, 1999.
- Baldwick, Chris. *Oxford Concise Dictionary of Literary Terms*. Oxford: Oxford UP, 1998.
- Brantlinger, Patrick. "Novel: A Forum on Fiction". Vol. 15, No. 2, 1982. pp 185- 187.
- Brooke, T - Shaaber M.A. *A Literary History of England : The Renaissance (1500-1660)*. London: Routledge, 1992.
- Baugh, A.C.- Malone, Kemp. *A Literary History of England : The Middle Ages (To 1500)*. London: Routledge, 1992.
- Chaucer, Geoffrey. *The Nun's Priest's Tale*. Ninth Indian Impression, Eds. Coghill, Nevill & Tolkien, Christopher: Oxford: OUP, 2002.
- Cuddon, J.A. *A Dictionary of Literary Terms And Literary Theory*. Delhi: Maya Blackwell, 1991.
- Daiches, David. *A Critical History of English Literature*, 2nd edition, volumes 1-4. New Delhi: Allied Publishers Pvt. Ltd., 1985.
- Henkle, Roger B. *Comedy and Culture : England 1820-1900*. London: Princeton UP, 1980.
- Nevo, Ruth. "Toward a Theory of Comedy". *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, Vol. 21, No. 3 (Spring, 1963), pp 327-332.
- Nicoll, Allardyce. *British Drama An Historical Survey From The Beginnings To The Present Time*. Delhi: Doaba House, 1973.
- Mair, G.H. *Modern English Literature*. Delhi: Surjeet Publications, 1996.
- Monro, D.H. *Theories of Humour*. Collier's Encyclopedia CD-ROM, 28 Feb 1996.
- Sanders, Andrew. *The Short Oxford History of English Literature*. 3rd Indian Edition.
- Shiple, Joseph T. ed. *A Dictionary of World Literary Terms*. Delhi: Doaba House, 1993.
- Wodehouse, P.G. *P G Wodehouse to J. D. Grimsdick*, 24th May, 1939, Dulwich
- . *Aunts Aren't Gentlemen*. London : Penguin, 2001.
- . *The Code of the Woosters*. London : Penguin, 1977.

Understanding Literature in a Digital Age: A Multimodal approach to the study of Waiting for Godot

Barnali Sharma,
Associate Professor
Department of English

The introduction and availability of digital technology has brought about a paradigm shift in the ways in which literature is perceived and studied. Students now have easy access to computer assisted learning in the form of textual analysis, e-texts, references and notes. As the digital age is transforming the understanding of literature, how are the concepts of teaching literature changing? How can we integrate new digital technologies and methodologies into our curriculum? These are some of the issues that this paper tries to address through an exploration of Samuel Beckett's 'Waiting for Godot'. The difficulties in teaching this text in the classroom continue to challenge teachers in the present digital age. This paper will focus on how digital technology has changed the understanding of literature through the multimodal perspective to the study of a digital perspective on 'Waiting for Godot'.

Introduction:

Literature in the present age is not confined solely to the printed form but is a part of digital technology. In response to the expansion of the electronic medium, the study of literature has also undergone significant changes. There is a shift towards digital learning and computer assisted analysis. Texts are readily available via the digital medium and the primacy of the printed text is challenged by the expansion of the electronic medium. These changes often lead to a pervasive sense of unease and pessimism among literary thinkers. But, such suspicions can be put to rest and the myriad opportunities that the digital age provides

needs to be fore grounded. As mentioned by Adam Hammond the answer to the pertinent question "Is literature dying in the digital age?" is a definite no. To corroborate this view I have shared my understanding of teaching literature at the undergraduate level. At a more specific level, I have included my experiences of teaching Samuel Beckett's *Waiting for Godot* aided by the digital technology made available through the Digital Classroom at our college.

"Media historians speak of four ages of literature: the oral age when literature was performed from memory for live audiences; the chirographic or manuscript age, when, after the development of the alphabet, literature attained its first written

form; the print age when writing became subject to mechanical reproduction; and the digital age we are presently entering." (Hammond 22). During the transition phase in each of these ages, there have been fears and anxieties. These fears have been stoked by the uncertainties and suspicions about the new medium. During the boom in printing technology, Edgar Allan Poe (1809-1849) had remarked that "the enormous multiplication of books in every branch of knowledge" was "one of the greatest evils of this age".(22) However, books continued to be printed and flourished and were appreciated for dissipating knowledge. It can be argued that similar anxieties about the changing medium could be the reason for resistance to the use of the digital medium in the study of literature. Suffice it to say that an appreciation of the digital medium will help us realise how literature has responded to this change and what digital texts have to offer.

Implications of Digital Age on Literature:

In trying to understand the implications of the digital age on literature, it needs to be mentioned that the use of digital technology is contingent on factors like age, access, social and economic background and practices vary from person to person. In a report for the Cambridge Primary Review Trust, it is stated that,

While access to resources (e.g. multimedia, connectivity, mobile devices) is increasingly ubiquitous, practices vary. Digital technologies may offer new possibilities but individuals and groups will use them in different ways, shaped by personal, social, cultural, economic and political circumstances as well as their individual needs, commitments, interests and passions. Sometimes practices are associated with our families, friends or leisure interests, sometimes

with education or employment, and sometimes with political or economic activity.(8)

In spite of the differences in the practice of digital technology, the new generations of digital users continuously use technology to learn, share, chat and message, all at the same time. Such extensive use of technology has impacted the way literature is read and written which is visible in digital forms like the Hypertext and E text, an innovation in the field of literature. While hypertext allows a linkage of documents through the use of key words the electronic books or texts are not mere textbooks in the electronic medium but texts that incorporate sound, images and hypertext. The study of literature through the digital medium allows for a more interactive style and allows the students more freedom and promotes interdisciplinary and independent thinking. The literature teacher can assist the students to effectively use digital technology in the teaching learning process by adopting a variety of strategies. The teacher can combine both conventional lecture methods with new audio visual method. The use of sharing applications can be used for posting study materials to help the students engage in independent electronic discussions. The use of social media to create reading clubs can be another strategy of participatory digital learning.

In a classroom situation the impediments of using digital technology can be many but the benefits outnumber the disadvantages. In the following section of the paper the strategies used to teach the play *Waiting for Godot* are discussed to assess how the use of digital technology can be utilised in the study of literature.

Waiting for Godot - a digital approach :

Staged in Paris in 1953 (the French Version), Samuel Beckett's *Waiting for Godot* is a difficult

play to teach. The play is a part of the tradition known as the Theatre of the Absurd which is characterized by the use of meaningless dialogue, nonsensical lines and total inaction. The two protagonists of the play, Estragon and Vladimir wait for the arrival of a person called Godot. Yet they forget who they are waiting for or where they should wait. The characters forget everything, from their own identities to the happenings of the previous day. All this absurdity lends a strange sense of humour throughout the play. Yet, this humour is mixed with a sense of serious tragedy.

As the title of the play suggests, it is about waiting. The central theme of waiting is further highlighted by the fact that Godot never arrives. There is endless waiting leads to boredom as nothing really seems to happen on the stage. Throughout the play, both Vladimir and Estragon repeat that there is "nothing to be done" and "nothing to do." For them the struggle to find ways to pass the time was the greatest challenge, so they end up conversing repeatedly about the same things. They even discuss about how they don't know what to talk about—while waiting. The sense of boredom in the characters on-stage mirrors the boredom of the audience. The deliberate inclusion of the audience in the inaction of the play makes them wait too for something to happen or for a major climax which never occurs. The sense of nothingness, of doing nothing, of nothing happening and waiting contributes to a pervasive feeling of nihilism in the play. The core theme of the play is meaninglessness of the world. Nothing seems to matter in a world that is without meaning and significance.

Multimodal approach

The difficulties faced by a teacher in teaching a play like *Waiting for Godot* is further accentuated by the fact that there is no action on the stage

and no meaningful dialogue. A multimodal approach to the study of this play enhances the understanding of the play. According to Gunther Kress (2014), multimodal texts mean treating texts as objects which use more than one mode of meaning making.

Multimodal teaching is a form of teaching in which the students can learn through a number of different sensory modalities. For example, a teacher can create a lesson in which students learn through auditory and visual methods, or visual and tactile methods. Teachers can use any combination of learning modalities; however, in multimodal teaching, a teacher must utilize more than one. This successful teaching style implements many strategies to ensure students understand and retain information. In this form of teaching, lessons are designed to be interactive and the students get to use the different learning modalities. According to Lorena Marchetti and Peter Cullen, "underlying a multimodal approach are modes, which are visual, audio, text or speech, and movement channels used in a classical classroom situation. There is nothing revolutionary about multimodality. Historically, communication has always involved different modes, but what has changed and is in evolutionary flux is communication in society at large. Through technology induced interaction and connectivity, multimodality provides resources that challenge traditional forms of communication and even language itself." (40)

A digital interactive smart board offers the technological resources for a multimodal approach to the study of literature. In the teaching of *Waiting for Godot*, an audio visual presentation helped to highlight the total inaction happening on the stage. The students could immediately sense the meaninglessness pervasive throughout the play. The lesson was made more interactive

by using the modes of hypertext. Any doubt in the minds of the students could easily be met through the elaboration in the hypertext. Kress (2010) had mentioned that image is the carrier of meaning in the present digital world. The use of applications like PowerPoint has greatly influenced the nature of learning in the students. There is a natural tendency of the students to respond positively to visual stimulus than to ordinary lecture method. Thus the use of PowerPoint to enhance the understanding of the themes of the play like *Waiting For Godot* was a successful attempt at imparting ideas.

Conclusion:

The resistance to the use of Digital technology

in the study of Literature is fast disappearing. However, there are those who may worry at the loss of the importance of the printed word. It can be safely argued that the place of the printed word will remain the same; it is merely augmented by the use of digital technology. Moreover, the resources available to us in the digital medium help in the understanding of the text better. The numerous references that are available at the click of the mouse or a button may create an overload of information. It will be the onus of the teachers and the students to sift through such information and select that which is necessary. As far as teaching resources are concerned, use of digital technology leads to new approaches as highlighted in this paper.

References:

- 1) Adam Hammond. *Literature in a Digital Age: An Introduction*. Cambridge University Press, 2016.
- 2) "Cambridge Primary Review Trust." research report. 2016.
- 3) Cullen, Lorena Marchetti and Peter. "A Multimodal Approach in the Classroom for Creative Learning and Teaching." *Psychological and Creative Approaches to Language Teaching* : 39-51.
- 4) Edited by Gunther Kress, Carey Jewitt, Jon Ogborn, Tsatsarelis Charalampos. *Multimodal Teaching and Learning: The Rhetorics of the Science Classroom*. Bloomsbury Publishing, 14-10-2001.
- 5) Edited by Harold Bloom. *Waiting for Godot - Samuel Beckett, New Edition*. Bloom's literary Criticism, 2008

A study on Mental Health of Students

Dr. Sultana Reza
Assistant Professor
Department of Education

Introduction

The modern concept of health extends beyond the proper functioning of the body. It includes a sound, efficient mind and controlled emotions. It means that both body and mind are working efficiently and harmoniously. Man is an integrated psychosomatic unit whose behaviour is determined by both physical and mental factors. In recent years, incidences of mental ill health have tremendously increased and have posed a serious problem before the nation. Industrial development, social and economic changes have given rise to a number of new problems. The problem of mental health and hygiene has acquired importance in the programmes of national development. Mental health is the ability to adjust satisfactorily to the various strains of the environment, we meet in life and Mental hygiene as the means we take to assure this adjustment. Mental health has two important aspects. Individual aspect connotes that the individual is internally adjusted. He is self-confident, adequate and free from internal conflicts and tensions or inconsistencies. He is able to adapt himself to the new situations. But he achieves this internal adjustment in a social set up. Society has certain value systems, customs and traditions by which it governs itself and promotes the general welfare of its members. It is within this social framework that the internal

adjustment has to be built up. Only then, the individual becomes a person who is acceptable as a member of society.

Mental health and education are closely related with each other. For any type of education, sound mental health is the first condition. If children are not in sound mental health, they cannot concentrate on learning and retain the knowledge received in the classroom. Learning is dependent on sound mental health. Healthy children have a desire to acquire more and more information and skills that will give them better control over the environment.

Objectives of the Study :

- (i) To know about the meaning of mental Health and Hygiene.
- (ii) To know about the importance of mental health of students.
- (iii) To provide some suggestion to keep mental health of the students.

Methodology :

In this study, descriptive 'study method' has been used. Secondary sources have been used like books, journals different websites etc.

Discussion

Foundations of mental health refer to a few basic and significant factors on which mental health of

any individual depends. These factors are -

- (i) Heredity or hereditary factors.
- (ii) Physical factors.
- (iii) Fundamental social forces as the home, the school, the neighbourhood and the community.
- (iv) Satisfaction of basic or fundamental needs in childhood.

Heredity provides the raw material or the potentialities of the individual. It sets the limits for his mental health. Investigations have shown that heredity may predispose a person to the development of a particular type of mental illness when he is placed under excessive stress. Even in psychoneuroses and psychopathic personality trends, heredity factors may play some role.

Physical factors too make a significant contribution to mental health. People with greater strength, better looks and robust health enjoy a social advantage in the development of personality characteristics. Nobody can deny that physical health improves mental vitality as much as it increases motivation and drive. Continuous hunger, overwork or sleeplessness produce fatigue, and that may affect our mental health adversely. Sick people find it more difficult to make adjustments to new situations than healthy people. Vitamin deficiencies have been found to be the causative factors in many personality related difficulties.

Social factors pertain to the individual's society in which he lives, the international processes, and his social functioning with other persons. The social environment shapes the knowledge, the skills, interests, attitudes, habits, values and goal that he acquires. Every individual is born into a society which influences the content of his behaviour. The social factors are the home, the school and the community. Parents who give affection and security to their children contribute to their

mental health. Parents who are nervous, self-centered, over protective, rejecting, domineering or inconsistent in disciplinary practices or who are partial in dealing with their children are laying the foundations of mental inadequacy or ill-health. On the other hand, parents who share their life and time with their family and children, who show interest in the development of their children, play with them or work with them, help them to develop mentally healthy attitudes. Broken homes, where parents are in constant conflict, produce a large percentage of children with adjustment problems. A good home on the other hand, where there is a harmonious relationship between parents, where parents understand the needs and interests of their children and where there is an atmosphere of happiness and freedom, contributes greatly to the mental health of every member. The school can also develop a sense of personal worth, social growth and social competence. A good school provides an atmosphere in which each pupil is respected as an individual. School is a positive factor in the development of sound mental health.

The community provides the framework and climate within which the family lives and develops. Some of the community services such as social education centres, well round recreational programmes, vocational and educational guidance bureaus for youth, child guidance clinics, Bal-bhavans, hospitals for the mentally and physically ill, arrangements for family counseling like family life institutes, maternity and child-welfare centres in the urban and rural areas could be libraries and reading-rooms for the general public.

Lastly, Mental health in childhood and later depends very much on the adequate satisfaction of our fundamental or basic needs. These are

physical as well as emotional or psychological. Psychological or emotional needs are also called 'ego needs' which must be satisfied to maintain 'self'. They are as important as the organic needs.

Mental Hygiene :

Mental hygiene is a science which deals with the process of attaining mental health and preventing mental illness. The process of mental hygiene is a lifelong process beginning from the time of birth and continuing till the time of death of the individual. Mental hygiene is a means to make people conscious of mental health. It provides with means and measures to achieve mental health. The main aims and purposes of mental hygiene do not merely limit itself to the prevention and treatment of mental disorders or illness, it takes all care for the preservation and promotion of mental health of the organism. In this way, we can identify the three important aspects or approaches in Mental hygiene, namely the preventive, preservative and the curative approach. The major purposes of Mental hygiene are -

- (i) The prevention of mental disorder through an understanding of the relationship that exists between wholesome personality development and life experiences.
- (ii) The preservation of the mental health of the individual and of the group, and
- (iii) The discovery and utilization of therapeutic measures to cure mental illness.

Mental hygiene aims to suggest preventive measures to save ourselves from the dreadful clutches of conditions and situations of bringing mental illness, maladjustment and disorders. In this direction it aims to list various causes of maladjustment personal as well as social, to furnish the knowledge of drives, needs, motives, conflicts of motives, frustrations and tensions etc,

to suggest ways and means of achieving emotional and social adjustment and to suggest the solution for the inner conflicts and frustrations and thus relieving ourselves from the tensions, anxieties and emotional disturbances.

Another broader aim of Mental Hygiene relates itself with all the possible measures of preserving and promoting mental health. Here mental hygiene may aim to find out the ways and means for -

- (i) developing total potentialities of individual
- (ii) attaining emotional maturity and stability
- (iii) achieving personal and social security as well as adequacy.
- (iv) helping an individual in acquiring sound body and normal mental health.

The third end of mental hygiene relates itself with the treatment and curative measures. In this direction mental hygiene may aim

- (i) to furnish necessary knowledge regarding types of mental illness, disorders and diseases.
- (ii) to suggest various forms of therapy for the treatment and curing of specific mental illness and disorders, and
- (iii) to suggest means of rehabilitation and readjustment, for maladjustment, and mentally disturbed and mentally ill persons.

In this way, Mental Hygiene aims to achieve proper mental health and efficiency in its complete aspects. Mentally healthy persons acquire certain essential abilities and capacities that are helpful in developing them as socially adequate and emotionally stable, well balanced personalities.

Suggestion

Mental Health of students to a great extent results from the day-to-day functioning of

mentally healthy teachers. These teachers know that the problem of mental health of school going children is rooted in their needs and their satisfaction. Conditions in the school, which satisfy their fundamental emotional and social needs, have to be provided. These needs are for security, for manipulation, for expanding cultural and social contacts and for a sense of recognition and achievement. It is to be noted that these needs should be satisfied at first by their parents at home.

Children who are rejected, over protected or over indulged or those who are treated indifferently equipped to withstand the frustrations which the school life may entail for them.

The child goes to the school from the protective environment of the home. The child gets exposure to new people, new authority figures, new ideas and experiences in the new environment of school. If teachers are encouraging and they understand his needs, if they allow children to behave as children rather than as young adults, if the school provides a number of interesting group activities instead of negative rules, adaptation of which the child will be facilitated and no complications will arise.

Though, the maintenance of proper mental health of children is not entirely the responsibility of the school and the teacher, yet they are supposed to play a significant role in helping their students in the maintenance of proper mental health. The following measures may be fruitful in this regard for the proper development of physical, mental and spiritual abilities of students.

- (i) A sound body is said to possess a sound mind. Therefore, students should be helped in maintaining good physical health. For this purpose in school there should be some provision for the regular physical medical care of

the students.

- (ii) Students should be helped in acquiring balanced emotional development. They should learn to exercise control over their emotions and to express them in a socially desirable way.

(iii) Teachers are said to be the second parents. The mental health of the students is very much influenced by the attitudes and behaviour of their teachers. Therefore the behaviour of the teachers must be sympathetic. They must not play an authoritarian and dictatorial role. They should try to understand their children and render them desirable help and guidance. Children must get opportunity for talking about their worries and problems without fear. Another thing is that the teachers must possess consistency in their behaviour.

(iv) Students should be helped to set a proper level of aspiration for themselves. They should know themselves properly. Their interests, attitudes, strengths and limitations should be known to them. Accordingly they should neither struggle to achieve the unexpected or difficult goals nor should they always set a very low level of aspiration by selecting most easy and insignificant tasks or problems to solve.

(v) Unhealthy competitions make children uneasy and perturbed. In the blind race of excelling others, children lose their patience and presence of mind. They are always worried over their place in the group and often acquire negative characteristics like jealousy, dishonesty and telling lies etc. Therefore students should not be made to engage themselves in the blind race of unhealthy competitions.

(vi) An atmosphere of reasonable freedom and spontaneity should prevail in the school. Teacher should use corporal and capital punishment in maintaining discipline. He should encourage self-discipline on the democratic lines.

(vi) Sexual adjustment of the student is also a great necessity in Secondary Schools for realization of their proper mental health. Therefore, provision should be made for imparting adequate sex education to them.

(vii) Loss of moral and spiritual values results in dishonesty, corruption, favouritism, unhealthy rivalry which breeds mental conflict, tensions and disorders. Therefore the school must have adequate provisions for a balanced religious and moral education and try to inculcate moral and human values in children.

(ix) School should organise guidance services for the benefit of students. Guidance is of three types – Personal, educational and vocational.

(x) Attempts should be made to bring desirable

changes and modifications in the existing curriculum. The teachers and the school authorities can also do something by paying attention to the co-curricular aspect of the school programmes.

Teachers' mental health plays an important role in the teaching learning process. The inadequate salaries, low social status, poor condition of services, unnecessary interference of high authorities, antagonistic attitude of students and inadequate teaching facilities – all create tensions, conflicts and frustrations in the mind of the teachers. Therefore teachers should be helped in their problems so that they can pay their heart and soul in helping children to reach their maximums.

References

1. Safaya, Dr R.N, Shukla, Dr CS, Bhatia BD, Modern Educational Psychology, Dhanpat Rai Publishing Company (P) Ltd. New Delhi- 110002
2. Chauhan SS, Advanced Educational Psychology, 1985, Vikas Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi-110002
3. Crow and Crow, Educational Psychology, Eurasia Publishing House, New Delhi.
4. Mangal, S.K. Educational Psychology, Tandon Publication.
5. Chatterjee S.K, Educational Psychology, 2012, EUREKA Publication

Depression in Adolescence: Causes, Problems and role of Parents

Dr. Kashmiri Nath
Assistant Professor
Department of Education

Adolescence is the most important period of human life. According to A.T. Jersild, "Adolescence is that span of years during which boys and girls move from childhood to adulthood, mentally, emotionally, socially and physically."

Chronologically, adolescence comes roughly in between the years from 12 to the early 20's. In this period, great changes occur in all developmental dimensions of the individual. Any period of change is likely to be accompanied by many potential difficulties.

Depression is a common mood disorder experienced by the teenagers. Depression is a feeling of sadness or irritability intense enough to interfere with functioning or to cause considerable distress. Feelings of sadness are sometimes out of proportion to the event or persist for longer than expected. In such cases, particularly, if the feeling causes difficulties in day-to-day functioning, one may have depression.

Poets have described adolescence as the spring of human being and an important era in the total life span. It is this period which decides to a great extent what will be the quality of life in future. But some unfavorable situations or conditions may totally deprive the teens from making full utilization of their most important time of life.

Depression is serious and if left untreated can worsen to the point of becoming life threatening. Adolescence depression is increasing at an

alarming rate. The growing instance of suicide by the teenagers is an indication of that. So, today it has become very important for all concerned people of society to play their part to save the teenagers from depression. Here parents have the most important role to play. It is the parents who bring up the child and inculcate in them the desirable values of life. They are the most influential people of a teen's life. Therefore, they have to make a close look of the mental state of their sons/daughters, so that they can make use of every moment of their most formative period of life.

Depression is a feeling of sadness or irritability intense enough to interfere with functioning or to cause considerable distress. Depression is of many types like — Major depression, Atypical depression, Dysthymia and Seasonal affective disorder.

The contributing factors to depression in teenagers are —

1. Academic Stress —

Adolescents who want or are expected to excel in academics at any cost may develop stress over classes, grades, or tests which may make one depressed.

2. Social Anxiety or Peer Pressure —

Popularity is important to most teens, and a lack of it can be very upsetting. Teens may engage themselves in antisocial behavior like taking drugs, alcohol, gambling etc. due

to peer pressure but at the same time may be afraid of its ill effects which may make them mentally depressed.

3. Traumatic Events —

The death of a loved one, instances of abuse or other traumatic events can have a very real impact on anyone, causing them to become depressed or overly anxious.

4. Separating or Divorcing Parents —

Divorce of parents can be very upsetting for teens, often leading to depression.

5. Heredity —

Some people are genetically predisposed to suffer from depression.

6. Family financial Struggles —

Poor financial condition of the family may make the Adolescents depressed.

7. Physical or Emotional neglect —

Lack of parental attention on physical or emotional level can lead to feelings of depression.

8. Low Self Esteem —

When the Adolescents find themselves away from what they think they should be then it may drop the self esteem of them which may make them depressed.

9. Feeling of Helplessness —

Feeling of helplessness also leads to depression.

Teens may experiment with drugs or alcohol to avoid feelings of depression. Teens may also express their depression through hostile, aggressive, risk taking behavior. Such behaviors only lead to new problems, deeper levels of depression and destroyed relationship with friends, family or school officials. Depression can worsen to the point of becoming life threatening. Sometimes teens feel so depressed that they consider ending their lives.

Persons with major depression feel discouraged and hopeless. They often experience a very low level of energy and may slow down their body movements and even speech.

Adolescents who have a good relationship with their parents are less likely to engage in various risk behaviors, such as smoking, drinking, fighting etc. Attachment security in adolescence was found to be linked to higher levels of depressive symptoms. Research has documented a link between poverty and the home environment on indexes of mental health. It was also found out that the more negative the early home environment, the more likely individuals were to endorse items describing a depressed mood when they were young adults.

So, parents have a very important role to play in preventing and in curing the depression of the teenagers.

First they have to know the symptoms of depression which are as follows

- Poor performance in school
- Withdrawal from friends and activities.
- Sadness and hopelessness -
- Lack of enthusiasm, energy or motivation.
- Anger and rage
- Overreaction to criticism.
- Poor self esteem or guilt.
- Restlessness and agitation
- Changes in eating or sleeping pattern.
- Suicidal thoughts or actions.

If parents suspect that their child is depressed they should bring up their concern in a loving non-judgmental way. Teens should be let to know about the specific signs of depression noticed by the parent and he/she should be asked to share what he or she is going through. Parents should be ready and willing to truly listen to what the child says. Here, parents have to keep in mind the following points —

➤ **Focus on listening not lecturing —**

Parents should not criticize or pass judgment once their child begins to talk. He/she should be made to realize that their parents are always by their side.

➤ **Be gentle but persistent —**

Talking about depression can be very tough for teens. Parents should be respectful of their children to comfort level but still should emphasize their concern and willingness to listen.

➤ **Acknowledge their feeling —**

Simply acknowledging the pain and sadness they are experiencing can go a long way in making the teenagers feel understood and supported.

➤ **Trust your gut —**

If the teenagers claim that nothing is wrong but can give no explanation for what is

causing the depressed behavior, the parents should take help of a third party a school counselor, favorite teacher or a mental health professional.

➤ **Make face time a priority —** The simple act of connecting face to face can play a big role in reducing teens' depression.

➤ **Combat Social Isolation —**

Teens should be encouraged to go out with friends or invite friends over. Steps should be taken to keep the teens connected to other.

Besides these, teens should be involved in activities as sports, after school clubs, art, dance or music classes etc. and they should be provided nutritious, balanced meal for optimum brain health and mood support and finally parents should keep an eye on the sleeping habits of their child and should make sure that they get plenty of sleep i.e. mood supporting rest.

References

1. Chauhan, S.S. (1978) Advanced Educational Psychology New Delhi: Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
2. Ormron, Jeanne Ellis (1995) Educational Psychology. New Jersey: Prentice Hall Inc.
3. Sternberg, Robert J. (1995) In search of the Human Mind, America: Harcourt Brace College Publishers.
4. M.C. Laughlin, Andrea E, Cambell, Frances A, Pungello, Elizabeth P, Skinner, Manic (2007). Depressive Symptoms in young Adult: the Influence of the early Home Environment and early Educational child care, *Child Development* Vol. 78, No — 3.
5. Porter Allen, Maryfrances, Mc parland Christy, Mc-Elhaney, Kathleen Baykin and Marsh Penny, (2007) The relation of Attachment security to Adolescents parents and peer relationship, Depression and Externalizing Behaviour, *Child Development*, Vol. 78, No-4
6. Depression in teens/Mental Health America. <http://www.mentalhealthamerica.net/conditions/depression-teens>.
7. <http://en.wikipedia.org/wiki/adolescence>.
8. Meghah w. (2013) mental health and coping and youth teams-depression, mood disorder, youth, family, relationship, life experience, transition and anxiety. www.mindyo.unni.nd.co/expression/blog/10-things-may-cause-teenage-depression.

The Impact of Goods and Services Tax on Indian Economy

Gultaz Begum
Assistant Professor
Department of Economics

Abstract

The Goods and Services Tax (GST) was implemented by Government of India from 1st July, 2017. As the Goods and Services Tax Bill was passed in the Rajya Sabha, it also brought India at the center of the global economy. With the passing of the bill, many international newspapers published their views on how the GST bill brings a new wave of economic reform in the country. The Goods and services tax (GST) is the biggest and substantial indirect tax reform since 1947. The main idea of GST is to replace existing taxes like value-added tax, excise duty, service tax and sales tax. It will be levied on manufacture sale and consumption of goods and services. GST is expected to address the cascading effect of the existing tax structure and result in uniting the country economically. This paper presents an overview of GST concept, explains its features and the impact of GST in the present tax scenario in India.

Keywords : Goods and service tax, India, indirect tax

Introduction:

Indian Taxation System comprises of direct and indirect tax. Goods and Services Tax (GST) is one of the most discussed indirect taxation reforms. Goods and Service Tax is being glorified as a system of taxation by which economy will take an upward swing and further it will ease the trade and industry with respect to the indirect tax system of the country. "Only one" indirect tax has to be paid by the trade and industry and all the other indirect taxes will be subsumed in GST. It is a comprehensive tax regime levied on manufacture, sales and consumption of goods and services.

Objective of Study:

The study has following objectives:

- To study the concept of GST
- To study the features of GST
- To study the GST Council
- To evaluate the impact of GST in the present tax scenario in India

Research Methodology:

The Researchers used an exploratory research technique based on past literature from respected journals, annual reports, newspapers and magazines covering wide collection of academic literature on Goods and Service Tax. According to the objectives of the study, the research design

is descriptive in nature. Available secondary data were extensively used for the study.

Concept of GST

GST is a consumption based tax levied on sale, manufacture and consumption on goods & services at national level. This tax will be substituted for all indirect tax levied by state and central government. Exports and direct tax like income tax, corporate tax and capital gain tax will not be affected by GST. GST will be applied to all goods other than crude petroleum, motor spirit, diesel, aviation turbine fuel and natural gas. It will be applied to all services barring a few to be specified. With the increase of international trade in services, GST has got a global standard. The proposed tax system will take the form of "dual GST" which is concurrently levied by central and state government. This will comprise of:

- Central GST (CGST) which will be levied by Centre
- State GST (SGST) Which will be levied by State
- Integrated GST (IGST) - which will be levied by Central Government on inter-State supply of goods and services.

GST Working Process:

The Manufacturer:

Let us assume, the manufacturer of shirts buys the raw materials to weave the cloth, buttons, thread, tailoring equipment which cost Rs.100 and the sum that includes the tax of Rs. 10. The manufacturer adds the value to materials in process of creating the shirt. Let us assume, the value added by him to Rs. 30. Then the gross value of that shirt becomes Rs. 130. At the rate of 10%, the tax on the shirt will be Rs.13. But under GST, he can set the tax Rs.13 against the tax as he has already paid on raw material also inputs Rs. 10. The effective GST incidence on the manufacturer

is Rs. 3 in this way Rs. 13-10 making the GST tax only the value added.

Service Provider and the Distributor:

The consecutive stage is the good passing from the manufacturer to wholesaler and service provider. The wholesaler buys it for Rs.130 also adds on the value which is the margin of the assumption says Rs. 20. Then the gross value of the goods and the wholesaler sells then becomes the total of Rs. 150 (Rs. 130+ 20). The 10% tax on the amount will be Rs. 15. Again under the GST, one can set off the tax on his output Rs. 15 against the tax his purchased good from manufacturer Rs. 13. Ultimately the effective GST incidence on the wholesaler is Rs. 15-13.

The Consumer:

Finally, the retailer buys a shirt from the wholesaler. He adds the margin of Rs. 10 to his purchase of Rs. 150. The gross value of the shirt he sells and goes up to Rs. 160. The tax 10% will be Rs. 16. From the wholesaler purchase, the product to him and the tax is Rs. 15 also the retailer brings the effective GST incidence on himself Rs. 1. We came to the conclusion of the total GST on the entire value chain from the raw materials means input supplies through the manufacturer, the retailer also wholesaler is Rs. 10+2+3+1= Rs. 16 as the grand total which is finally borne by the consumer.

Features of Proposed GST

Ambit of GST

- It is applied to all taxable goods and services except the exempted goods and services and on transactions below the threshold limit.
- Exempted goods and services include alcohol for human consumption, electricity, custom duty, real estate [Proposed article 366(12A)]

1. Petroleum products (crude oil, HSD (high speed diesel), motor spirit (petrol), natural gas, ATF (Aviation Turbine Fuel) are initially exempted from GST till the GST Council announces date of their inclusion.
2. Tobacco products are included in GST along with central excise tax.

Imposition and Collection of GST

- (1) The power of making law on taxation of goods and services lies with both union and state legislative assemblies. A law made by union on GST will not overrule a state GST law (proposed article 246A)
- (2) GST has two components CGST and SGST as discussed above. CGST will be collected by central government whereas states governments will collect SGST.
- (3) GST is levied on supplies in the course of interstate trade inducing imports which is collected by central government exclusively and distributed to imported states as GST is destination based tax. The proportion of distribution between center and states is decided on recommendation of GST Council (proposed article 269A).

The GST Council:

A significant feature of the Constitutional amendment is provision relating to constitution of the GST Council. The Council comprises of the Union Finance Minister (Chairman of the Council), the Union Minister of the State (Revenue) and the State Finance/ Taxation Ministers of 29 states and two union territories with legislature (Delhi and Pondicherry). The guiding principle of the GST between the Centre and the States as well as among States with a view to develop a harmonized national market for goods and services within India.

Functioning of GST Council:

The GST Council, in its 18 meeting held before the roll out of the GST on July 1, 2017 has done commendable work in developing consensus over a number of issues which looked intractable at one time. The Council was able to recommend draft legislations pertaining to the Central GST, the State GST, the Union Territory GST, Integrated GST and Compensation to the states and number of GST related rules within a span of a few meetings. The difficult issue of cross empowerment and administrative division of taxpayers between the states and the centre was resolved in a true spirit of give and take. Despite varying rates of VAT on goods in different states all goods and services have been fitted into different slabs in a smooth manner.

Impact of Goods and Service Tax:

GST has a positive and negative impact on the economy and on various sectors which are as follows:

Impact on Medium and Small Enterprises:

The GST regime has many provisions to address the concerns of the medium and small enterprises. These are-

- The law provides for an exemption threshold where by it is not mandatory for a business whose aggregate turnover in a financial year is less than Rs. 20 lakh (10 lakh for special category states) to register. Such small enterprises would be exempted from paying GST.
- There is also a composition scheme under which an eligible registered person, whose aggregate turnover in the preceding financial year did not exceed Rs. 75 lakh can opt to file summarized returns on quarterly basis. The taxpayers dealing in goods (both traders and manufacturers) and restaurant sector can only opt for the composition scheme. Under the

- Composition Scheme, the manufacturer will pay tax at the rate of 1 per cent; restaurant sector at the rate of 2.5 per cent and traders at the rate of 0.5 per cent of the turnover each under CGST Act and SGST Act.

Consumer goods sector:

With the implementation of Goods and Service Tax, FMCG sector would really change. FMCG sector consist 50% Food and Beverage sector and 30% is Household and Personal care. FMCG sector is the major taxation contributor both direct and indirect in the economy. The multiplicity of the taxation influences the company's decision on manufacturing location and distribution of Goods. FMCG companies set their manufacturing units and warehouses where they can avail tax benefits. To transfer the stock from the warehouses among the states they have to pay taxes. So, GST would surely impact on FMCG sector as taxes affect the cost to the company.

Food Industry:

Since food constitutes a large portion of the consumer expense of lower income households, any tax on food would be regressive in nature. Therefore, extending GST to food processing sector will also cause difficulty in view of the fact that production and distribution of food is largely unorganized in India. On global front, most of the countries tax food at a lower rate keeping in view the considerations of fairness and equity. Even in countries such as Canada, UK and Australia where food constitute a relatively small portion of the consumer basket, food is taxed at zero rates. While in some countries, food is taxed at a standard rate which is as low as 3% in Singapore and Japan at the inception of the GST. Even in international jurisdictions, no distinction is drawn on the degree of processing of food. Hence, the benefit of lower or zero tax rates should also be extended to all food items in

India regardless to degree of processing.

Information Technology enabled services:

The proposed GST rate under the IT industry is not yet decided. While the discussed combined rate of GST for the product is 27%. According to proposed GST if the software is transferred through electronic form it would be regarded as service (intellectual property) and if it is transferred through media or any other tangible property then it should be treated as goods. Implementation of GST will help in uniform simplified and single point taxation and thereby reduced price.

Infrastructure sector:

The Indian infrastructure sector largely comprises power, road, port, railways and mining. And the indirect tax levy is different and unique for each of them, and this is complex in nature. Although this sector enjoys different exemptions and concessions as it is important on national front. With the implication of GST the multiplicity of taxes will be removed and it would increase the tax base with continuation of exemptions and concessions for national interest and growth.

The Inflation Boogie:

The proposed tax regime has raised fears of inflation at a time when Consumer Price Index (CPI) has shot up beyond the official tolerance level of 6%. Outgoing RBI Governor Raghuram Rajan has cautioned the industry that there could be a generalized inflationary effect on the economy due to price adjustment after implementation of GST.

Weaving Magic:

Textile is another industry on which GST might have negative impact. While the final GST rates are yet to be announced, even at the 12 per cent lower rate recommended by the Dr. Arvind Subramaniam Committee, the textile sector is

likely to be negatively impacted. In fact, the cotton value chain is likely to be the worst affected as it is currently attracting zero Central Excise Duty.

Not Banking on GST:

One sector that has viewed GST skeptically is the services sector. "There could be a decrease in consumption of services as the service tax will move northward from the current rate of 15 per cent," says Saravana Kumar, Chief Investment Officer, LIC Nomura Mutual Fund. For instance, tax rates for telecom service could move up to 18-22 per cent from the current 15 per cent, resulting a dip in profits. This increased tax could also pinch consumers at the bottom of the pyramid.

Conclusion:

The successful implementation of GST will depend on its smooth passages in the states, and the

formation of a GST Council that drives consensus on rates, exclusion lists, applicability limits, principles of supply, special provisions to certain states, and a host of other rules and regulations. Even the time chosen for implementation will matter a lot when it comes to confusion and litigation. Whatever may be the implementation hassles and timeframe, the fact remains that GST is a big step towards making India a unified market. It can be concluded from the above discussion that GST will bring One Nation and One Tax market. The subsuming of major Central and State taxes in GST, complete and comprehensive set-off of input goods and services and phasing out of Central Sales Tax (CST) will not only reduce the cost of locally manufactured goods and services in the international market it will give boost to Indian exports. That by our country is more good than bad.

References:

1. Garg, Girish (2014), "Basic Concepts and Features of Good and Service Tax in India".
2. Kumar, Nitin (2014). Goods and Services Tax in India: A Way Forward. Global Journal of Multidisciplinary Studies.
3. Indian journal of Finance
4. Economic Times
5. Yojana, August, 2017
6. www.gstregistrationinfoc
7. <https://www.falconautoonline.com/goods-services-tax-gst-simply-overated/>

ASEAN: With a special reference to India's Look East (Act) Policy

Dr. Sastri Ram Kachari
Assistant Professor,
Department of Economics

Abstract

The legal and formal arrangements for trade through Northeast to Southeast Asia are now more or less complete. But, is Northeastern region ready for it? This region is not yet economically as developed as the rest of India. Moreover, there are now water bodies surrounding it. After partition of India in 1947 Northeast lost its natural trade routes through what is now Bangladesh. Its land connectivity with the rest of India remained limited to the 26 kms 'Chicken's neck' in northern West Bengal. As far as trade itself is concerned, many countries and regions in the world have become prosperous through trade. In fact, countries like Taiwan, South Korea, Hong Kong, Singapore and Malaysia have achieved their present status and level of development through trade. But what has Northeast to offer to, say, China in exchange for the plethora of goods which that country is already exporting to this region. Industrial products are very limited. Agricultural products will need proper processing and packaging before the same can be exported. The service sector in Northeast is not doing badly. But the quality is low. Tourism has not been so attractive because facilities are not up to the mark and also because of media's projection of Northeast security environment in very bad light. The present study is an attempt to understand the connectivity of Northeast India with neighbouring foreign countries and the role of sub regional initiatives.

Introduction:

India's Look East Policy, which was initiated in the early 1990s, has led to key changes in its foreign policy strategies towards East and Southeast Asia. Similarly even with China, India's relations have witnessed remarkable advancements, particularly in the economic arenas. However, some Chinese scholars remain sceptical about India's intentions behind pursuing Look East Policy (LEP) and regard it as an anti-Chinese strategy of India to increase influence among Southeast Asian nations by encircling China. However, the scope of this paper does not allow to present arguments and counter-arguments on the LEP and China's

reactions to it. On the other hand, it assumes that LEP serves as a 'game changer' for India's foreign policy, particularly, in its relations with certain countries in East and Southeast Asia. Hence, it would present a brief picture of the recent highlights indicating a rising ASEAN-India partnership with an emphasis on transport and connectivity, trade and investment, tourism and sub-regional cooperation.

Statement of the Problem

Observers would be one in saying that India has indeed begun to implement its act east policy. Earlier India had been overly cautious but recent

developments under the Modi Government increasingly demonstrate a greater political will in playing a part in shaping the changing security architecture in Asia Pacific. The joint communication between India and Vietnam in September 2014 opposing threats to freedom of navigation and use of coercion in the South China Sea, the signing of the 2015 defence framework between India and US that includes a pledge to increase each other's capability to secure among others freedom of navigation across sea lanes of communication, the fact that India had sent four-ship naval flotilla to Malaysia, Singapore, Indonesia, and Australia, as part of a visit to the South China Sea etc all seem to suggest that India's Act east policy is about balancing China in the region. It is however, much more than that. China's expanding presence in the Indian Ocean, its increasing assertiveness in the South China Sea has reinforced the relevance of India's relations with the countries of Asia Pacific. The Asia-Pacific region has always drawn the attention of India's foreign policy makers. However, the contexts and thrusts of India's approach to the region have changed. The Indian government in 2015 upgraded the look east policy to act east policy that continues to be driven by economic and security interests. It is extended beyond Southeast Asia underlining the importance of the geopolitics of the region. It is therefore about renewed attempt at bolstering ties with the region, taking part in the emerging strategic discourse, etc.

Methodology and sources of Data

The methodology of this paper is descriptive and the required information are collected from different secondary sources like books, memoranda, pamphlets, research articles, news paper, and government records.

Analysis of the study

Transport and Connectivity

In the discourse of ASEAN-India partnership, transport and connectivity are crucial areas

of cooperation. Over the years several efforts have been taken by India and ASEAN to enhance connectivity. According to reports, the Government of India has requested the foreign missions of Singapore, Japan, Malaysia, Thailand, Spain and Italy to help India in building projects in Northeast India. Japan International Cooperation Agency (JICA) has already expressed its interest in investing in road and other infrastructural projects in the region. It has been argued that one of the main reasons for a growing Indo-Japan partnership in the field is indicative of their worries about China's deep-seated and extensive presence in the entire region of East and Southeast Asia. At least eight stretches of Imphal-Jiribam, Imphal-Kohima, Maram-Dimapur, Ukhrul-Tadubi and Aizawl-Tuipang of the National Highways 53, 39, 54, 40 and 60 have been identified by the Ministry of External Affairs (MEA) and JICA for the latter possible investment in the region. However, it has to be understood that India's relations with Japan should not depend on any third country, particularly China; rather, it should be built on its own worthiness. If Japan's investment in the mentioned and other infrastructural projects materializes, it will help in alleviating some of the deficiencies of Northeast India which are now acting as impediments in creating direct linkages between India's Northeastern part and Southeast Asia. Apart from inviting investment for enhancing connectivity in the Northeastern part of India, which is a natural gateway to India towards Southeast Asia, India has already started investing in some projects with the aim to connect Southeast Asia and Northeast India.

One of the projects is the Kaladan Multi-modal Transit Transport Project. At present, dredging and widening of Kaladan River are taking place between Sittwe and Paletwa. The 160 km inland waterway transport system is expected to be finished within the next three-four months. The road construction work between Paletwa and Lomasu on the Indian border point has also been started, after some delays. Another 100 km

stretch (from Lomasu to Lawngtlai in Mizoram) will be constructed to connect the project with the Indian National Highway 54. The India-Myanmar-Thailand Trilateral Highway is another ambitious project undertaken to improve connectivity between these three countries.

Tourism

Besides physical connectivity, promotion of intra-regional tourism is another avenue to boost affiliation. In 2011, ASEAN received 2.71 million Indian visitors in 2010, the number increased to 2.47 million. In January 2012, ASEAN and India signed a MoU on strengthening tourism cooperation. In further moves to improve intra-regional tourism between India and ASEAN, several popular steps have been taken. Not only India, but ASEAN countries too are keen on improving 'soft power' interactions. For instance, Malindo Air from Malaysia has decided to enter into India's aviation market with regular and direct flights between Tier Two Indian cities such as Trichy and Kuala Lumpur, Malaysia. Besides, it has plans to launch flights on various routes including - Mumbai-Kuala Lumpur, Ahmadabad-Kuala Lumpur, and Delhi-Kuala Lumpur - in future. In another attempt to promote cross-border tourism, Government of India has revoked the mandatory requirement for Myanmar nationals to access protected area permit to visit Manipur, Nagaland and Mizoram. The Ministry of Home Affairs Circular dated 30.12.2010 said that Manipur, Mizoram and Nagaland have been excluded from the Protected Area Regime notified under the Foreigners (Protected Areas) Order 1958, initially for a period of one year.

Look -East Policy and its 'People-to-People Contact

People-to-people contacts are another important and critical area of cooperation. In this regard, several efforts have been made by India to encourage movement of people from Southeast Asia to India. The Ministry of External Affairs promotes flow of people through various schemes.

The Indian Technical and Economic Cooperation Programme (ITEC), Special Commonwealth Assistance for Africa Programme (SCAAP) and the Technical Cooperation Scheme (TCS) of Colombo Plan are avenues through which the Government of India promotes movement of common people, particularly, students and professionals. Besides, under the ASEAN-India Students Exchange Programme, initiated in 2007, India aims to host a minimum of 250 students per year from the ASEAN countries.

At the diplomatic and senior officials level the Delhi Dialogue was established in 2009. Each year, Delhi Dialogue offers an avenue to share thoughts, concerns and optimism in an effort to augment partnership between India and ASEAN; it also brings together a diverse range of people such as policy makers, corporate leaders and academia. To give a further boost to people-to-people contacts at the business level and in an attempt to showcase the potential of Northeast India, the first International Agri-Horti Show was held in Guwahati, Assam, for four days in the second week of January 2014. Delegates and participants from several ASEAN countries as well as Italy, Korea, South Africa, China and the United Kingdom came to participate in the festival.

The Myanmar Factor

For geopolitical reasons, Myanmar has received attention from the Indian policy makers. After the 2010 election as Myanmar has got its first civilian government after a gap of almost five decades, renewed interests could be seen among its neighbours in terms of economic and political partnerships with Myanmar in the background of its gradual opening up to the world. India too has taken a serious note of the latest developments in Myanmar and has offered the country soft loans, investments, aid, grants as well as opportunities for joint ventures on several occasions. India's second largest IT giant, Infosys has obtained a consultancy project from the Myanmar government, which is expected to assist Myanmar

devising e-governance strategy. However, one must not forget that even before the opening up of Myanmar, India was keen to engage with the Junta government of Myanmar in order to counter-balance China's overwhelming presence in Myanmar. Other factors like security of Northeast India, connectivity between Northeast India and Southeast Asia also prompted India to befriend Myanmar.

Role of Sub-Regional Initiatives

Regional and sub-regional cooperation and groupings also play an important role in enhancing India's relations with other countries in the region. In a meeting of the BCIM (Bangladesh-China-India-Myanmar forum), delegates from the countries met in Kolkata to discuss the difficult areas within the sub-region. Strict visa regime followed by India and infrastructural inadequacies were identified as main problems impeding the growth of cooperation within the BCIM. Another sub-regional initiative, BIMSTEC (Bay of Bengal Multilateral Technical Economic Cooperation), formed in June 1997, deals with fourteen priority sectors of cooperation including trade and investment, energy security, transport and communication, tourism, poverty alleviation, environment and natural disasters, fisheries, counter-terrorism and so on. Till

date, three BIMSTEC summits have taken place and the third summit took place in Myanmar in 2014. However, it has often been noticed that due to the paucity of political will, infrastructural deficiencies and several other shortcomings, sub-regional initiatives in South Asia do not produce much positive results or outcomes.

Conclusion

As more than two decades have already passed after the inception of Look East Policy, concrete results are expected in terms of ensuring a better position for India in the ASEAN region and it cannot be denied that India, being an emerging world power is prominent and visible in the region. However, questions still remain in terms of certain issues such as proper utilization of Northeast India in pursuing Look East Policy and China's influence in ASEAN despite the historical baggage of mistrust and tensions over issues like the South China Sea. Other pertinent issues such as insurgency, infrastructural limitations in areas like transport, energy, industries among others and the lack of peace and security in Northeast India have created many obstacles in utilizing Northeast India as a proper and natural gateway towards Southeast Asia. Hence, it can be said that there are many areas in which India needs to be pragmatic and prompt so that these gaps can be fulfilled.

References

1. Address of the External Affairs Minister, Pranab Mukherjee, (2007) at the Institute of Foreign Affairs and National Security, Republic of Korea on India's Look East Policy, September 17.
2. Gordon, S. (1995), *India's Rise to Power in the Twentieth Century and Beyond*. New York: St. Martin's Press, p. 299.
3. Haokip, T (2010). *India's Look East Policy: Prospects and Challenges for Northeast India* (Paper presented at the North East India Council of Social Science Research's national seminar on India's Look East Policy and North East India: Achievements and Constrains, Sillong 26-27th March 2010)
4. Sinha, Y. *Resurgent India in Asia*, Speech at Harvard University on 29 September 2003, [Online] p.2. Available at: <http://www.meaindia.nic.in/speech/2003/9/harvardlecture29ss01.htm> [Accessed 29 September, 2003]. (E-mail: sastriamkachari@gmail.com)

The Tea- Garden Workers of Darrang District : A Socio-economic, Political and cultural Study

Imran Hussain
Associate Professor
Department of History

Before going to the depth of the study, we should have a clear picture of the origin of the Tea garden workers of Assam. History tells us that the Tea Garden workers are original inhabitant of Odisha, Bihar, Madhya Pradesh, Jharkhand and Northern parts of Andhra Pradesh. They were poor people and they were falling prey to starvation. So, they were to work hard for their livelihood. Basically, they were tribal people.

In 1823 Robert Brooce & Charles Brooce discovered tea plant among the Singhpo people in Upper Assam (Tinsukia District). Then they made a plan to produce Tea for commercial purpose and Robert Brooce began to acquire vast area of land in Upper Assam for this purpose. But the problem arose before him that of collection of skilled labour.

As the local people were not interested in producing tea they had to bring labour from outside Assam and they invested money and broker for this purpose. These strived people of Chhottonagpur, Hazaribag, Bihar etc became their first target (1840) and brought to Assam by ship through the river Brahmaputra. Those who did not want to come, were brought by force to Assam from then the process of migration of these people as tea garden labour began and continued up to 1950. According to Census 1971, this tribal population rose up to 70,48,650.

My area of survey was four tea gardens situated in Darrang District. These tea gardens were:

1. Kopati Tea estate
2. Chikanmati Tea estate
3. Borgara Tea Estate and
4. Tangni Tea Estate.

Let us start from the Chikanmati Tea Estate which was run by the Bijniduar Tea estate group. This garden was established in 1918. There are seven hundred sixty five workers engaged in production of tea, out of them, 15 constitute the office staff and rests are labours. The responsibility of management of this garden is vested upon Mr. P.C. Chera, Manager of this Garden. Among 750 labours some were permanent workers and others were temporary workers. Total population of this garden is one thousand of which 400 are male and 600 are female. Different tribal labour communities are living here, they are Oria, Koia, Gaur, Gowala etc. Although inter caste marriage is permitted there are some restrictions and bandages. 80 percent of the total population are Hindu and rest 20 percent are Christian. In the Tea Garden laborer dominated areas, festivals such as, Karam Puja, Tusu Puja are celebrated. Karam Puja is observed in the month of Bhada. The Christian community celebrates Good Friday, Christmas etc. Different dances like Jhumur and Ojon Nuch etc. are performed in their festivals. A

section of Christian community celebrates Gaar Puja every year in the last part of March to pay homage to their fore father. The literacy rate is only 30 percent among the workers (40 percent are male and 60 percent are female). There are two L.P. schools inside the garden, one is at line no 1 and the other is at line no 2 where 6 teachers have been appointed to teach the children of tea Garden labours. Total no of students is 57 and 60 respectively. These schools (the enrollment of the school at line no is 57 whereas that of the school of line no 2 is 60) were provincialized in 2009. School uniforms have not been supplied for last three years. For further study the students have to go to Bachimari H.S, Kharupetia H.S. School, near by Kharupetia College and Mangaldai College. Sanitary facilities including drinking water are available inside the Garden. Office staff and labours are provided with quarters. A Hospital is also there inside the garden. A Doctor, a Nurse and two Ward Boys have been appointed in the Hospital by the management for regular health check up of the staff. Fire extinguisher is also found in the estate as a precautionary measure.

I went to Borgora Tea estate established in 1912. It has been running by a private company which is known as Gour Nitya tea production limited. There are only 800 population in this garden. Total workers is only 600. A Lower Primary school has been setup outside the garden by State Government and 2 teachers are appointed in this school. There are only 7 students in this school. The ratio of male and female students is 3:4. Unfortunately I am sorry to mention that the manager, Fiaz Hussain refused to respond my queries. I have collected some information from Pasanta Das of this Garden. According to him, the production capacity of this garden is 12 lakh K.G. per year. There is one Hospital with one Doctor, one ANM, one head assistant, one ASHA worker and cleaner, appointed for regular check up of health. But the sanitary facility of this garden is very poor. Various group of tea

garden communities such as Munda, Oraon, Tanti, Gour, Odia are residing inside the garden. Literacy rate is also found very poor. 80 percent of the population are Hindu and 20 percent are Christian. They perform their rites and rituals celebrated in the Chikonmati Tea Estate.

Next one is the Kopati Tea Estate. It is bigger in area than other tea estates. Its total area of plantation is 638 hector. The garden was established on 24 February 1898. Formerly, it was under the Zadine and Henderson Company and now its ownership has been transferred to Rydac syndicate limited. 1280 workers including 30 office staff and 1250 labours (800 permanent and 450 temporary) have been working in this garden. Its production capacity is 8.50 lakh K.G. per year. Literacy rate of this garden is 70 percent and surrounding areas 5 to 6 lower primary schools have been established within 1 kilometer radius. For higher education the students have to take admission in Ballavbhai Petal H.S. School. Some of these students go to Kharupetia and Mangaldai college for further study.

Several tribal communities such as Munda, Kherkata, Orang, Odia, Tasa, Sotnami, Ekka, Tapan Sahani, Barla, Dhanuwar, Lakra etc live inside the garden. The Ekka are Barla and Lakra are Christian by religion. 84 percent of the total population of the garden are Hindu and rest 16 percent are Christian. They perform all the rites and rituals as performed by the other neighboring gardens.

Sanitary facilities are available inside the garden premises. A Hospital is established with one Doctor, one Pharmacist, three attendants, one cleaner and three ward boys have been appointed in the Hospital. Regular Health check ups have been done by this medical staff. Moreover drinking water facilities and quarters for workers are available in the garden.

The activities of the workers are supervised by the manager, Mr. G.S. Pahuwa.

The Tangni Tea Estate is run by the Tangni Tea Company Limited. It was established in 1926. It has 241.97 hector area of land under plantation. Tangni Tea Estate has 569 workers including office staff and labours. It has been placed under a Chief Executive officer (S.P. Singh). The Chief executive officer is assisted by a Deputy Manager for smooth running of the garden. Its production capacity is 450 k.G. per year. Literacy rate is only 40 percent.

Inside the garden premises, there is a Lower Primary school run by the Garden authority but it has been provincialised by the government in the year 2008. Sukhdeu Mangal is appointed as Head Master after provincialisation. In literacy rate some differences have been found with other three gardens. 70 percent male of the total population are literate and rest 30 percent female population have gone to school. Most of the inhabitants of this garden are Hindu. Residence for workers, drinking water and sanitary facilities are available in the garden. A Hospital is also there inside the garden.

At present, the Government has arranged different financial schemes for the tea garden labours to help them for their economic upliftment. The schemes were started in 1984. Some special economic grants and trainings are offered to them. These are :

- Supply of power trailers, training for electrical works etc.
- Plan to offer stipend for higher education up to Rs. 30,000, grant educational scholarship for L.P. & Secondary students.
- Swing Machines are supplied to women and

training on embroidery, opening of Beauty parlour etc. have been provided to women of the tea garden community.

- For the educated youth, the course of TV. mechanic, Radio mechanic, Mobile repairing, Electronic goods repairing are introduced and provided them with financial aids.
- Financial help is also offered to Cancer and TB patients for further treatment.
- Financial help is given to perform cultural activities.

Welfare committees have been formed in sub divisional level and influential persons such as Deputy Commissioner, politician or other Local influential persons have been appointed as Chairperson. But, these tea garden labours are politically exploited and they became the vote bank of political parties. Grievances of these labour groups remain same and no effort has been made to solve their problems.

The above discussion has given a clear picture of tea garden labours who are exploited by the authority and also by the political parties.

(The author interviewed A.M. Puruhit, Account officer, Chikanmati T.E., Sajan Majhi, Fourth grade employee of Chikanmati T.E., Prasanta Das an employee of Borgora T.E., Tapan Kr. Das, head clerk Tangni T.E., Achyut Kr. Deka Head clerk, Chikanmati T.E., Kanak Sarmah, head clerk, Kopati T.E. for collecting data to prepare this paper. The author is thankful to them.)

Importance of Distance Education in Sipajhar

Jalti Ram Hazarika
Assistant Professor,
Department of Geography

Introduction

Education is regarded as the means of transformation of mass people into an important resource for the development of a country. Today literacy and mass education become more essential for increasing participation in the development process of a country. Distance education in the form of correspondence education was introduced to overcome the limitation of the conventional education systems. Education is still out of the reach for the marginalized and disadvantage people. Distance education and learning may break the rigidities of conventional systems. So, Open University through Distance Education method is conceived as an instrument for giving education opportunities to all sections of society, particularly to those who might otherwise have never had the opportunity to study.

In agrarian society, education was considered as an art, an ornament, an embellishment, an unattainable luxury reserved for the elite. In the industrial society, it became craft or skilled oriented. After industrial revolution, the education system was driven by a radical shift from elite class to manufacturing and industrial organization, rapid urbanization and social mobility. In this process, home, the work place, community life, and the church lost many of their earlier functions in education system. Education became institutionalized and the conventional

system of education born. With the progress of democracy, literacy and mass education, participation in the political and economic system is increasing. The opportunity of accessibility, affordability and convenience offered by Distance system contributed to its increasing popularity and growth. The distance Education System is a teacher/centered model, an extension of the conventional system and firmly perched on the conventional turf where it begins.

Objectives

- To evaluate the status of Distance Education in the district
- To assess the opportunities offered by Distance Education
- To prepare programme for future as the society may reach higher education without hesitation.

Methodology

- Direct field work to know the present status of the student accommodated by centre of the open universities.
- Descriptive survey method will be adopted.

Discussion

The Distance Education is an umbrella term which describes all the teaching learning arrangements in which the learner and the teacher are normally separated by space or by time. Such a form of education transcends the barriers of time, space, sex, creed community and religion thus breaking

the myth of elitism in conventional education.

Open learning covers a wide range of innovation and reform in the education sector. It is generally regarded as being a learner centered system, which is broader than Distance Education. The Open Learning system aims to redress social or education inequality and offer opportunities not provided by conventional college or universities. In India, with its magnitude and vastness and diversity, the conventional education system alone cannot meet the needs and demand of higher education.

After independence, Indian social reformers and educationalists realized the imperative need of distance education to provide access to higher education to all those deprived section of society that could not avail it earlier. With the expanding base at the elementary and secondary education levels, the demand for higher education increased. The University Grants Commission (U.G.C.) suggested in its report for 1956-1960 that proposals for evening colleges, correspondences courses and award of external degrees should be considered. In 1962, the University of Delhi's School of correspondence Courses and Education was established. The next decade saw the growth and spread of the Correspondence Course Institutes.

On 5th January 1985, the then Prime Minister, Rajiv Gandhi announced that a National Open University was to be established and on 20 September 1985, the Indira Gandhi National Open University came to begin by an act of Parliament (IGMOU 1985).

The Krishna Kanta Handique State Open University, the first of its kind in the entire North-East region and 14th Open University to be set up in India was established by legislative Assembly by Act (XXXVIII of 2005) and became operational in 2006.

The National Open University, namely Indira Gandhi National Open University is the first OU set up base in the north east with the establishment

of a Regional centre at Guwahati in 1997.

The Guwahati University Institute of Distance and open Learning (IDOL) which was previously known as Post Graduate correspondence school (PGCS) was established in May 1998 with the objective to cover the vast number aspirants, who due to limited number of seats in post Graduate Departments or for other reasons could not be accommodated in the University classes.

The student enrollment at IGNOU and other Open Universities has doubled in the last five years. In fact IGNOU has emerged as the largest University of the world and in 2010 UNESCO declared it as the largest, most diverse and inclusive institution of higher learning in the world.

Darrang District located in the lower middle part of the Brahmaputra valley entirely in the North Bank covers an area of about 3481 sqkm. It extends from 26°04' to 26°40' N latitude and from 91°45' E to 92°22' E longitude. Darrang district is occupying one of the finest segments of the natural and cultural diversity. There are so many study centers under IGNOU and KKHSOU. It is necessary to evaluate how the students of OUs get education and make themselves educated and their feedback to society.

There are four categories of student accommodated by the study centres. Although, the mission was to give higher education to deprived section of the society, first category of students are those who left school or college as they got job opportunities. For promotion and other professional need they come to the study centers not for education but for certificate. Students of Second category are those who had no faith on traditional method of education. They search for different govt. as well as private jobs. They got job but everywhere they faced whether they are graduate or not. Without graduation certificate there is vast gap of salary in between graduate employee and non graduate one. They come to take higher education. Thirdly, the

students of economically poor section of the society come to take higher education. Fourthly, some women candidates left educational institution for marriage. Lastly, they realize the value of education and accommodated.

No doubt, there is a large number of candidates got educated and benefited. No distance learning is a very popular system of having higher education.

In order to provide higher education to dropout and marginal section of the society and other interested students a study centre was established at Sipajhar College under KKHSSOU in 2012. The academic programmes offered by the study centre are B.P.P- Bachelor Preparatory Programme in arts and B.A. programme (introduced for both old [1+1+1] system and new semester system). Those students who have passed H.S/Pre-University are eligible to take M.A. course in English, Assamese and political Science, introduced in the centre in the Year 2013.

The following table shows the increasing importance of the study centre in the direction of higher education.

BA Enrolment	
Year	Enrolment
2012	14
2013	115
2014	134
BA Semester	
2012-13	115
2013-14	134
2014-15	98
2015-16	103
2016-17	130

The Motto of the study centre is education beyond barrier of age, academic background and geographical background.

Conclusion

Although, some candidates, taking admission in different programmes, have to leave the study centre, majority of them complete their course. We hope the centre will help the dropout students to complete their course and desires.

Role of IQAC in improving Quality Education in Higher Educational Institutes (HEIs)

Chitra Rani Barua
Assistant professor,
Dept of Geography

Abstract

During the time of independence, Higher Education expanded remarkably in terms of size of the network of HEI and enrolment therein. There are various problems such as lack of oneness among the stakeholders, communication gap between students and teachers, unorganized conduct of education, lack of support services of the students, outdated syllabus, non-availability of adequate infrastructure, faculty and learning resources. In this regard, the National Action plan of NACC, Bangalore proposes that every accredited Institution establish an Internal Quality Assurance Cell as a post accreditation quality sustenance measure. The Education always aims at quality life, so for enhancing the standard of quality life there is constant efforts in finding means of quality sustenance. IQAC is to include all those who work for Higher Education to think about how to raise the standards for sustaining quality and improvement in it. The prime task of the IQAC is to develop a system for improvement in performance of institution. Then IQAC will make a meaningful contribution in the post accreditation phase of institution. The present paper attempts to establish a picture on Role of IQAC in improving the quality Education in Higher Educational institution.

Key Words: Higher Education, Quality, Institution.

Introduction

Internal Quality Assurance Cell is a post-accreditation quality sustenance measure. Since quality enhancement is a continuous process, the IQAC will become a part of an institution's system and work towards realizing the goals of quality enhancement and sustenance. The prime task of the IQAC is to develop a system for conscious, consistent and catalytic improvement in the performance of institutions. The IQAC will make a significant and meaningful contribution in the post-accreditation phase of

institution. The IQAC has a meaningful role to canalize the efforts and measures of an institution in the time of post-accreditation.

Education is a methodological effort towards learning basic facts about humanity. In any society education has two basic functions to perform. While one relates to preserving and transferring the values of that society and other relates to creating new values or changing existing ones to keep in tune with time. Quality Education has become a very important need as well as a matter of concern in the last one

decade. The uneasiness prevails among the various stakeholders of education viz. parents, employers, teachers, students, etc. In recent time the numbers of institutions are engaged in providing higher education in India and numbers of students are enrolled for the same but now 'quality in education' in comparison to the 'quantity' has become the defining element in the 21st century. Quality and excellence should be the vision of every higher education institutions. Basically it is said that the IQAC is the vehicle for ensuring the quality.

Objectives of the Study

1. To establish the procedures and modalities of IQAC in improving quality education.
2. Identify the main goals of IQAC in improving quality education in higher institutes.

Discussion

U.G.C 12th plan guidelines focuses on access, equity, quality, promotion of talent, skill development and stand alone schemes. On institutional development National assessment and Accreditation Council (NAAC) emphasizes quality initiative, sustenance and enhancement. NAAC has been instilling a momentum of quality consciousness among Higher Educational Institutions. Maintaining the momentum of quality consciousness is crucial in Higher Education Institution. NAAC proposes that every accredited institution will establish an Internal Quality Assurance Cell (IQAC) as a post accreditation quality sustenance measure. Since quality enhancement is a continuous process, the IQAC will become a part of an institution's system and work towards realizing the goals of quality sustenance and enhancement.

The prime task of the IQAC is to develop a system for conscious, consistent and catalytic improvement in the performance of institutions. The work of the IQAC is the first step towards the

internalization and institutionalization of quality enhancement. Its success depends upon the sense of belongingness and participation, it can inculcate in all the constituents of the institution. It will not be yet another hierarchical structure or record keeping exercise in the institution; it will be a facilitative and participative voluntary system of the institution.

Functions of IQAC

1. Development and application of quality benchmark/parameters in various activities of the institution.
2. Facilitating the creation of a learner-centric environment conducive to quality education and faculty maturation to adopt the required knowledge and technology for participatory teaching and learning process.
3. Preparation of the Annual Quality Assurance Report and such other reports as may be decided from time to time.
4. Organization of discussions, workshops, seminars and promotion of quality circles.
5. Documentation of the various programmes/activities leading to quality improvement.
6. Acting as a nodal agency of the Institution for coordinating quality-related activities, including adoption and dissemination of best practices.

Role of IQAC To Improve Quality Education In Higher Educational Institutions:

Quality is primarily the responsibility of higher education itself, although the government has a special responsibility regarding quality assurance in many countries it is the institution that is responsible for providing and ensuring quality. IQAC is the totality of systems, resources and information devoted to setting up, maintaining and improving the overall quality and standards of an institution. Thus, if quality is required to be assured we need a structured quality assurance

mechanism that makes it possible to monitor, improve and evaluate quality. Therefore, each and every institution will have to build its own IQAC keeping certain objectives in mind namely monitoring, evaluation quality assurance for specific activities and instruments for quality assurance. Following are the roles of IQAC in improving Quality Education in higher institutions.

1. IQAC should see that teachers are preparing and teaching according to the plan in which syllabuses have been unitized.
2. Teaching-Learning process is the main activity in any Higher Educational Institution. The same old syllabus & teaching methods must be replaced by some new updated items of teaching and learning centric methods of teaching such as group discussion, project work, field visits, case study, debates, extempore etc as supplement to class room teaching.
3. At the beginning of an academic year, IQAC send a format to the Heads of Departments and support services to the students to be undertaken throughout the year. This will help IQAC to know the working of each Department and will help to prepare an Action Plan of the Institution.
4. If a teacher is to discharge his duty to the satisfaction of students, IQAC has to organize
5. IQAC should organize and deliver lectures from time to time to make the students aware of the changing global scenario. Students should be given supports services in seeking jobs opportunities not only locally but also globally. It is the duty of IQAC to cultivate skill, competencies and value among students. These should be imparted to the students through courses and activities.

Conclusion

Education always aims at quality life, so for enhancing the standard of quality life, there is constant need of improving standards of education. So, there must be constant efforts in finding means of quality sustenance. IQAC is process to include all those who work for Higher Education to think about how to raise the standards for sustaining quality and improvement in it.

References

- Kharbiryumbai, Brinda Bazeley: Globalization and Higher Education, 1st published 2012, by EBH publisher
 NAAC for Quality and Excellence in Higher Education: www.naacindia.org
 UGC Guideline for IQAC

দাস্যভক্তিৰ ধাৰক-বাহক মথুৰাদাস বুঢ়াআতা

ডঃ বামচন্দ্ৰ ডেকা
সহযোগী অধ্যাপক
অসমীয়া বিদ্যালয়

শংকৰ স্বৰূপে হৰি নিজ অংশে অৱতৰি
ভকতি প্ৰদীপ লগাই থৈলা।
মাধৱ স্বৰূপে হৰি তৈল শলা বস্তি দিয়া
অজ্ঞান আন্ধাৰ দূৰ কৈলা।।

— পুৰুষোত্তম ঠাকুৰ

অসমৰ মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱ পৰম্পৰাত দুজনা গুৰু কৰ্মা হিাবে পৰম শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰা হয়, তেনেদৰে নজনা আতাৰ কথাও স্মৰণ কৰা হয়। শংকৰদেৱে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি তৎকালীন অসমত পাতনি মেলা সমাজ-পৰিবৰ্তন-পৰিক্ৰমা মাধৱদেৱৰ যোগদানে সৰল আৰু গতিশীল কৰি তুলিছিল। বাৰবোৰে নেকি শংকৰদেৱ-মাধৱদেৱৰ এই মিলনক মণিকাঞ্চন সম্বোধে বুলি অভিহিত কৰা হয়। শংকৰদেৱেও মাধৱদেৱক সন্মোধে বুলি অভিহিত কৰা হয়। 'তোমাক পাই আজিহে আমি পূৰ্ণ হ'লো' — বুলি ভাবাবেগ প্ৰকাশ কৰিছিল। পৰৱৰ্তীকালত মাধৱদেৱৰ অবিৰত গুৰুসেৱা আৰু সাংগঠনিক বিচক্ষণতাই মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ ভেটি সূচু কৰি তুলিছিল। লগতে মাধৱদেৱৰ কৰ্মনিপুণতা আৰু অতুলনীয় গুৰুসেৱাৰ আদৰ্শই মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱধৰ্মত মাধৱদেৱকো গুৰু হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। শংকৰদেৱে প্ৰকাশ কৰা একশৰণ নামধৰ্ম মাধৱদেৱৰ আন্তৰিক সহযোগ আৰু কুশলী নেতৃত্বত পূৰ্ণ বিকশিত হৈ উঠিছিল। চৰিত্ৰকাৰৰ ভাষাত —

শংকৰে ভকতি প্ৰকাশ কৰিলা
মাধৱসে প্ৰচাৰিলা।
মাধৱ প্ৰসাদত ব্যক্তচাৰী
অজ্ঞানী সৰে বুজিলা।

— সৈত্যাবি ঠাকুৰ

এনেদৰে মহাপুৰুষীয়া ভক্তিধৰ্ম পছন্দ দুজনা গুৰুক প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে। গুৰু দুজনাৰ কুশলী নেতৃত্বত অনেক সঙ্ঘ-মহল মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰত আত্মনিয়োগ কৰিলা। পৰম নিষ্ঠাৰে শংকৰদেৱৰ ভক্তিধৰ্মৰ দৰ্শন আৰু সংস্কৃতি মনি অবিৰতভাৱে গুৰুসেৱাত নিয়োজিত এইসকল সন্তপুৰক ভক্তিধৰ্ম পছন্দ 'আতা' বিশেষণেৰে পৰিচিত হৈছিল। গুৰুদেৱ কথাত নজনা আতাৰ জীৱন আলেখা বৰ্ণিত হৈছে। সেই সৰল ক্ৰমে — পুৰুষোত্তম আতা, চতুৰ্ভুজ আতা, শ্ৰীৰাম আতা, দক্ষিণকুলীয়া বৰবিষ্ণু আতা, ভৱানীপুৰুষীয়া গোপালদেৱ আতা, হৰিহৰ আতা, ভাটোকুছীয়া কেশৱচৰণ আতা, কলি পদ্ম আতা আৰু বৰপেটা থানৰ প্ৰথমগৰাকী অধিকাৰ মথুৰাদাস বুঢ়াআতা।

মথুৰাদাস বুঢ়াআতাৰ পৰিচয় 'গুৰুচৰিত কথাম্ব' ৪৮৮ ৰ পৰা ৫০০ সংখ্যক অনুচ্ছেদত বৰ্ণনা কৰা হৈছে। সেই অনুসৰি মথুৰাদাস বুঢ়াআতাৰ প্ৰকৃত নাম আছিল 'গোপাল'। গোপালৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে বাস কৰিছিল উজনি অসমৰ খনাকোটা পুখুৰীপাৰত। ধানে ধনে জয়জয় ময়ময় পৰিয়ালটো সেই

সময়ত চিৰাই বৰুৱাৰ ঘৰ বুলি খ্যাত হৈছিল। গোপালৰ পূৰ্বপুৰুষ সকলৰ পৰিচয় দি কোৱা হৈছে — "চিৰাই বৰুৱাৰ গৃহ বুলিছিল : তানে পুত্ৰ বিবাই : তানে বোটা বিৰাধি : তানে নন্দন বিৰচন : তানে শুভ বিৰপাক্ষ : তানে পুত্ৰ বিৰসাদ : তানে পুত্ৰ গোপাল আতা : বৰ আধাৰশুত এঘাৰে প্ৰাণি আছিল।"

সেই সময়ত হোৱা মুছলমানৰ আক্ৰমণত অনেকলোকৰ প্ৰাণহানি হোৱাৰ উপৰি যুদ্ধোত্তৰ কালত দেশত হোৱা দুৰ্ভিক্ষত অনেকলোকৰ মৃত্যু ঘটি একোটা অঞ্চল উছন গৈছিল। এই দুৰ্যোগত পৰিয়ালৰ দহণবাৰীৰ মৃত্যু হোৱাত গোপাল একেবাবে অকালশৰীয়া হৈ পৰে আৰু শাক-কচু খাই কোনোমতে জীৱন ধৰণ কৰি আছিল যদিও বংশ পৰিয়ালহীন অৱস্থাত মানুহৰ হিংসাত অতিষ্ঠ হৈ পূৰ্বপুৰুষৰ ঠাই পৰিত্যাগ কৰি কলিয়াবলৈ আহে। কলিয়াবলত ছমাহ কাল অতিবাহিত কৰি মিছামুনলৈ যায়। তাতে বাঁহ-কাঠৰ কাম কৰি এবছৰ কটোৱাৰ পিছত জলাহলৈ যায়। এই ঠাইতে গোপালে ব্যৱসায়ত মনোনিবেশ কৰে আৰু জীৱনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ তেৰ বছৰ কাল অতিবাহিত কৰে। ইয়াৰ পিছত জলহাৰ পৰা ভটিয়াই আহি কাজলিত দুবছৰকাল থাকি কৃষি কাৰ্যত মনোনিবেশ কৰে। কিন্তু প্ৰতিবছৰে বাঢ়নী পানীয়ে খেতি নষ্ট কৰাত কুকৰা পাৰ হৈ বৰনদী পাতিদৰঙত তিনিমাহ কটাই বৰপেটা তাঁতীকুছিত থাকিবলৈ লয়। ইয়াতেই তাঁতীসকলৰ মৰল শ্ৰীহৰি তাঁতীৰ কন্যা সান্ত্ৰাক বিয়া কৰাই ঘৰ-সংসাৰ পাতে। কিছুদিন পিছত শ্ৰীহৰি তাঁতীৰ মৃত্যু হোৱাত গোপালেই ঘৰৰ গৃহস্থৰ ভূমিকা পালন কৰিবলগীয়া হয়। এই সময়তেই গোপাল বঙ্গৰ চৈতন্যপন্থী ভকতৰ সম্পৰ্শলৈ আহে আৰু চৈতন্য পন্থৰ নাম মছে লৈ গাঁৱে গুঠৰজনক পালি হিচাপে লৈ নিজে ওজা হৈ বামায়াণ পদ গাই ফুৰিবলৈ লয়। এনেদৰে এদিন নোঘেৰী ধানৰ বিধান বিচাৰি গৈ মনুখৰ নাৰায়ণ দাস ঠাকুৰ আতাৰ পদুলিমুখেতে নাম গাইছে। গুৰুজন শংকৰদেৱৰ নিমিনবাসিন্দ সংবাদ পুথিৰ পদ কোনোবাই গোৱা শুনি ঠাকুৰ আতা ওলাই আহি গোপালক সুধিছে — "গোৱা পদৰ অৰ্থ কি ? কোনে ৰচনা কৰা ?" গোপালে উত্তৰ দিছে — "কি পুথি, কোনো ৰচনা কৰা একো নাজানে এঠাইত পুথিখন পাই মুখস্থ কৰি গাইছে। এই পুথিৰ প্ৰসংগতেই গোপালে নাৰায়ণ

দাস ঠাকুৰ আতাৰ পৰা মাধৱদেৱ গুৰুজনৰ সন্ধান লাভ কৰে আৰু পিছদিনাখনেই লগৰ পালি গুঠৰজনকো লগত লৈ আতাৰ সতে মাধৱদেৱ গুৰুজনৰ ঠাই পালেগৈ। মাধৱদেৱ গুৰুজনাই আটাইকে গুৰু ধৰ্মত আশ্ৰয় দিলে। এই সম্পৰ্কে গুৰুচৰিতত বৰ্ণনা কৰা এটি ঘটনাই গোপালৰ আধ্যাত্মিক চিন্তাৰ গভীৰতাৰ সন্ধান দিয়ে। ঘটনাটো এনেধৰণৰ — প্ৰথমে গুঠৰজন সৰ্গীৰ সৈতে মাধৱদেৱ গুৰুজনৰ ওচৰত উপস্থিত হোৱা গোপালে গুৰুজনৰ পৰা সংগুৰু লক্ষণসমূহ জমিব বিচাৰিলে। গুৰুজনে গোপালক প্ৰশ্ন কৰিলে যিহেতু গোপালে ইতিমধ্যে এটা ধৰ্মপন্থ গ্ৰহণ কৰিছেই গতিকে সংগুৰু লক্ষণ জমি কি হ'ব। তেতিয়া গোপালে তেনে গুৰু অভ্যচৰণত আশ্ৰয় গ্ৰহণ কৰিব বুলি উত্তৰ দিলে। মাধৱদেৱ গুৰুজনাই সংগুৰু লক্ষণ প্ৰাঞ্জলভাৱে ব্যাখ্যা কৰিলে। তাৰে শুনি গোপালে মাধৱদেৱ গুৰুজনৰ শিষ্যত্ব প্ৰাৰ্থনা কৰিলে। কিন্তু গুৰুজনাই গোপালৰ আৰু পৰীক্ষা ল'বৰ মানসেৰে ক'লে — "তোমাকো কৃষি ফুৰা মানুহ, অনেক ঠাইত অনেকজনক গুৰু মনি আহিছ, যদি মোক গুৰু মানিব বিচাৰিছ তেওঁলোকলৈ শ্ৰদ্ধা পৰিচয়্য কৰিব লাগিব। গোপাল প্ৰমুখো সকলোকে একেমেৰে — 'সপ, এৰিলো আৰু' — বুলি সমষ্টি প্ৰদান কৰাত প্ৰতিজন গুৰু নামত মাটিত একোটিকে আঁক টানি ভৰিৰে মোহাৰিবলৈ উঠিল, কিন্তু গোপালে গুৰুসকলৰ অৰ্থতা ক্ৰমে জ্ঞান-সুবি, নদী-বিল আৰু সাগৰৰ লগত তুলনা কৰি, পূৰ্ব গুৰুসকলৰ নামত মাটিত টনা আৰু হাতেৰে মোহাৰিবলৈ আজ্ঞা নিদিব, পূৰ্ব গুৰুসকলক অসমান কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিলে। এনে গুৰুধৰ্মত আশ্ৰয় প্ৰদান কৰি শৰণ দিছিল। ভক্তিধৰ্ম প্ৰতি সূচু বিশ্বাস, একনিষ্ঠ গুৰুসেৱা আৰু কৰ্মদক্ষতাৰ গুণত ভক্তিধৰ্ম প্ৰচাৰ প্ৰসাৰত আত্মনিয়োগ কৰা 'গোপাল' এদিন বৰপেটা সৰল প্ৰথমজন্য অধিকাৰ মথুৰাদাস 'বুঢ়াআতা' হিচাপে পৰিচিত হ'ল। ভাটী বয়সত গুৰুজনৰ সান্নিধ্যলৈ আহি ভক্তিধৰ্ম ধৰিছিল বাবে নাম হ'ল বুঢ়াআতা। অনন্যতে সকলো কাম নিৰাৰ্থক কৰাৰে নাম হ'ল বুঢ়াআতা আনহাতে সকলো কাম নিৰাৰ্থক বাবে নাম হ'ল বুঢ়াআতা। আনহাতে সকলো কাম নিৰাৰ্থক কৰাৰ বিচক্ষণতা আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিষ্কাৰতা গুৰু বাবে মাধৱদেৱে দিয়া নাম 'মথুৰাদাস'। এই দুই বিশেষণৰ হেঁচাত

প্রকৃত নাম 'গোপাল' তল পবিল আৰু মথুৰাদাস বুঢ়াআতা নামেৰেই মহাপুৰুষীয়া ভক্তিধৰ্মৰ নজনা আতাৰ এজন হিচাপে ব্যাত হ'ল।

নিৰক্ষৰ মথুৰাদাসে মাজে মাজে অনুভৱ কৰিছিল ধৰ্মগ্রন্থ-শাস্ত্ৰ আদি অধ্যয়ন নিজে কৰিব পাৰিলে ভাল। সেয়ে মাধৱদেৱে গুৰুজনা সূচনীত থকা সময়ত এদিন তাৰ ভেটিৰে গৈ গুৱাপাণ দি সেৱা জনাই "বাপ, দাসক পঢ়ুক গুটিচাবেক"- বুলি পঢ়িব শিকাবলৈ খাটনি ধৰিলে। মাধৱদেৱে গুৰুজনাই পঢ়িব জানিলে তেমত দুৱাৰেৰে নসৰকা হয়, গতিকে পঢ়িব নালাগে বুলি ক'লে আৰু পঢ়িব জানিলেই ভক্তি সিঁজিলে - গায়ন, বায়ন, ভাগবট, দেউৰি, ভৰাৰি, হাটীমতা কেনেকৈ তৰিব বুলি বুঢ়াআতাকহে প্ৰশ্ন কৰিছিল। লগতে পঢ়ুৱাতকৈ মই তোমাক বুঢ়া কৰিম বুলি "নিত এটি পৰম তত্ত্ব ক'ম, গীত হোৱাৰ অৰ্থ ক'ম। পঢ়িব লাগে জ্ঞানৰ কাৰণে, জ্ঞান লাগে ভক্তিৰ কাৰণে। ভক্তিবিহীন সৰে বাৰ্থ, এতেকে মোৰ হৃদয়ত যি আছে, সব ভাগুৰে থ'ম। পঢ়ি পাবা কি ?" — বুলি গোপালক বুজনি দিছে। মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ এনে কৃপা লাভ কৰি সঁচা অৰ্থতেই মথুৰাদাস গোপাল আতা মহাপুৰুষীয়া ধৰ্ম তত্ত্বৰ ভাগুৰ হৈ পৰিছিল।

মাধৱদেৱে গুৰুজনাই সুদীৰ্ঘ বাৰ বছৰ কাল সূচনীদিয়াত অতিবাহিত কৰিছিল যদিও বচুৰজাৰ নিগ্ৰহ আৰু ভক্তিধৰ্মৰ প্ৰতিফল পৰিস্থিতি সহ্য কৰিব নোৱাৰি ভাগিনিয়ক বামচৰণ ঠাকুৰ ধৰ্মা গুৱাকহালৈ যাবলৈ যো-যা কৰোতেই মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই গৈ মাধৱদেৱে গুৰুজনাক তীৰ্থকুছি বৰপেটালৈ লৈ আহিছিল। মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ সুখ-সুবিধাৰ প্ৰতি সততে সচেতন মথুৰাদাসে বৰপেটাত যাতে মাধৱদেৱে গুৰুজনে অকনো অসুবিধা নাপায়, তাৰ বাবে আধা সজা ঘৰ এটা লগৰ ওঠৰজন ভকতৰ সৈতে ধৰ্মধৰিকৈ শোৱা, নামগোৱা আৰু বহাৰ বাবে তিনি পুলিকৈ খেৰি প্ৰস্তুত কৰি তুলিছিল। মথুৰাদাস বুঢ়াআতাৰ এনে প্ৰয়াসত সন্তুষ্ট মাধৱদেৱে গুৰুজনাই কহু কঠেৰে কৈছিল — "আজি যেন প্ৰয়াসলৈ অহা নাইহে, সুন্দৰীতেহে আছে।" তাৰ পিছত মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি নামঘৰ বান্ধিবলৈ মাটি বিচৰাত মথুৰাদাসৰ পেহাক

বামলাকৰা বুঢ়াৰ বাৰী খুঁজি লোৱাৰ পৰা নামঘৰ, বঙিমালা ঘৰ নিৰ্মাণলৈকে মথুৰাদাস বুঢ়াআতাৰ মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ সৈতে এক নিবিড় আৰু পৰস্পৰ পৰিপূৰক জীৱন পৰিক্ৰমা। এবাৰ মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই তেওঁৰ ওঠৰজন সংগীক লৈ বৌমাৰী, বাটিমাৰী, হাকমা, বৰণ ডোৱা, বামৰায় কুঠিয়েইদি গুৰুজনাবৰ দৰ্শন কৰিবলৈ গৈছিল। তাৰেপৰাই মাধৱদেৱে গুৰুজনাই বুঢ়াআতাক "তুমি থাকিব নালাগে, যোৱা, থান-ভক্ত-বক্তি প্ৰবৰ্তাৰ লাগে, বুলি মালতী ফুলৰ চোপ আৰু নাৰায়ণী ৰূপ দি — 'তোমাক অধিকাৰ পাতি এই টকা দিছো শলা-বক্তি। তেনিও ৰাজ্যৰ লোকে সেৱাতে কৰ দিব।' — এই বুলি বৰপেটা থানৰ অধিকাৰৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল।

মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ পৰম প্ৰিয়পাত্ৰ মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই ছোটআতা মাধৱদেৱৰ পৰাই সেৱাৰ আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰিছিল। ভক্তি আৰু গুৰুৰ জীৱনৰ সৰ্বহ বুলি ধৰি মাধৱদেৱে সেৱা আৰু ত্যাগৰ যি মহান আদৰ্শ দাঙি ধৰিছিল তাক প্ৰাণপণে অনুসৰণ কৰিছিল মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই। শংকৰদেৱে গুৰুজনাবৰ সৰিয়হ তলিব পৰা সৰিয়হ তোলা, বৰমুগ বতৰৰ আগে আগে সিঁজোৱা থান জমা কৰি ৰখা, খৰি শুকুৱাই তেনে বতৰলৈ দমাই ৰখা, গুৰুৰ আঙচ খুই শুকুৱাই ৰখাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি তীৰ্থভ্ৰমণ কালত দিনটো বাটবুলাৰ ভাগৰ কাতি কৰি থৈ নতুন ঠাইত গুৰুজনৰ বাবে ঠাইটোকা, খৰিপানী, পাত, জুই, শাক সকলো যোগৰ কৰি, গুৰুজনৰ স্নানৰ সকলো ব্যৱস্থা কৰি, ভোজন কৰাই, পাতচুৱা গুচাই যিচনা কৰি দি তৈল-টেঙা দি পাও ৰাখে, গুৰুৰ মিত্ৰা আহিলেহে সেৱা কৰি নিজে ভোজন কৰে, জিৰণি লয়। ঈশ্বৰ সেৱাতকৈ গুৰুভকতৰ সেৱা ডাঙৰ, কঠিন। মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ তেনে সেৱাৰ আদৰ্শ মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই নিজৰ জীৱনৰ আদৰ্শ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল।

মাধৱদেৱে গুৰুজনা 'সেৱা বস'ৰ উপাসক আছিল। ভক্তজনে আধ্যাত্মিক ভাৱনাৰ এক উচ্চ পৰ্যায়ত সেৱাৰসৰ আস্থাদৰ্শ অনুভৱ কৰে। সেই সেৱাৰসে তেতিয়াহে পূৰ্ণতা লাভ কৰে যেতিয়া ভক্তজনে হাতে-কামে সেৱাৰ আদৰ্শত সম্পূৰ্ণৰূপে আয়োৎসৰ্গ কৰে। মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই তেনে এক উচ্চ

আধ্যাত্মিক ভাৱনাৰে মাধৱদেৱে গুৰুজনাবৰ নিৰ্মালী মূৰ পাতিলে বৰপেটা থান সৰ্বজন বন্দনীয় ৰূপত গঢ়ি তুলিবলৈ যত্নৰ ক্ৰটি কৰা নাছিল। কেবল পৰমেশ্বৰৰ নহয় নবকপী ভগৱানৰ তথা সকলো জীৱৰেই সেৱকৰূপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ নিজৰ অৰ্থজগতত এক প্ৰেৰণা, অনুভৱ নকৰালৈকে দাস্যভক্তিৰ স্বৰূপ উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰি। মাধৱদেৱে গুৰুজনাই "মোৰ হৃদয়ত যি আছে, সব ভাগুৰে থ'ম" — বুলি জীৱনজোৱা সাধনাৰে যি দাস্যভক্তিৰ বহস্য আৰু তত্ত্ব বুঢ়াআতাৰ ওচৰত ব্যক্ত কৰিছিল তাক বুঢ়াআতা মথুৰাদাসে নিজৰ জীৱনত

ৰূপায়ণ কৰি বৰপেটা থানখন সৰ্বস্বসুন্দৰ ৰূপত গঢ়ি তুলিছিল। ভক্তজনৰ হৃদয়ত এই দাস্যভক্তিৰ নাথাকিলে হৰিতক্তি নিসিজে। মথুৰাদাস বুঢ়াআতাই এই দাস্য ভক্তিধাৰা নিজৰ কঠোৰ সাধনাৰে বৰপেটালৈ বোৱাই আনিছিল। দাস্যভক্তিৰ সেই প্ৰবাহ বৰপেটা ধামত আজিও প্ৰবাহিত হৈ আছে। কোৱা বাহুল্য যে, এনে দাস্য ভক্তিধাৰাৰ প্ৰতি অনুপ্ৰাণিত বৰপেটাৰাসী বৰ্ণ হিন্দুসকলেও 'দাস' উপাধি নিজৰ নামৰ লগত সংযোগ কৰি গৌৰৱ অনুভৱ কৰি আহিছে।

প্ৰসঙ্গ পুথি :

- 1। আধুনিক অসমীয়া ভাষাত কথা-গুৰুচৰিত, জ্ঞানৰঞ্জন দাস, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, দ্বিতীয় প্ৰকাশ - ২০১০
- 2। গুৰুচৰিত কথা, মহেশ্বৰ নেওগ সম্পাদিত, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, দ্বিতীয় প্ৰকাশ - ২০০৩
- 3। নামঘোষা বসামৃত, ইলাৰাম দাস, জাগুৰি, মৰিগাঁও, প্ৰথম প্ৰকাশ - ১৯৯২
- 4। নামঘোষাৰ সন্নীক্ষাত্মক অধ্যয়ন, জীৱকান্ত নাথ সম্পাদিত, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ সংঘ, দ্বিতীয় প্ৰকাশ - ২০০৭
- 5। নামঘোষাৰ সন্নীক্ষাত্মক অধ্যয়ন, জীৱকান্ত নাথ সম্পাদিত, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ সংঘ, প্ৰথম প্ৰকাশ - ১৯৮৯
- 6। মাধৱদেৱে অধ্যয়নৰ ভূমিকা, ভৱ প্ৰসাদ চলিহা সম্পাদিত, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ সংঘ - ১৯৮৯
- 7। মাধৱদেৱে আৰু সংস্কৃতি, ভৱপ্ৰসাদ চলিহা সম্পাদিত, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ সংঘ - ২০০১
- 8। মাধৱদেৱে : জীৱন আৰু কৃতি, বামচন্দ্ৰ ডেকা, জ্যোতি প্ৰকাশন, প্ৰথম প্ৰকাশ - ২০০১
- 9। মহাপুৰুষ শ্ৰীশংকৰদেৱে আৰু শ্ৰীমাধৱদেৱে চৰিত, দৈত্য্যি ঠাকুৰ, হৰিনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সম্পাদিত, তৃতীয় প্ৰকাশ, দত্ত বৰুৱা পাবলিছিং কোঃ প্ৰঃ লিঃ - ২০০৪
- 10। শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱে, মহেশ্বৰ নেওগ, লয়াৰ্ছ বুকষ্টল, দ্বিতীয় প্ৰকাশ - ১৯৫২
- 11। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে শীলাচৰিত, বামচৰণ ঠাকুৰ, হৰিনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সম্পাদিত, দত্ত বৰুৱা পাবলিছিং কোঃ প্ৰঃ লিঃ, ১৯শ প্ৰকাশ - ২০০৪
- 12। শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱে, মহেশ্বৰ নেওগ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে সংঘ, প্ৰথম প্ৰকাশ - ১৯৮৯
- 13। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে শীলাচৰিত, বামচৰণ ঠাকুৰ, হৰিনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সম্পাদিত, দত্ত বৰুৱা পাবলিছিং কোঃ প্ৰঃ লিঃ, ১৯শ প্ৰকাশ - ২০০৪

আধুনিক অসমীয়া গীত আৰু পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱা

ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ নাথ
সহযোগী অধ্যাপক
অসমীয়া বিভাগ

অৱতৰণিকা : প্ৰকৃতিৰ বন্দনমি অসমক প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰ মাজত সন্মানেই এক নিভাজ সুৰ, তাল, ছন্দৰ অনুৰণন অনুভব কৰা যায়। বতাহৰ মনুৰ্গতি, নৈ নিজৰাৰ কুলু কুলু ধ্বনি, চৰাই চিৰিকতিৰ সুললিত কণৰ মাজত প্ৰবাহিত হৈ থকা সুৰ ধ্বনিয়ে অসমৰ মনুৰে মন প্ৰাণ আলোড়িত কৰি আহিছে। প্ৰকৃতিৰ এনে প্ৰভাৱৰ ফলতেই অসমৰ লোকজীৱনৰ মাজত বাহুয় ৰূপত প্ৰকাশিত হৈছে লোক গীত, মাত, লোকনৃত্য আদি। অসমৰ লোকগীত, মাতৰ লগতে চৰ্যাপদ অথবা গুৰু দুজনাই সৃষ্টি কৰা বৰগীত সমূহৰে নৰে গীত সমূহক সোণসেৱীয়া ঐতিহ্যৰ আৰক হিচাপে পৰৱৰ্তী কালত অসমত আধুনিক গীতে এক স্বকীয় ঐতিহ্য বহন কৰি এটা গীতৰ ধৰা বোৰাবলৈ সক্ষম হৈছে। এই ধৰাত অৱগাহন কৰা অনেকগৰাকী কৃতাবিদ্যা গীতিকাৰ, গায়কৰ অৱদান আধুনিক অসমীয়া গীতৰ ক্ষেত্ৰখনৰ এক অমূল্য সম্পদ স্বৰূপ।

বিষয়বস্তুৰ গুৰু আৰু উদ্দেশ্য : সত্যনাথ বড়াই ১৮৮৮ চনতেই সন্ধান কৰা গীতৰাজীকৈ ধৰি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, লক্ষ্মীৰাম বৰুৱাৰ (সংগীতকোষ, সংগীত সাধনা) গীত সঙ্গ্ৰহণ, জ্যোতিপ্ৰসাদ, বিষ্ণুপ্ৰসাদৰ তথা পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ সুবদী গীতৰ পৰা ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ কিছুত বিয়ৰ সামৰি সৃষ্টি কৰা গীতসমূহ অসমীয়াৰ প্ৰাণ প্ৰাণে কানে কানে প্ৰতিহত হৈ আছে। প্ৰতিহত হৈ আছে কেশৱ মহন্ত, তক্ষণমূল অগ্নি, নৱকান্ত বৰুৱা, নিৰ্মলপ্ৰভা বৰুৱা, ইন্দ্ৰেশ ভট্টাচাৰ্যকৈ ধৰি অনেক গৰাকী গীতিকাৰে ৰচনা কৰা গীত সমূহ। গীত মানে সুৰ, তাল, মাত, কণা আৰু কণৰ সমন্বয়েই নহয় প্ৰকৃত গীতৰ মাজত

থাকে এখন সমাজৰ ছবি, যি ছবি গীতৰ কথা, সুৰ, তাল লৈয়ে হৃদয়ৰ পৰা হৃদয়লৈ সুৰৰ গংগা ধ্বনিয়ে যেন প্ৰবাহিত কৰি লৈ যায়। শ্ৰোতাৰ হৃদয়ত আলোড়ন কৰা এনে গীতে শ্ৰোতাৰ মনত এখন চিত্ৰ দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হয়। আধুনিক অসমীয়া বহু গীতৰ মাজত এনে চিত্ৰ প্ৰকাশিত হোৱা দেখা যায়। কিন্তু দুখ লগাকৈ সম্প্ৰতি আধুনিক অসমীয়া গীতৰ অধিকাংশই এক ধৰণৰ সস্তীয়া চিন্তা, চৰ্চা, বজাৰ কেন্দ্ৰিকতাৰ নাগপাশত বন্দী হৈ পৰিছে। এই সম্পৰ্কে বিশিষ্ট চলচিত্ৰ সমালোচক, কবি মনোজ বৰপূজাৰীৰ মন্তব্য প্ৰনিধানযোগ্য- 'আচলতে হিন্দী চলচিত্ৰৰ মাধ্যমেৰে জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষত আৰোহন কৰা গীতৰ বজাৰ খনে অসমৰ আধুনিক গীতৰ বজাৰখনো সংক্ৰমিত কৰে। য'লৈ সংগীতৰ আধিকা, ত'লৈ চিন্তাৰ কথা, সুৰ চকুত লগা বাস্তৱতা আদিৰ প্ৰতি বাজাৰখনৰ তৰুণচাম অধিক আকৰ্ষিত হ'বলৈ লয়। ইয়াৰ ফলতে আধুনিক গীতৰ জগতখনত উচ্চমানৰ সৃষ্টিৰে সৰুসৰুৱে পিঠি দিয়াৰ এটা প্ৰবণতাই গা-কৰি উঠে।' এনে প্ৰভাৱৰ ফলতেই আজি আমি হৃদয় আলোড়িত কৰা পূৰ্বৰ সেই গীতবোৰৰ দৰে গীতৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লগা হৈছে। অৱশ্যে তাৰ মাজতো দুই এগৰাকী গায়কে হৃদয় সংবেদী উচ্চমানৰ গীত ৰচনাৰ প্ৰতি মনোনিবেশ কৰি আছে। যাক আমি সকলোৱে উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা দিয়া উচিত। নহ'লে বাজনা প্ৰধান সস্তীয়া কেবল মনোৰঞ্জনমী গানে আমাৰ কৰ্চিকেই সলনি কৰি দিব। চাবলৈ গ'লে আন আন ক্ষেত্ৰত বেপৰোৱা পৰিবৰ্তন অহাৰ দৰে নব্বৈৰ দশক মানৰ পৰা অসমীয়া সংগীতলৈও এক ধৰণৰ পৰিবৰ্তন আহি পৰিল। তথাকথিত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱত গা কৰি উঠা উদাৰীকৰণ, অসমীয়া জাতীয় জীৱন, ঐতিহ্যৰ সৈতে

ৰূপ-নোথোৱা কিন্তু সহজলভ্য প্ৰদৰ্শনকাৰী মনোভঙ্গীৰ পৃষ্ঠপোষক স্বৰূপ পাশ্চাত্য সংগীতৰ প্ৰতি অনাহক আসক্তি, গায়ক-গায়িকাসকলৰ আত্মপ্ৰকাশ, আত্মপ্ৰচাৰৰ স্থূল আগ্ৰহ আদিয়ে এই ক্ষেত্ৰত কাৰক হিচাপে দেখা দিয়া প্ৰত্যেক কৰা যায়। অৱশ্যে ঐতিহ্য, জাতীয় কৃষ্টি, সংস্কৃতিক খামোচ মাৰি থাকি আন সংস্কৃতিৰ প্ৰবাহক সমূলক্ষেপে বাধা দিম এনে দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমৰ্থকো আমি নহওঁ। কিয়নো অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্যৰ ক্ষেত্ৰেই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীত, ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত আদিত পক্ষিমীয়া গায়ক গীতিকাৰ বা দাৰ্শনিকৰ প্ৰভাৱ দেখা যায়। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীত প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ সু-সমন্বয়ত গঢ় লৈ উঠা সোণবৰণীয়া অসমীয়া সংগীতৰ সুদৃঢ় ভেটি। কিন্তু এই সংমিশ্ৰণত অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ স্বৰূপ নিশ্চিহ্ন হোৱা নাই বৰং উদ্ভাসিতহে হৈছে। এনে পৰিপেক্ষিতত আজি কিছু সংখ্যক গীতৰ মাজলৈ অহা অন্তত পৰিবৰ্তন একধৰণৰ অশনি সংকেত বুলি উপলব্ধি কৰিব লাগিব। এনে সংকেতৰ পৰা ৰক্ষা পৰাৰ স্বাৰ্থতেই আমি আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্য চৰ্চা কৰা দৰকাৰ। আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ এনে ঐতিহ্যৰ এগৰাকী অন্যতম পূৰ্বোদ্য হ'ল পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱা।

অধ্যয়নৰ পদ্ধতি : বিষয়টি অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত মুখ্যতঃ বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতি অবলম্বন কৰা হৈছে। উল্লেখ আৰু পৰিষ্কাৰ কৰা গীতসমূহৰে মুঠ সংখ্যা ১৯৭৮ হৈছে।

আলোচনা : আধুনিক অসমীয়া গীতৰ প্ৰসঙ্গ পৰিষ্কাৰ কৰাৰ প্ৰসঙ্গ, বিষ্ণুপ্ৰসাদক যিদৰে উলিহ কৰিব নোৱাৰি একেধৰণে জন্ম কৰিব নোৱাৰি পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱাকো। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জন্মৰ এবছৰ পিছত অৰ্থাৎ ১৯০৪ চনৰ ১৯ আগষ্ট তাৰিখে শিৱসাগৰ জিলাৰ দিখৌ নৈৰ পাৰত এই গৰাকী কৃতাবিদ্যাগীতিকাৰ, গায়ক পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ জন্ম হৈছিল। শিৱসাগৰ ফুলেশ্বৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ১৯২১ চনত পাৰ্বতীপ্ৰসাদে কটন কলেজত আই.এছ.ডি.ত নাম লগায়। ইয়াৰ পিছত ১৯২৫ চনত পাৰ্বতীপ্ৰসাদে কলিকতাৰ স্কটিছ চাৰ্চ কলেজত স্নাতক কলা শাখাত নামভৰ্তি কৰি তাৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত অসমলৈ আহি চাহ বাগিছা পৰিচালনাৰ লগত ব্যস্ত হৈ পৰে আৰু নিজৰ সাহিত্য, সংগীতৰ সাধনা আগবঢ়াই লৈ যায়। হাতে হিমজুৱে নিভাজ অসমীয়া এইগৰাকী পাৰ্বতীপ্ৰসাদে

ৰবীন্দ্ৰ গীতৰ চৰ্চাতো যথেষ্ট আগৰণা আছিল। 'ৰবীন্দ্ৰ সংগীত'ৰ সুৰ চানেকিৰে তেওঁ দুবাৰাৰমণ গীত গায় পৰা হৈছিল গৈ।^১ ব্যক্তিগত জীৱনৰ বিভিন্ন ঘটি-প্ৰতিঘাতেৰে ক্ষত-বিক্ষত হোৱা পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ জীৱন আছিল এক ধৰণৰ কলমেৰে ভৰা। এই কাৰণ্য তেওঁৰ গীত-মাত বিভিন্ন সৃষ্টিশীল প্ৰকাশৰ মাজেৰে সময়ে সময়ে প্ৰকাশিত হোৱা দেখা যায়। কটন কলেজত পঢ়ি থাকোতেই অতি মৰমৰ বাইদেৱক কমলা বৰুৱাক বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ কিছুদিনৰ পিছত বাইদেৱকে দুত্বক সৰ্বতী ল'ব লগা হয় আৰু তেওঁ তেতিয়া একধৰণৰ বন্ধাঘাট পাইছিল। এনে দুখৰ ক্ষণবোৰত গীত, কবিতা লিখি মনৰ শোক পাতল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যদিও কাৰণ্যই তেওঁৰ জীৱন প্ৰায় আঁতুৰি আছিল। একেধৰে ১৯০৩ চনৰ ১৪ জুলাই তাৰিখে নিজে চলোৱা গাড়ীত উঠি অহা ককায়েক ভাগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ পৰিয়ালটিসহ দিচাং নৈৰ বুকুত দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈছিল। কিন্তু চালকৰ আসনত থকা পাৰ্বতীপ্ৰসাদ দেখা ক্ৰমে ৰক্ষা পৰিল। এই ঘটনাই পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ হৃদয়, মন মগজুত সাংঘাতিক ধৰণে ত্ৰিষ্টম কৰিছিল। এনে ধৰণৰ ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে গীত ৰচনা কৰা পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ গীতত সেইবাবে মৰম ভৰা জীৱনৰ কাৰুণ্যৰ স্মৃতি অনুভূত হয়। পাৰিবাৰিক জীৱন এনে যত্নসহকাৰেই হাতে ১৯৫৩ চনৰ নবেম্বৰ মাহত তেওঁ ৰক্তচাপৰ আঘাতত শয্যাশায়ী হ'ব লগা হয়। তাৰ পিছত চিকিৎসাৰ জৰিয়তে যদিও আৰোগ্য লাভ কৰি কামত মনোনিবেশ কৰিছিল তথাপি ১৯৬৪ চনৰ ৭ জুন তাৰিখে কৰ্মহীলী সোণাৰি 'সোণালী পাম'ত ৰক্তচাপ জনিত আঘাতত মৃত্যুক সৰ্বতী ল'ব লগা হয়। লগে লগে আধুনিক অসমীয়া গীতৰ এটা ধাৰা যেন হ'ব পতন ঘটিছিল তেনে অনুভৱ কৰা যায়।

পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ গীত, কবিতা, মতা, আলোচনা আদি ৰচনা কৰিছিল যদিও গীতৰ সংখ্যাই বেছি। তেওঁৰ গীত সমূহৰ মাজত কিয় তাৰ উল্লেখ ঘটা দেখা যায়। তাৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল

সংসদৰ প্ৰশ্নোত্তৰ পৰ্ব আৰু শূন্য ঘণ্টা :
এক চমু আলোচনা

শৈলেন্দ্ৰ চহৰীয়া
সহযোগী অধ্যাপক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

আধুনিক গণতান্ত্ৰিক ব্যবস্থাত ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰৰ কাৰ্য পৰিচালনাত সংসদে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। বৰ্তমান প্ৰায় বিলাক দেশেই সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে ৰাজকাৰ্য পৰিচালনাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি আহিছে। সংসদৰ জন্ম ইতিহাস অতি পুৰণি। এই ব্যবস্থা গা কৰি উঠাৰ আগতে ৰাজকাৰ্য প্ৰধানত ৰজাকেন্দ্ৰিক আছিল। ৰজাজনেই প্ৰজাৰ সুখ-সুখৰ কথা চিন্তা কৰি সঠিক সিদ্ধান্ত ল'ব লাগিছিল। কেতিয়াবা ৰাজ্যৰ প্ৰজাহিতৈষী আৰু কেতিয়াবা বেহেচাৰী আছিল। কালক্ৰমত ৰজাৰ ক্ষমতা কমেই জনসাধাৰণৰ হাতত ক্ষমতা অৰ্পণৰ ধাৰণা এটা গা কৰি উঠিছিল। পুৰণীৰ ভিতৰত সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক পৰম্পৰাৰ জন্ম ইংলেণ্ডত হোৱা বুলি কোৱা হয়। গতিকে সংসদৰ প্ৰস্ফোৰণ পৰ্ব তথা শূন্য ঘণ্টাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ আগতে ইয়াৰ জন্মৰ ইতিবৃত্ত জনাতো আবশ্যিক।

ইংলেণ্ডত পঞ্চম শতিকাৰ পৰা ১০৬৬ চনলৈ ছেডন সকলৰ ৰাজত্ব চলিছিল। সেই সময়তেই ৰাজপৰৰ সৃষ্টি হয়। নৰ্মান ফৈদৰ ৰজা প্ৰথম উইলিয়ামে ৰজাৰ অনুগত সকলক সস-সম্পত্তি ভগাই দিছিল আৰু স্থানীয় শাসন ব্যবস্থা কেন্দ্ৰীয় নিয়ন্ত্ৰণত ৰাখিছিল। উইলিয়ামৰ আৰ্হিতে পিছৰ দুজন ৰজা দ্বিতীয় উইলিয়াম আৰু প্ৰথম হেনৰিয়ে অতিজাত শ্ৰেণী আৰু যাজক সম্প্ৰদায়ৰ কেইবাটাও পিছৰে বন্ধন কৰি বিভিন্ন প্ৰশাসনীয় বিষয়ৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱহাৰ ৰাজক্ষমতা অধিক শক্তিশালী কৰি

তুলিছিল। কালক্ৰমত ৰাজশক্তি আৰু জনশক্তিৰ সংঘাতৰ ফলত জনশক্তিৰ প্ৰতিভূ হিচাপে আজি সংসদ গঢ়ি উঠিছে।

উইটেনাগেমট (Witenagemot) বা বৃহৎ পৰিষদ (Great council) আৰু কিউৰিয়া বেজিছ (Curia Ragis) ৷ উইটেনাগেমটৰ অৰ্থ জ্ঞানী লোকৰ সভা। ছেডনসকলৰ দিনতেই ৰজাই এই সভাৰ পৰামৰ্শ লৈছিল। গতিকে আৰম্ভণিৰ পৰাই ৰজা যেহেচাৰী হ'ব পৰা নাছিল। নৰ্মানসকলে কিছু সালসলনি কৰি উইটেনাগেমটৰ ঐতিহ্য কৰ্মাই ৰাখিছিল। নৰ্মান সকলৰ দিনত শাসন পৰিচালনাৰ আৰু নীতি নিৰ্দ্ধাৰণৰ কাৰণে দুটা সংস্থাৰ জন্ম দিয়া হৈছিল। বৃহৎ পৰিষদ (Magnum Counciliam) আৰু কিউৰিয়া বেজিছ বা ৰাজদৰবাৰ (King's Court), বৃহৎ পৰিষদৰ কাম আছিল শাসন কাৰ্য পৰিচালনাৰ কাৰণে নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰোতে ৰজাক সহায় কৰা, প্ৰশাসনৰ কাৰ্য্যবলীৰ পৰ্যালোচনা কৰা, উচ্চ ন্যায়ালয় হিচাপে কৰ্তব্য সম্পাদন কৰা আৰু আইন প্ৰণয়ন তথা সংশোধনত অংশ গ্ৰহণ কৰা। এই সভাৰ অধিবেশন বছৰে তিনি-চাৰিবাৰ বহিছিল।

কিউৰিয়া বেজিছ হ'ল বৃহৎ পৰিষদৰ ভিতৰুৱা এটা ভিতৰুৱা চক্ৰ বা নিকায়। ৰাজ সংসদৰ বিষয়াসকল ৰজাৰ লগত সততে যুৰিছিল আৰু সেইবাবেই শাসন কাৰ্য পৰিচালনা আৰু তালক কৰিবলৈ সহজতে পোৱা সদস্যসকলৰ ওপৰত তাৰ পৰিছিল।

যদিও ৰজা এই দুই সভাৰ পৰামৰ্শ মানিবলৈ বাধ্য নাছিল তথাপি দেশৰ সমস্যাবোৰ সমাধা কৰিবলৈ আৰু মতামত দিবলৈ সভা আহ্বান কৰাতো এটা অভ্যাসত পৰিণত হৈছিল। প্ৰশাসনৰ জটিলতা ঘটাব লগে লগে ইয়াক অধিক প্ৰণালীবদ্ধ কৰাতো প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰাত কিউৰিয়া বেজিছৰ কাম-কাজ সুচাৰুৰূপে চলিবলৈ আইনজ্ঞ, প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত বিষয়া আদি নিয়োগ কৰিব লগা হৈছিল। কালক্ৰমত বৃহৎ পৰিষদ আৰু কিউৰিয়া বেজিছৰ কাৰ্য পৰিচালনাৰ পাৰ্থক্য বাঢ়িল আৰু বৃহৎ পৰিষদক পোনপটীয়া প্ৰশাসনীয় আৰু বিচাৰ সম্পৰ্কীয় কাম-কাজৰ পৰা বাদ দিয়া হ'ল। এই বৃহৎ সদনেই পিছলৈ হাউচ অৱ লৰ্ডচ সদনলৈ ৰূপান্তৰ হ'ল। কিউৰিয়া বেজিছৰ এটা শাখাই প্ৰথমতে স্থায়ী পৰিষদ আৰু পিছলৈ প্ৰিভি কাউন্সিলত পৰিণত হয়। আনটো শাখাৰ পৰা সাধাৰণ আইনৰ আদালতসমূহ গঢ়ি উঠিল।

ইংলেণ্ডৰ ৰাজতান্ত্ৰিক ব্যবস্থাব পৰা সাংবিধানিক গণতন্ত্ৰলৈ পৰিৱৰ্তন হওঁতে যথেষ্ট সময় অতিবাহিত কৰিবলগীয়াত পৰিছিল। সংসদৰ অধিকাৰ দি বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন আইন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিবলৈ।

ভাৰতৰ সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যবস্থা ইংলেণ্ডৰ সংসদীয় ব্যবস্থাবৰ আলমত গঢ় লৈ উঠিছে যদিও, বৈদিক যুগৰ পৰাই ইয়াৰ আৰম্ভণি ভাৰতবৰ্ষত দেখিবলৈ পোৱা যায়। ঋক বেদত উল্লেখিত 'সভা' আৰু 'সমিতি' এই দুই অনুষ্ঠানতে সংসদৰ আদি সূত্ৰ আছে বুলি কোৱা হয়। প্ৰাচীন ভাৰতত ৰজাই শাসন কৰোতে নিজৰ ইচ্ছামতে শাসন কৰিব নোৱাৰিছিল। তেওঁ উপদেষ্টা সকলৰ পৰামৰ্শ মতেহে শাসন কৰিব লাগিছিল। বৈদিক যুগত ৰাজনৈতিক সিদ্ধান্তত ধৰ্মক আচল সৰ্বভৌম শক্তি বুলি ধৰা হৈছিল। ইয়াত ধৰ্ম মানে আইনৰ শাসনক বুজোৱা হৈছিল। এতেবেয় ব্ৰাহ্মণ, পানিনিৰ অষ্টাধ্যায়, অৰ্থশাস্ত্ৰ, মহাভাৰত, অশোক জন্তত খোদিত লিপি, বৌদ্ধ আৰু জৈন পণ্ডিতৰ লেখা, মনুস্মৃতি আদিত উক্ত বৈদিক যুগৰ কিছুমান গণৰাজ্যৰ ঐতিহাসিক প্ৰমাণ পোৱা যায়। এই গণৰাজ্যবোৰত সৰ্বভৌম ক্ষমতাৰ গৰাকী আছিল এখন বৃহৎ সভা। এই সভাই কাৰ্যপালিকাৰ নিৰ্বাচন তথা সামাজিক নেতাৰ নিৰ্বাচন,

বৈদেশিক নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ তথা যুদ্ধ আৰু শান্তি সকলো কথা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছিল। আনকি এই সভাই কাৰ্যপালিকাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

আধুনিক ভাৰতীয় সংসদৰ ইতিহাস হ'ল এনে ধৰণৰ —

১. চনদ অধিনিয়ম ১৮৩৩ : এই নিয়মতে ভাৰতত পোনপ্ৰথম কেন্দ্ৰীয় বিধান পৰিষদৰ সমাক সূত্ৰপাত ঘটে। এই চনদে প্ৰিভি কাউন্সিলত অঞ্চলৰ বাবে এখন বিধান পৰিষদ স্থাপন কৰে।
২. চনদ অধিনিয়ম ১৮৫৩ : এই অধিনিয়মতে গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ পৰিষদত কিছু পৰিৱৰ্তন আনি বিধায়িনী সদস্যজনক বাকীসকল সদস্যৰ সৈতে কাৰ্যপালিকাৰ সভাত ভোট দিয়াৰ সম অধিকাৰ দিয়া হৈছিল। বিধানমণ্ডলক কাৰ্যপালিকাৰ পৰা পৃথক কৰাৰ এই অধিনিয়ম আছিল এক বিশেষ পদক্ষেপ।
৩. ভাৰতীয় অধিনিয়ম ১৮৬১ : এই অধিনিয়মৰ উদ্দেশ্য আছিল গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ পৰিষদৰ গঠনৰ বাবে উন্নত ব্যৱস্থা প্ৰস্তুত কৰা আৰু বিভিন্ন চেণ্টিভেডি আৰু প্ৰদেশৰ শাসনৰ উন্নতিৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰা। ভাৰতত ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ উদ্যোগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতীয় বিধানমণ্ডলৰ বাবে প্ৰথম চনদ বুলি কোৱা হৈছিল। বিবি প্ৰণয়নৰ ব্যৱস্থাত গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা কৰে।

এইবিলাকৰ উপৰি ভাৰতবৰ্ষত সংসদীয় ব্যবস্থা গা কৰি উঠাত সহায় কৰা বিভিন্ন অধিনিয়ম তথা আইনবোৰ হ'ল — ভাৰতীয় ভাৰতীয় কাংগ্ৰেছ, ভাৰত পৰিষদ অধিনিয়ম ১৮৯২, ভাৰত কাউন্সিল অধিনিয়ম ১৯০৯, ১৯১৯, ১৯২০ চনৰ চাইমন আয়োগ, ভাৰত শাসন অধিনিয়ম ১৯০৫ চন। ১৯৪৭ চনৰ আৰোগ, ভাৰত শাসন অধিনিয়ম অনুসৰি ১৯৫৫ চনৰ আইনৰ এক সাংবিধানিক ৰূপ দি সংবিধান প্ৰস্তত নোহোৱালৈ চৰকাৰ চলাই ৰাখিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰে। এই অন্তৰ্গতী সংবিধানখনে কাম চলাওতে গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলক সহায় কৰিবলৈ এখন মন্ত্ৰী পৰিষদ গঠন কৰা হ'ল। গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ ক্ষমতা কৰ্তন কৰা

হ'ল আৰু তেওঁ নামমাত্ৰ সাংবিধানিক মুৰব্বী হ'ল, লগতে ৰাষ্ট্ৰীয় বিধানমণ্ডল সৰ্বাধীন অনুষ্ঠানত পৰিণত হ'ল। ১৯৫০ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত স্বাধীন ভাৰতত লোকতান্ত্ৰিক সংবিধান প্ৰৱৰ্তন কৰা হ'ল। তেতিয়াৰ পৰাই আধুনিক আশ্ৰয়স্থানৰ শাখা-প্ৰশাখাৰে সৈতে পূৰ্ণাঙ্গ সংসদীয় পদ্ধতিৰে চৰকাৰ স্থাপন কৰা হ'ল।

সংসদৰ প্ৰশ্নোত্তৰ পৰ্ব : সংসদে কাৰ্য তদাৰক কৰাৰ এক প্ৰধান মাধ্যম হ'ল সংসদীয় প্ৰশ্ন। সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যবস্থাত চৰকাৰে কৰা কামৰ বাবে সংসদৰ ওচৰত আৰু সংসদে জনসাধাৰণৰ ওচৰত জবাব দিব লাগে। সংসদত মন্ত্ৰীসকলক যিকোনো ৰাজহ্বা তথ্যপাতি বিচাৰি সদস্যসকলে প্ৰশ্ন কৰিব পাৰে। প্ৰশ্ন উত্থাপনৰ ঘাই উদ্দেশ্য হ'ল ৰাজহ্বা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ৰ তথ্য পৰিষ্কাৰ সম্পৰ্কে অজ্ঞাত হোৱা আৰু ৰাজহ্বা কৰ্মৰ সৰ্বিশেষ জন। প্ৰশ্ন কৰাৰ উদ্দেশ্য যাতে চৰকাৰ যোগ্য কৰা ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তৰাষ্ট্ৰীয় নীতি উচিত মতে কাৰ্যকৰী কৰা হয়।

প্ৰশ্ন ঘণ্টা : সন্দেহ প্ৰত্যেক দিনাই প্ৰথম ঘণ্টাটো প্ৰশ্নসোধা আৰু উত্তৰ দিয়াৰ বাবে ধাৰ্য কৰা হয়। ইয়াকে প্ৰশ্ন ঘণ্টা বোলে। এই সময়খিনিত চৰকাৰ সম্পৰ্কীয় বিষয়ৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হয় আৰু বিভিন্ন সমস্যা চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰি সেইবোৰ সমাধানৰ বাবে ব্যৱস্থা ল'বলৈ চৰকাৰৰ হস্তক্ষেপ দাবী কৰা হয়। নাইবা প্ৰশাসনীয় অস্বাভাৱিকতা, দুৰ্নীতিৰ কথা মুকলি কৰা হয়। তাৰোপৰি পৰিপূৰক প্ৰশ্ন কিছুমানৰ জৰিয়তে মন্ত্ৰীজনৰ জ্ঞানৰ গভীৰতা কিমান তাতক জনাব বা পৰীক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। প্ৰশ্ন ঘণ্টা হ'ল সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় অঙ্গ। সংসদত ইয়াৰ সমান আন কোনো আকৰ্ষণীয় অনুষ্ঠান নাই। এই ঘণ্টাত সন্দেহ পৰিষ্কাৰিত হোৱা উত্থান-পতন ঘটিব পাৰে। প্ৰশ্ন যদি সমন্বিত গুৰুত্বপূৰ্ণ হয় লগতে চুটি আৰু বসল হয়, তেতিয়া এই ঘণ্টাটো সৰ্বাধিক মাননীয় আৰু সন্দেহ উৎপত্তনপূৰ্ণ হৈ পৰে।

প্ৰশ্নৰ শ্ৰেণী বিভাজন : সাধাৰণতে মন্ত্ৰীক সোধাৰ কৰি প্ৰশ্ন কৰা হয়। তেতিয়াৰে সন্দেহকাৰী সদস্যকো প্ৰশ্ন কৰা হয়। এই প্ৰশ্নবোৰক তিনি শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে।

১. তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন : তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন মৌখিকভাৱে কৰা হয়। এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ পাছত সদস্যসকলে পৰিপূৰক প্ৰশ্ন কৰিব পাৰে। তৰা চিন দি চিনাক্ত কৰাৰ বাবে এই প্ৰশ্নবোৰক তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন বোলে।
২. তৰা চিন নথকা প্ৰশ্ন : এই ধৰণৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ সাধাৰণতে মৌখিকভাৱে দিয়া নহয়। লিখিত আকাৰত দিয়া হয়। এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাছত পৰিপূৰক প্ৰশ্ন সুধিব নোৱাৰি।
৩. চমু জৰুৰী জাননীৰ প্ৰশ্ন : ৰাজহ্বা স্বাৰ্থ জড়িত বিষয়ত এই ধৰণৰ প্ৰশ্ন কৰিব পাৰি। সাধাৰণতে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিবলৈ দহদিন আগতে জাননী দিব লাগে যদিও চমু জাননী প্ৰশ্নৰ ক্ষেত্ৰত এই বিষয়ৰ ইফাল-সিফাল হয়। সদস্যসকলে প্ৰশ্ন যিকোনো সময়তে সুধিব নোৱাৰে। মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিব পৰাকৈ কমেও দহদিনৰ আগতে সন্দেহ সচিব প্ৰধানক জমা দিব লাগে। আচলতে উত্তৰ দিবৰ দহদিন আগতে প্ৰশ্ন জমা দিব লাগে।

প্ৰশ্ন কেনেকৈ মঞ্জুৰ কৰা হয় ? : সন্দেহ সোধা প্ৰত্যেকটি প্ৰশ্নই প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ জৰিয়তে জনসাধাৰণৰ মাজত বহল প্ৰচাৰ হয় আৰু চৰকাৰেও ইয়াত গুৰুত্ব দিয়ে। সেই কাৰণে সদস্যই উত্থাপন কৰা প্ৰশ্নবোৰৰ যুক্তিযুক্ততা চাইহে উত্থাপনৰ বাবে মঞ্জুৰ কৰিব লাগে। সেইবাবে সন্দেহ নিয়মাবলীত প্ৰশ্ন মঞ্জুৰ কৰাৰ কিছুমান চৰ্ত আছে।

যিবোৰ প্ৰশ্নত কাৰোবাৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ অনা হয় আৰু সেই অভিযোগৰ কোনো ভিত্তি নোথাকে তেনে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব নোৱাৰি। অনহাতে কোনো অভিযোগ যদি বিচাৰাধীন অৱস্থাত থাকে তেনে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব নোৱাৰি। ভাৰতৰ বন্ধু ৰাষ্ট্ৰক লৈ যদি অশালীন মন্তব্য কৰা হয় তেনে প্ৰশ্ন নাকচ কৰা হয়। কিন্তু প্ৰশ্নটোত উচ্চ স্থানত থকা ব্যক্তি বা নীতি বিষয়ক কথা জড়িত হয় তেনেহ'লে প্ৰশ্ন তুলিবলৈ অনুমতি দিয়া হয়। বি প্ৰশ্নত বিতৰ্ক, মানহানিকৰ বিবৃতি বা ব্যক্তি বিশেষৰ চৰিত্ৰৰ আলোচনা থাকে আৰু যিবোৰ প্ৰশ্নই তথ্য বিচাৰৰ পৰিৱৰ্তে তথ্য দিবহে খোজে তেনে প্ৰশ্ন মঞ্জুৰ নহয়।

তৰা চিন থকা বা নথকা প্ৰশ্নৰ বিভাজন নিয়মাবলীৰ ভিত্তিত কৰা হয়। যিবোৰ প্ৰশ্নত পৰিসংখ্যা বা স্থানীয় পৰিস্থিতি বিষয়ক ধৰণ বিচাৰা হয় বা কম সংখ্যক মানুহৰ স্বাৰ্থ জড়িত হৈ থাকে বা যিবোৰ বিষয় দৈনিক প্ৰশাসনৰ সৈতে জড়িত সেইবোৰ প্ৰশ্ন নিৰ্দিষ্টভাৱে দিবলৈ মঞ্জুৰ কৰা হয়। এই প্ৰশ্নবোৰ হ'ল তৰা চিন নথকা প্ৰশ্ন। আনহাতে যিবোৰ প্ৰশ্ন ৰাজহ্বা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ৰ সৈতে জড়িত আৰু তাৰ পৰা পৰিপূৰক প্ৰশ্ন অহাৰ সম্ভাৱনা থাকে সেইবোৰক তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন হিচাপে মৌখিক উত্তৰৰ বাবে ৰখা হয়। যিকোনো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখিত হ'বনে মৌখিক হ'ব সেইটো অধ্যক্ষই নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব।

সংসদৰ চলিত নিয়ম আৰু কাৰ্য বিধি বিস্তৃত নোহোৱাকৈ প্ৰশ্নৰ জাননীবোৰ ভালদৰে পৰীক্ষা কৰি মৌখিক আৰু লিখিত উত্তৰৰ বাবে ভাগ কৰি যিদিনাখন উত্তৰ দিব সেইদিনাৰ বাবে তালিকা প্ৰস্তুত কৰা হয়। সন্দেহ হ'বাত থকা সময়ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি লোকসভাৰ এখন সাংসদে এদিনত তৰা চিন থকা আৰু নথকা মুঠ পাঁচটা প্ৰশ্ন সোধাৰ সুবিধা দিয়া হৈছে। এগৰাকী সদস্যই ৰাজ্যসভাত এদিনত তিনিটাটকৈ বেছি আৰু লোকসভাত এটাটকৈ বেছি তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন সুধিব নোৱাৰিব। এদিনৰ ভিতৰত উত্তৰ দিব লগা তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন ২০ টাকৈ বেছি নহ'ব। লোকসভাত এই সংখ্যা এদিনত ২০০ টাকৈ বেছি নহ'ব। ৰাজ্যসভাত এই বিষয়ত বাঞ্ছন নাই যদিও এদিনত তৰা চিন নথকা প্ৰশ্নৰ সংখ্যা ২০০ তকৈ বেছি নহ'ব।

প্ৰশ্নোত্তৰৰ বাবে বিভিন্ন মন্ত্ৰণালয় আৰু বিভাগবোৰক পাঁচটা প্ৰশ্নত কৰি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবৰ বাবে এটা প্ৰশ্নক এটা দিন নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়া হয়। যেনে—সোম, মঙ্গল, বুধ, বৃহস্পতি আৰু শুক্ৰবাৰ। প্ৰশ্ন ভাগ কৰোতে এনেদৰে কৰা হয় যাতে প্ৰশ্নোত্তৰৰ বাবে প্ৰতিগৰাকী মন্ত্ৰীয়ে এদিন লোকসভাত আৰু এদিন ৰাজ্যসভাত ভাগ ল'ব পাৰে। চূড়ান্ত প্ৰশ্নৰ তালিকাখন প্ৰশ্ন কৰাৰ দিন ধাৰ্য কৰাৰ পাঁচদিন পূৰ্বে মন্ত্ৰীৰ হাতত দিয়া হয়।

প্ৰশ্ন কেনেকৈ কৰা হয় ? : কোনো সদস্যৰ প্ৰশ্ন এটা নিৰ্দিষ্ট এটা দিনত তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্ন হিচাপে মঞ্জুৰ কৰা হৈছে আৰু ইয়াক উত্থাপন কৰিবলৈ লোকসভাত লোকসভাত অধ্যক্ষই

আৰু ৰাজ্যসভাত অধ্যক্ষই প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিবলৈ কৰ। সদস্য গৰাকীয়ে নিজৰ ঠাইৰ পৰাই পিৰি হৈ প্ৰশ্ন কৰে। প্ৰশ্ন সোধোতে তেওঁ প্ৰশ্নৰ নথ্যৰে উল্লেখ কৰে, প্ৰশ্নৰ বিষয়কল্প সম্পৰ্কে এলো নকয়। তেতিয়াই মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিয়ে।

প্ৰশ্ন ঘণ্টাত প্ৰশ্ন বা উত্তৰৰ সম্পৰ্কত বিতৰ্ক হ'বলৈ দিয়া নহয়। কিন্তু উত্তৰ দিয়াৰ পিছত দুটা পৰিপূৰক প্ৰশ্ন কৰিবলৈ পায়। প্ৰশ্নকৰ্তাই সোধাৰ পিছত অধ্যক্ষই ব্যক্তিগতকৈ পৰা এটাকৈ পৰিপূৰক প্ৰশ্ন আহ্বান কৰে। এইক্ষেত্ৰত অধ্যক্ষই এৰাৰ শাসন পক্ষৰ পৰা আনবাৰ বিৰোধীৰ পৰা প্ৰশ্ন বিচাৰে। এফলৈ চমু সময়ৰ ভিতৰত অধ্যক্ষই কিমান পাৰে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। এটা মৌখিক প্ৰশ্নৰ যাতে ৮ মিনিটতকৈ বেছি সময় নলয়। কোনো এটা প্ৰশ্ন বেছি সময় আলোচনা হ'লে অধ্যক্ষই তালিকাৰ থকা বেলেগ প্ৰশ্নলৈ আহে। এই প্ৰক্ৰিয়াটো বাৰ বজালৈ চলে।

২০টা তৰা চিনযুক্ত প্ৰশ্নৰ ভিতৰত এদিনত পাঁচ বা সাতটাকৈ বেছি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া নহয় সময়ৰ অভাৱৰ বাবে। বাকী থকা প্ৰশ্নখিনিত লিখিত উত্তৰ মন্ত্ৰীয়ে দিব বুলি ধৰা হয়। তৰা চিন নথকা প্ৰশ্নৰ উত্তৰো প্ৰশ্ন ঘণ্টা শেষ হোৱাৰ লগে লগে সন্দেহ মেজত থোৱা হয়।

জৰুৰী জাননীৰ প্ৰশ্ন : জৰুৰী ৰাজহ্বা কৰণত মৌখিক উত্তৰ বিচাৰিবলৈ হ'লে ১০ দিনতকৈ কম দিনত জাননী দিব পাৰি। প্ৰশ্ন কৰ্তাই কিয় প্ৰশ্নটি উত্থাপন কৰিব লগা হ'ল চমুকৈ তাৰ কাৰণ ব্যাখ্যা দিব লাগিব। বিষয়ৰ গুৰুত্ব অনুসৰি অধ্যক্ষই ইয়াৰ উত্তৰ দিব পাৰি নে নোৱাৰি মন্ত্ৰীক সুধিব আৰু পাৰে যদি কোনটো পাবি সেইটো জনাব। মন্ত্ৰীয়ে ধাৰ্য কৰা তথ্যখণ্ডত প্ৰশ্নটো ধাৰ্য কৰা হয়। মন্ত্ৰীয়ে যদি চমু জাননীৰ প্ৰশ্নটো উত্তৰ দিব নোখোজে, আনহাতে অধ্যক্ষই যদি প্ৰশ্নটো মৌখিক উত্তৰৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ভাবে তেতিয়া তেওঁ এক নিৰ্দেশযোগ্য নি দিনত প্ৰশ্নটো নিম্নতম দহদিনৰ জাননী দিয়াৰ চৰ্ত পূৰ্ণ কৰিব, সেইদিনাৰ বাবে যুগুতীয়া প্ৰশ্নৰ তালিকাত প্ৰথম প্ৰশ্ন হিচাপে থাকিব। এনে প্ৰশ্ন এদিনত এটাহে যুগুতীয়া পৰি। চমু জাননীৰ প্ৰশ্ন থাকিলে প্ৰশ্ন ঘণ্টাৰ শেষত লোৱা হয়। সাধাৰণতে মৌখিক

প্ৰশ্নৰ মন্তব্য হ'বৰ বাবে যি চৰ্ত পূৰণ কৰিব লাগে, চমু জাননীৰ প্ৰশ্নৰ বাবেও একেই।

বেচৰকাৰী সদস্যৰ উদ্দেশ্যে কৰা প্ৰশ্ন : সদনত বেচৰকাৰী সদস্যলৈও প্ৰশ্ন কৰিব পাৰি। এইক্ষেত্ৰত সদস্যজনৰ প্ৰশ্নৰ বিষয়বস্তুৰ সৈতে কিবা বিল, প্ৰস্তাৱ বা সদনৰ কাৰ্যৰ সৈতে সঘন্থ থকা বিষয়ৰ বাবে সদস্যগৰাকী দায়ী হয়।

আধাঘণ্টা আলোচনা : সদনৰ প্ৰশ্নোত্তৰ শিতানৰ পিছত উত্থাপিত হোৱা কথৰ ওপৰত আধা ঘণ্টা আলোচনা হ'ব পাৰে। লোকসভাত এনে আলোচনা সোমবাৰ, বুধবাৰ, শুক্ৰবাৰে বৈঠকৰ শেষৰ আধা ঘণ্টাত হয়। ৰাজ্যসভাত অধা ঘণ্টা নিৰ্বাহ কৰা মতে যিকোনো দিনা আবেলি ৫ বজাৰ পৰা ৫-৩০ বজালৈ হয়। এইক্ষেত্ৰত বিষয়বস্তু সাধাৰণতে ৰাজহুৱা প্ৰকাৰে হ'ব লাগিব। ইতিমধ্যে আলোচনা হোৱা বিষয়ৰ ওপৰতহে এনে আলোচনা হয়। আলোচনাৰ বাবে দাবী কৰা সদস্য জনে তিনিদিন আগতে আলোচনাৰ জাননী দিব লাগে। সদনৰ এগৰ বৈঠকত মাত্ৰ এখনহে আধা ঘণ্টাৰ আলোচনাৰ জাননী মন্তব্য হয়। এনে ধৰণৰ আলোচনাৰ বাবে নিয়ম হ'ল আলোচনা আৰম্ভ কৰা সদস্যগৰাকীয়ে চমু নিবৃত্তি দিয়াৰ পিছত চাৰিঘণ্টাৰ সদস্যই আলোচনা বিষয়ৰ অধিক ব্যাখ্যা বিচাৰি এটাকৈ প্ৰশ্ন কৰিব পাৰে। আলোচনাৰ অন্তত সংশ্লিষ্ট মন্তব্য উত্তৰ দিব।

শূন্যঘণ্টা : সদনৰ প্ৰশ্নোত্তৰ ঘণ্টাৰ ঠিক পিছৰ সময়কে শূন্য ঘণ্টা বুলি কোৱা হয়। এই ঘণ্টা হ'ল অস্তিত্ব নোহোৱা ঘণ্টা। এই আৰম্ভ হয় দুপৰীয়া ১২ বজাৰ পৰা। এই বাৰ বজাটোৱেই হ'ল দিনটোৰ চিত্ৰৰত শূন্য ঘণ্টা। ইয়াৰ ঘণ্টা বোলাৰ কাৰণ হ'ল কেতিয়াবা ই এক ঘণ্টা ধৰি চলিছিল। শূন্য ঘণ্টাৰ সময়ত কেনে ধৰণৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন হ'ব এই বিষয়ে কোনো জ্ঞাত

নহয়। সদনৰ নিয়মাবলীতো শূন্য ঘণ্টাৰ উল্লেখ নাই। এই নামটি যাঠিৰ দশকৰ আগভাগতে বাতৰি কাকতে দিয়া। এই সময়ত আগতীয়া জাননী অবিহনে জৰুৰী ৰাজহুৱা স্বাৰ্থ জড়িত প্ৰশ্ন সোধাৰ ব্যৱস্থা আৰম্ভ হয়। এই শূন্য ঘণ্টাৰ কাৰণ হ'ল এনেকুৱা কিছুমান বিষয় আলোচনাৰ বাবে দৰকাৰী, যিগোৰ সদনৰ নিয়মাবলীত নেথাকে আৰু ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ কাৰণে বৈ থাকিবও নোৱাৰি। কাৰণ বাহিৰৰ স্বাৰ্থতকৈ সদনৰ নিয়মাবলী ডাঙৰ হ'ব নোৱাৰে। নিয়মাবলী প্ৰস্তুত কৰা হৈছে সাধাৰণ পথ নিৰ্দেশন আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে। গতিকে সকলো সান্ত্বনা ঘণ্টা আৰু পৰিস্থিতি নিয়মাবলীৰে সাঙুৰি ল'ব নোৱাৰি। নিয়মাবলীৰ ফালৰ পৰা শূন্যঘণ্টা অসিদ্ধ। কাৰণ অধক্ষৰ অনুমতি অবিহনে কোনো আগতীয়া জাননী নোহোৱাকৈ এই সময়ত বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰশ্ন কৰা হয়। তাৰ ফলত সদনৰ বহুমূলীয়া সময় নষ্ট হয়। আনহাতে একেলগে বহু প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিলে অধক্ষৰ পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাতো টান হৈ পৰে। তথাপি বৰ্তমান শূন্য ঘণ্টা সদনৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ পৰিছে।

প্ৰশ্নোত্তৰৰ গুৰুত্ব : প্ৰশ্ন ঘণ্টাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল তথ্য বিচাৰ। কিন্তু সবহভাগ প্ৰশ্নত তথ্য বিচৰাতকৈ তথ্য জনোৱাতোহে হয়গৈ। সদনত চৰকাৰী পক্ষৰ পৰা কোনো প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ বাবে যিমান তথ্য সাজু কৰা হয় তাতকৈ অধিক তথ্য প্ৰশ্ন কৰ্তাই যোগাৰ কৰে। গতিকে ইয়াৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল চৰকাৰী প্ৰশ্নসনৰ দুৰ্বলতাবিহীন বাহিৰৰ ওচৰত দাঙি ধৰা আৰু চৰকাৰক বিমোৰত পেলোৱা। সংসদনত উত্থাপিত প্ৰশ্নবোৰে বাহিৰৰ অভাৱ-অভিযোগ, সমস্যা, আশা-আকাংক্ষা আদি চৰকাৰক জানিবলৈ সুবিধা কৰি দিয়ে। কাৰণ এইবোৰ হ'ল বাহিৰৰ প্ৰশ্ন। চৰকাৰেও বিভিন্ন আঁচনি, কৰ্মপত্ৰ আদি সমস্যাসমূহ কিদৰে সমাধা কৰিছে, ইত্যাদি কথাবোৰ সদনৰ মজিয়াত দাঙি ধৰি বাহিৰক অৱগত কৰে।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী :

1. Our Parliament : Kashyap Subhash c.
2. সংসদীয় গণতন্ত্ৰ : ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ৰ পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন সমিতি, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়।
3. Indian Political System : L. N. Srivastav.

আৱাহন যুগৰ চুটিগল্পত লোক-জীৱন

দুৰ্গেশ কুমাৰ চৰকাৰ,
সহকাৰী অধ্যাপক
অসমীয়া বিভাগ

স্বতৰবৰ্ণিকা :

ইং ১৯২৯ চনত আৱাহন আলোচনীখন প্ৰকাশ হয় প্ৰখ্যাত গল্পকাৰ নগেশ্বৰ নাৰায়ণ চৌধুৰীৰ সম্পাদনাত। এই আলোচনীখন প্ৰকাশৰ লগে লগে এফালে বোম্বাইত আন্দোলনৰ গতি তীব্ৰতৰ হোৱাৰ লগতে বাস্তববোধৰ গল্প সাহিত্যৰো বিশেষ বিকাশ ঘটিল। এফালে বাস্তববোধ আৰু আনফালে বোম্বাইত ধাৰাৰ পৰিপূৰ্ণতা এই যুগৰ গল্পৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্য হৈ পৰিল। বিশ্বৰ বিভিন্ন চিন্তাবিদৰ মতবাদৰ প্ৰভাৱে আধুনিক সাহিত্যত জটিলতা আনি দিলে। ডাৰউইনৰ মতবাদে ভগৱানৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে সন্দেহ আৰম্ভ কৰিলে। ইয়াৰ লগতে ফ্ৰয়ডৰ মনস্তত্ত্ব সম্পৰ্কীয় সূত্ৰ আৰু মাৰ্ক্সৰ চিন্তাৰ সৃষ্টিৰ সৈতেও এই যুগৰ লেখকসকল পৰিচিত হ'ল। মহাত্মা গান্ধীৰ দৰ্শনেও আৱাহন যুগৰ অসমীয়া চুটিগল্প লেখকসকলক প্ৰভাৱিত কৰে।

আনহাতে এই যুগৰ গল্পলেখক সকলে মৌপাচা আৰু চেকভৰ গল্পৰ সৈতেও চিনাকি হ'ল। মৌপাচাৰ বাস্তববাদী চিন্তা আৰু চেকভৰ কাহিনীৰ চমৎকাৰিত্বৰ পৰিৱৰ্তে চৰিত্ৰৰ সুস্পষ্ট বিশ্লেষণৰ প্ৰতি অসমীয়া গল্প লেখকসকল আকৰ্ষিত হোৱাৰ লগতে মনোবোগো বৃদ্ধি পায়।

ওপৰত উল্লেখ কৰা দিশসমূহৰ প্ৰভাৱতেই আৱাহন যুগৰ গল্প লেখকসকলে পূৰ্বৰ পৰম্পৰাৰ পৰা আঁতৰি আহি বিষয়বস্তু, আনন্দিক, ভাষা, ভাব ইত্যাদি প্ৰতিটো দিশতে একোপ আগবাঢ়ি আহিছিল। এই যুগৰ উল্লেখযোগ্য গল্পলেখক সকলৰ ভিতৰত নগেশ্বৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী, নকুল চন্দ্ৰ ডুগ্ৰে, লক্ষ্মীনাথ ফুকন,

মহীচন্দ্ৰ বৰা, লক্ষীধৰ শৰ্মা, হৰিধৰ চেলা, বৰা নন্দ, বীণ বৰুৱা, ব্ৰেলোক্য নাথ গোস্বামী, কৃষ্ণ কুণ্ড, ৰবিনা মেদন গোস্বামী, মুনীন বৰকটী, উমা শৰ্মা, মেঘ বৰুৱা, বীন্দৱ শৰ্মা, উমেশ চন্দ্ৰ শইকীয়া আদিৰ নাম ল'ব পাৰি।

আলোচনা :

পৰম্পৰাগত সমাজ জীৱনৰ দৰুণ চিত্ৰণত সাক্ষাৎকৰ পৰম্পৰা তথা লোক-সংস্কৃতিৰ উপাদান ৰাজিয়ে বিশেষভাৱে অধিক যোগায়। আৱাহন যুগৰ গল্প লেখকসকল পৰম্পৰাগত সমাজ জীৱনৰ পৰা আঁতৰি আহিব পৰা নাই। লেখকসকলে জননীৰ ঐকান্তিকতাৰে লোক-জীৱনৰ সাংস্কৃতিক উপাদান ৰাজিয়ে প্ৰয়োগ বৈচিত্ৰ্যৰে গল্পবোৰত জননীৰ সমাজ জীৱনৰ তথ্য লোক-জীৱনৰ চিত্ৰ ফুটাই তোলা পৰিলক্ষিত হয়। ইয়াৰ মূলতে এই যুগৰ প্ৰাৰম্ভিক গল্পলেখকৰে জীৱন আৰু নৃত্যৰ ঘাই শিপাজল আছিল লোক-জীৱনৰ স্পষ্ট সংস্পৰ্শ। লোক-সমাজত ডাঙৰ-দীঘল হোৱা লেখকসকলৰ দৰাচলতে লোক-জীৱন আৰু লোক-সংস্কৃতিৰ সৈতে আছিল সূক্ষ্ম পৰিচয় আৰু তাৰেই প্ৰতিফলন ঘটিছে তেওঁলোকৰ গল্পবোৰত।

লোক-সংস্কৃতিৰ উত্তৰ আৰু বিকাশৰ পটভূমি সৰাৰুতে লোক-সমাজ। পৰম্পৰা আশ্ৰয়ী সমাজেই লোক-সমাজ আৰু লোক-সমাজৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা। এইবোৰ পৰা আধুনিক সমাজতো লোক-সংস্কৃতি জীৱন্ত পৰম্পৰা স্বৰূপে নিৰ্বাহিত গতিত বৰ্তী থাকিব পাৰে। সেয়ে পৰম্পৰা আশ্ৰয়ী লোক-সমাজকে লোক-জীৱন বুলি অভিহিত কৰিব

পাৰি। লোক-সমাজৰ জীৱন পদ্ধতি, আচৰণ, পোছাক-পৰিচ্ছদ, বন্ধন-প্ৰণালী, অভিব্যক্তি, জাগতিক দৃষ্টিভঙ্গী আদিৰ ক্ষেত্ৰত পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতি অনুসৰে পৰিচালিত হয়। লোক-সমাজ বা লোক-জীৱনৰ সংস্কৃতিয়েই লোক-সংস্কৃতি বুলি ক'ব পাৰি। বাচিক কলা, সামাজিক লোকচাৰ, ভৌতিক কলা আৰু লোক পৰিবেশকলাৰ সমন্বয়েই হ'ল লোক-জীৱন।

আৱাহন যুগৰ প্ৰায়বোৰ গল্পলেখকৰ গল্পসমূহত বাচিক কলাৰ বিৰিধ উপাদান যেনে- লোকভাষা, লোককথা, ফকৰা-বোজন, পটস্থৰ, প্ৰবচন আদিৰ যথাযথ প্ৰয়োগ হোৱা দেখা যায়। লোকসমাজে পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি অহা আচাৰ-নীতি, ক্ৰিয়া-কলাপ, খেল-ধেমালী, উৎসৱ-অনুষ্ঠান, বিবাহ, বিহু আদি পালনকেই লোকচাৰ বুলি ক'ব পাৰি। এই যুগৰ গল্প লেখকৰ গল্পৰ মাজত সামাজিক লোকচাৰৰ উপৰিও লোকস্থপতি বা লোককলা, লোকৰন্ধন প্ৰণালী আৰু পৰিবেশ্য কলা আদিৰ ছবিও ফুটি উঠা দেখা যায়।

তলত লোক-জীৱনৰ এনেধৰণৰ চিত্ৰসমূহ আৱাহন যুগৰ কেইগৰাকীমান গল্পলেখকৰ কেইটিমান গল্পৰ মাজত কেনেদৰে ফুটি উঠিছে তাক আলোচনা কৰা হ'ল।

নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী :

জীৱন শেষ চোখৰ কালত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ হকে আশ্ৰয় চেলোৱা নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী এজন সুদক্ষ গল্পকাৰ। অসমৰ ভৈয়াম তথা জন-জাতীয় জীৱনৰ আৰ্থ-সামাজিক চিত্ৰৰ লগতে সৰল জীৱনবোধ, মৰম, চেনেহৰ মোহনীয় বৰ্ণনাৰে তেওঁৰ গল্প শ্ৰেণীভুক্ত। জন-জাতীয় সমাজৰ চিত্ৰ উজলি উঠিছে তেখেতৰ 'পোহাৰী' গল্পত। জন-জাতীয় গাভৰু পোহাৰীৰ ৰূপে গাৱঁৰ সকলোকে আকৰ্ষণ কৰে। জনসমাজত মানুহৰ নামকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা নহয়। পৰিবেশৰ লগত খাপ খুৱাই নাম এটি ৰখা হয়। গল্পৰ নায়িকাৰ নাম সেইমতে 'পোহাৰী'। তাইৰ ৰূপ আছে বাবেই এই নাম। লোক-সমাজত আকৌ যি মাহত জন্ম হয় সেই মাহৰ লগত সংগতি ৰাখি নাম ৰখা নিয়ম। সেয়ে পোহাৰীৰ দেউতাকৰ নাম 'ভদে'। ভাদ মাহত জন্ম সূত্ৰে। ধাৰ

পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিলে জন-জীৱনত যুগ লোকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীকে ঋণৰ বিনিময়ত আনৰ ঘৰত চাকৰ হিচাপে থোৱা দেখা যায়। 'পোহাৰী' গল্পত ভদেই জীয়েক পোহাৰীক ঋণ পৰিশোধৰ বাবে মেঘৰৰ ঘৰত লিগিৰী হিচাপে ধ'বলৈ বাধ্য হৈছে।

চৌধুৰীৰ 'লাভ' গল্পতো জন-জীৱনৰ ছবি প্ৰকট হৈ উঠিছে। 'আহিনা' নামৰ খেতিয়কজনৰ খেতি নন্দন-বদন হোৱা দেখি আনবোৰৰ আহিনাৰ ওপৰত সন্দেহ হ'ল। গল্পটিৰ মাজত জন-জীৱনৰ স'তে অতিশয় সংপৃক্ত আচাৰ-ব্যৱহাৰ, বিশ্বাস, অন্ধবিশ্বাস, উৎসৱ, লোকনৃত্য আদিৰ উপৰিও 'মঙ্গল' চোৱা ইত্যাদিৰ বৰ্ণনাই লোক-সমাজৰ এক বাস্তৱিক চিত্ৰ ফুটি উঠা বুলি ক'ব পাৰি। গল্পটোৰ বৰ্ণনাত ইয়াৰ স্পষ্টতা ধৰিব পাৰি- 'মঙ্গল চোৱাৰ প্ৰয়োজন হ'ল। নিজৰাৰ ওচৰতে প্ৰভু দেৱৰ পাল। গাঁৱৰ সকলোৱে তাত গোট খাই জি জি আৰু জিৰী দুয়ো তায়ক-ভনীয়েকক দেওধনী তুলিলে। সিহঁতে কপি কপি চুলি মেলি জপিয়াব ধৰিলে। পিছা কাপোৰ সোলোকাই সকলোকে স্তম্ভিত কৰি জুইৰ মাজত খোজ কাঢ়িব ধৰিলে। পিছত দুয়ো দুটা পাৰ চৰাই লৈ ডিঙিত মুছৰি ছিঙি কেঁচা তেজ পি ক'লে আহিনাৰ যৈণীয়েক জিগাও ডাইনী। তাইৰ দৃষ্টিত ধানখেতি শুকাই গৈছে।' (লাভ)

ডাইনী সন্দেহত জিগাওক গাৱঁৰ পৰা খেদিলে। দেওধনী, ডাইনী আদি সন্দৰ্ভত থকা লোক বিশ্বাস গল্পটিত ফুটি উঠিছে। অসমীয়া লোক-জীৱনত থকা কুপ্ৰথা, অন্ধবিশ্বাস আদিৰ চিত্ৰ তেওঁৰ 'উচৰা' গল্পতো ফুটি উঠিছে। গা-গন দিব নোৱাৰা বাবে দুবৰি আৰু জগতৰ মাজত মিলন সম্ভৱপৰ নহ'ল। 'মোৰ পৰিচয়' গল্পত সামাজিক প্ৰথাৰ নিৰ্মমতাই কুমাৰী জীৱনৰ স্বপ্ন ভংগ কৰিছে। নিজৰ প্ৰেমিকক ইচ্ছা থকা সত্ত্বেও এগৰাকী কম বয়সীয়া গাভৰুৱে বৃদ্ধ এগৰাকীৰ স'তেহে বিয়াত সোমাবলগীয়া হ'ল। লোক-সমাজত কইনাৰ মতৰ একো মূল্য নাই, গতিকে তাইৰ মতামত নোলোৱাকৈয়ে বিবাহ সম্পন্ন হ'ল। বিয়াৰ পিছত কইনা চাবলৈ দৰাৰ ঘৰলৈ ওচৰ-চুবুৰীয়া অহা চিত্ৰ গল্পটিৰ মাজত আছে। তেখেতৰ 'ৰসায়ান' গল্পত অসমীয়া লোক-জীৱনৰ ব্যাধ সস্তাৰৰ চিত্ৰ ফুটি উঠা

দেখা যায়। গল্পটিৰ মাজত টেঙা, বাৰ, কাছৰী, খাৰলি, মাহৰ দালি আদিৰ উপৰিও পূজা-পাতল, বলি, বলিশাল, মধুপত পানী, কানিখোৱা আদিৰ উল্লেখ লোক-সমাজৰ পৰম্পৰাৰ দিশটোকে দাঙি ধৰিছে।

নকুল চন্দ্ৰ ভূঞা :
নকুল চন্দ্ৰ ভূঞা আৱাহনৰ অন্যতম গল্পলেখক। তেখেতৰ গল্পৰ মাজত অসমীয়া গ্ৰাম্য লোক-জীৱনৰ চিত্ৰ বিচাৰি পোৱা যায়। তেখেতৰ 'বিহুনে বিয়া' আৰু 'মতা মানুহ' নামৰ গল্প দুটি বিহুতলীত ডেকা-গাভৰুৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা প্ৰথমৰ ভেটিত ৰচিত গল্প। 'মতা মানুহ' গল্পত ধনবৰে বিহুতীক বিহুতলীৰ পৰা পলুৱাই অনাত গাৱঁৰ বাইজৰ নামৰে মেল বহে। মেলৰ সিন্ধাও মৰ্মে ধনবৰে বিহুতীক বিয়া কৰায়। কিন্তু বাইজে ছোৱালী পলুৱাই অনাৰ অপৰাধত ধনবৰক জলপান খুবাবলগীয়া কৰাৰ উপৰিও বিহুতীৰ দেউতাকক গাৰীৰ, ওৰ, চাউলৰ ভাৰ এখনৰে ৰূপ কুৰি টকা দিবলগীয়া কৰা বৰ্ণনাৰ মাজত লোক-জীৱনৰ চিত্ৰ প্ৰকট হৈ উঠিছে। বাইজৰ আগত দিবলগীয়াখিনি দি আঠু লোৱাত ধনবৰক বাইজে আশীৰ্বাদ দিয়া কাহিনী লোক-জীৱনৰ চিত্ৰখনকে দাঙি ধৰে। নকুল ভূঞাৰ গল্পত অসমীয়া লোকসাহিত্যৰ প্ৰয়োগো মনকৰিবলগীয়া। 'মতা-মানুহ' গল্পত থকা বিহুতীৰ কলিয়ে তাৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰে-
আইকো তেজিম
তেজিম সমনীয়া তাই।
ভোমাক ঐ ধনবৰ
তেজিব নোৱাৰো
মৰিন মই বৰ বিহু খাই।।

অসমীয়া লোকসমাজত থকা সস্তাৰ পৰিয়ালৰ ভৰপূৰ ঘৰ এখনৰ চিত্ৰৰ বৰ্ণনাও 'মতা মানুহ' গল্পত বিচাৰি পোৱা যায়—

"এইখন গাৱঁতে বায়েক ধনবৰৰ ঘৰ। গাওঁখনতে ধনবৰৰ দুটা ধলৰ ভাঙাল, এগোহালি গৰু, ষাটটি দুজনী ম'হ। পাণে-তামোল, টেঙাই-টোকোচাই বাৰখন ভৰপূৰ।" (মতামানুহ)

ছবিৰে দাঙি ধৰা যেন অনুভৱ হয়।
লক্ষীনাথ ফুকন :

লক্ষীনাথ ফুকনৰ গল্পত সাধাৰণতে ধনী আৰু মধ্যবিত্ত মানুহৰ বিলাস বহল পাতল জীৱন ধাৰৰ চিত্ৰ প্ৰকাশিত হৈছে। 'মেৰি' তেখেতৰ এক উল্লেখযোগ্য গল্প। এই গল্পটিৰ মাজত লোক-জীৱনৰ এটি স্বতন্ত্ৰ চিত্ৰ বিচাৰি পোৱা যায়। গল্পটিত মেৰিৰ পত্নী মেধিনীয়ে নিজৰ স্বামীৰ লগত ঘৰ সসেৰে কৰি দুৰী নোহোৱা হেতুকে ওচৰৰ গাৱঁৰ বৰলা মুহীধৰৰ লগত ওচি যায়। গল্পটোত গ্ৰাম্য জীৱনৰ খেতি পথাৰৰ এটি সুন্দৰ বিৱৰণ পোৱা যায়। দুই তিনিঘন গাৱঁৰ মানুহে একেখন পথাৰত খেতি কৰাৰ ফলত তেওঁলোকৰ মাজত মিলাত্ৰীতি গঢ়ি উঠে। মুহীধৰ অক মেধিনীহঁতৰ দুখন গাৱঁৰ মানুহ বসিও একেখন পথাৰত খেতি কৰা সূত্ৰে চিনাকী। মুহীধৰ বৰলা হোৱা বাবে ওচৰ চুবুৰীয়াই তাক পুনৰ ঘৰ পতিবলৈ পৰামৰ্শ দিছে। মুহীধৰ অকল নামৰ এটি ছবৰীয়া ল'ৰা আছে। গ্ৰাম্য জীৱনত খেতি পথাৰলৈ মাক-দেউতাক গ'লে ল'ৰা-ছোৱালীবোৰেও লগত যাবলৈ ইচ্ছা কৰে। সিহঁত পথাৰলৈ গৈ বং পায়। মুহীধৰৰ পুতেকো দেউতাকৰ লগত পথাৰলৈ যায়। "আগে আগে মুহীধৰ পিছে পিছে মুহীধৰৰ ল'ৰাটো।" এটা সুন্দৰ লোক-জীৱনৰ ছবি।

মেৰিৰ থকা ঘৰটোৰ যি বৰ্ণনা গল্পটিত পোৱা যায় সি লোক-জীৱনৰ বাসগৃহৰ এটি আভাস দিব পাৰে। লোক-জীৱনত মানুহৰ বৰ্ষৰ, চ'ৰাঘৰ, গোহালি ঘৰ, পাকঘৰ আদি বিভিন্ন ঘৰ থাকে। গল্পটিত ইয়াৰ আভাস পোৱা যায়। লোক-জীৱনত বাসগৃহৰ সমস্যা এটি ভাঙৰ সমস্যা। বাঁহ-শেৰৰ ঘৰ প্ৰতিবছৰে মেৰামতি কৰিবলগীয়া হয়।

"মেৰিৰ বৰ ঘৰটোৰ বেৰ ভাগি গৈছিল। মাক জীয়াই থাকোতেই সজোৱা ঘৰ। ধন চপোৱা হৈ গ'ল। আজিৰ পাই মেৰিয়ে বৰঘৰ বেৰ দিয়াত লাগিল। এফালৰ বেৰ দিয়া হৈ গ'ল। আন এখন বেৰ মানুহ এটাৰ লগত বৰি মেলি বাহিৰলৈ আনোতে হাতত কামি কেইটোহে লাগি থাকিল। বাকীখিনি ভাঙি-ছিঙি সৰি পৰিল। এনে অৱস্থা হৈছিল বেৰখনৰ। বেৰ তলৰ খবুৱা আৰু গডভালো একমাই অনা হ'ল। তাৰ পিছত

মেথিয়ে কুকুৰ এটা অলপমান খানি থাকোতেই ওপৰ ভেৰৰ জাগি হাতত আহিল।”

গৃহ নিৰ্মাণত তৈয়াৰ কৰা কামি, বেৰৰ তলৰ বসুতা, গড়, কুকুৰ, বেৰৰ সূত আদিৰ উল্লেখ গৃহ নিৰ্মাণ কলাৰ অৰ্থাৎ ভৌতিক কলাৰ এটি ধাৰণা গল্পটিয়ে দিয়ে। পৰম্পৰাত বিশ্বাসী লোক-সমাজত টকা মাটিৰ তলত পুতি খোৱা এটি অভ্যাস। মেধি গল্পত মেধিৰ মাকে বগী তামৰ সাৰ্ঘ্যৰ মৰা স্নিত মহাবাগী ভিক্তোৰিয়া আৰু সৰ্ঘাট সপ্তম এডোবাৰ্ডৰ চাব মৰা টকা পুতি থৈছিল। ঘৰৰ বুটা লগাবলৈ গাত বান্দোতে মেধিয়ে পায়। মামৰে ধৰা টকাখিনি মেধিয়নীয়ে টেঙেচি শাকৰ পাতেৰে ধাঁহি চাফ কৰা ইত্যাদি বৰ্ণনাই লোক-জীৱনৰ চিত্ৰকে দাঙি ধৰিছে। লোক-জীৱনত ভিতৰজেনতকৈয়ো যে বাৰ আৰু টেঙাৰ ওপৰতহে বেধি ওকত্ব সেই কথা টেঙেচিৰ পাতেৰে মুত্ৰা চাফ কৰা কথাই এনে ধৰণৰ ভাৱকে প্ৰকট কৰে। পোৱা টকা কেইটোৰে মেধিয়নীয়ে বিহা- মেখেলা এঘোৰ আৰু চাদৰ ল'ব বিচৰা, অসমীয়া পাটৰ সূতা আনি দিলে নিজেই বৈ ল'ব খোজা, মেথিলৈ চুবিয়া কিনিব খোজা বৰ্ণনাইও লোক-সমাজত ব্যৱহৃত সাজ-পাৰৰ এটি ধাৰণা দিব পাৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও চিপকা, মাল থকা কটাৰী, কাঁচি, বিৰিয়া বাঢ়নি, বৰপীৰা মুচা, মেৰ, চৰা, পটি-চৰা আদিৰ উল্লেখ লোক-জীৱনৰ আচৰ্য্যবৰ এটি চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে। অনন্যত্বে লেম্প বা লষ্টনৰ ব্যৱহাৰ লোক-সমাজত একেবাৰে নতুন। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে কেৰাচিনৰ টাকি অথবা খুব প্ৰয়োজনত মিঠাতেলৰ টাকিৰেও নিশাৰ কাৰ্য চলাব পাৰি এনে বাস্তব লোক-জীৱনৰ চিত্ৰ গল্পটিত পোৱা যায়।

গল্পটিত বিক্ৰীতৰ প্ৰয়োগ উপৰিও মাজে মাজে বাচিক কলাৰ অন্তৰ্গত ফৰকা, জুতুৱা আদিৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়। গল্পটিত মেধিৰ পেহীয়েকৰ পুতেকে ঘৰ মেৰামতি কৰিব আহি মেধি-মেধিয়নীৰ কথা কটাকটিৰ মাজত ভেটা দি অতিষ্ঠ হৈ কৈছিল- “কিমান আৰু কথাৰ মালিগা মাৰি থাকা হক? কথাকে মুখৰ খজুৱতি মেৰে, পেটৰ খজুৱতি নমৰে।”

অনন্যত্বে গল্পটিত পৰ্বীয়া ল'ৰাই আম-জাম ৰিচাৰি ফুৰা, দাঁতেৰেই আমৰ বাকলি একেৰাই পোৱা, ধৰম বিয়া পতা, গাৰ্ও সন্ধিয়া ওলোৱা তামোল চোৰ, গৰিব পুখুৰীত সাৰুৰি-নানুৰি গাধোৱা, পৰাবানৰ

পথাৰত পুকুৰ-মহিলা উভয়ে ধান দোৱা, আখোণ মাহৰ পথাৰত ধান দাওতে বৰাৰ টেঙা খোৱা, ইত্যাদি বৰ্ণনাই অসমীয়া লোক-জীৱনৰ চিত্ৰখনি অতি উজ্জ্বল কৰি তুলিছে।

বীণা বৰুৱা :

বীণা বৰুৱাৰ গল্পত এফালে গাঁৱলীয়া জীৱনৰ অভাৱ অনাটনৰ চিত্ৰ প্ৰকাশ পোৱাৰ লগতে নগৰীয়া জীৱনৰ প্ৰেম-প্ৰণয়ৰ ছবিও প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়। ‘আখোণী বাই’ আৰু ‘পট পৰিবৰ্তন’ তেখেতৰ গল্প সংকলন। আখোণী বাই তেখেতৰ এটি অন্যতম গল্প। গল্পটিৰ মাজেদি স্বামীৰ বিয়োগৰ পিছত দুখ-সেন্যাতমে জীৱন পাৰ কৰা গল্পৰ নায়িকা আখোণীৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ এক বাস্তৱিক বৰ্ণনা গল্পকাৰে দাঙি ধৰিছে। ‘আখোণী বাই’ গল্পত অসমীয়া লোক-জীৱনৰ বহুখিনি উপাদান বিচাৰি পোৱা যায়। স্বামী ঢুকুৱাৰ পিছত আখোণীয়ে কণমানি জীয়েক লয়নীক লৈ নিজৰ ঘৰখনত থাকিবলৈ ভয় কৰা হৈছে। বিধবা গাভৰু আখোণীৰ ঘৰত বাতি কোনোবাই তাইক আমনি কৰিবলৈ আছে, তাইৰ ঘৰলৈ বাতি কোনোবাই দলিয়াই সেয়ে তাই গোঁসাইৰ ঘৰৰ ঢেকীশালতে অলপ থকা ঠাই বিচাৰি, কথায়ৰ আলোচনা কৰিবলৈ গোঁসাইৰ মাকৰ ওচৰ চাপিল।

“আখোণ মইয়া ৰ'দ, দুপৰীয়া ভাত খাই উঠোতেই বেগি পৰে। গোঁসাইৰ মাকে ভাত ৰাই চোতালতে চাৰিখন পাৰি বটাটো লৈ তামোল কামিছে। এনেতে লয়নীক লৈ আখোণী সেইখিনি ওলালগৈ। গোঁসাইৰ মাকে আখোণীক তামোলা এখন দি সুধিলে “আজিনো ভাত কিহেৰে খালি?”

‘এ কিহেৰে খাম আই। সিদিনা আপোনালোকৰ তাৰ পৰাই নিয়া মাটিমাহ দুটামান আছিল, তাৰেই খাৰ বান্ধিলো।’ ছোৱালীজনী লৈ আঙুলিয়াই আকৌ ক'লে “এইপাতে আৰু টেঙা নহ'লে মুখত নিদিয়ো।”

লাহে লাহে এটা দুটা কথা হোৱাৰ পিছত গোঁসাইৰ মাকে ক'লে, “যাক কথা হওঁ, লগে লগে ঢুলিকোছা মেলচেন। বিয়া ওকণি কেইটামানে পিল লিলাব লাগিছে।”

গল্পটিৰ মাজত পোৱা এনে বৰ্ণনাই লোক-জীৱনৰ এখন বাস্তৱ

ছবি দাঙি ধৰিছে। গল্পটিৰ মাজত লোক-জীৱনৰ অন্যান্য বহুতো চিত্ৰ বিচাৰি পোৱা যায়। শাকনিবাৰীত বনৰীয়া শাক বেটোলা, ঘিলাপিঠা খোৱা, আনৰ আগত খাদ্য খালে পেটৰ অসুখ হোৱা লোক-বিশ্বাস আদিৰ আভাস গল্পটিত আছে। আনহাতে লোক-সমাজত আখল ঘৰক যে অতি পৱিত্ৰ জ্ঞান কৰা হয় তাৰো চিত্ৰ গল্পটিত আছে। আখোণী বুঢ়ীয়ে ঘূৰি ঘূৰি আহি একাপ চাহ ৰাও বুলি উকিলনীৰ একেবাৰে চাহখোলাৰ কাষত পীৰা পাৰি বহোতে উকিলনীয়ে কৈছিল “অলপমান আঁতৰি বহিব নোৱাৰনে? গোটেই ব্ৰহ্মাণ্ড ভ্ৰমি অহা গাৰেই আখলৰ ওচৰ পাইছাহি।” গল্পটিত চাহখোলাৰ উল্লেখ আৰু আইনাম, বৰসতা আদিৰ উল্লেখ লোক-জীৱন য়কপকেই দাঙি ধৰে। লোক-জীৱনৰ লগত সংপৃক্ত বস্তুকেৰা, ষ্টেঙা, বেল, লিচু, শাক-পাচলি আদিৰ উল্লেখ গল্পটিত আছে। কচুশাক, ঢেকীয়াশাক, তিতা, আঠিয়াকলৰ পচলা ইত্যাদি যাদাসৰ্গৰ লোক-জীৱনত অপৰিহাৰ্য্য। এইবোৰ নামোদ্ৰেখ গল্পটিত আছে। ঢেকী আৰু ঢেকীশাল লোক-জীৱনত অবিচ্ছেদ্য অংগ। গল্পটিত ঢেকীৰ উল্লেখৰ উপৰিও আখোণীয়ে আনৰ ঘৰত চিৰাখুন্দা, চাউলৰ মখলু মাৰি দিয়া ইত্যাদি ঢেকীশালৰ কাম-কাজৰ বৰ্ণনা গল্পটিত আছে। গ্ৰাম্য জীৱনত মাটিৰ পাত্ৰৰ অতি আদৰ। গল্পটিত মাটিৰ সাজ টেকেলি, চিলিম, চক, মলা আদিৰো উল্লেখ আছে। জন-জীৱনত নাম, ভাওনা আদিৰ প্ৰয়োজন। গল্পটিৰ তাৰো আভাস আছে। সন্ধিয়া নামঘৰত ভবা-কাঁহ বজোৱা লোক-সমাজৰ পৰম্পৰা। ভূত-প্ৰেতৰ বিশ্বাসো লোক-সমাজত বিদ্যমান। গল্পটিত থকা চিৰন্তাদৰণীৰ বাৰীৰ বৰ্ণনাত এই নিশৰ আভাস পোৱা যায়। গৰু-ছাগলী পোহপাল দিয়া লোক-জীৱনত এটি অন্যতম বৈশিষ্ট্য। গল্পটিত লয়নীয়ে ছাগলীলৈ কাঁচালৰ পাত আনি দিয়া, ভেদোৰ গৰু হেৰোৱা কথাই তাৰ নিদৰ্শন দাঙি ধৰে। লোক-সমাজত আহুনি কৰি মন ভুলাব পাৰি বুলি বিশ্বাস। গল্পত তাৰ বৰ্ণনা আছে। আখোণীৰ জীয়েক লয়নী পদোৰ তাত সোমোৱাত গৰিব মানুহে এইক্ষেত্ৰত মাক আখোণীয়ে পদোক আহুনি কৰিছে বুলি ভবা আলোচনা উল্লেখযোগ্য। লোক-সমাজত প্ৰচলিত গালি-শপনিৰ নিদৰ্শনো গল্পটিত আছে। লয়নীৰ মাহী শাৰয়েকে তাইক কালশাখিনী, মটেৰখী বুলি

গালি-গালাজ কৰিছে। লোক-জীৱনত ফৰকা কাম-কৰিহেই জনসাধাৰণ ব্যস্ত থাকে। মহিলাসকলে গোৱাৰ পেচোৱাৰপৰা পথাৰত খেতি খোলাত পুকুৰত সন্মানে কাম কৰিবলগীয়া হয়। সেইগৰাকী মহিলাই আকৌ শাৰয়েকৰ গালি-শপনিও খাব লগা হয়। লয়নীয়েও ইয়াৰ পৰা পৰিৱাহ পোৱা নাই। নৰিয়া গাৰেই তাই ঘৰৰ কাম-কৰি থাকিবলগীয়া হৈছে। নিজৰ ঘৰত আলাসত ডাঙৰ হোৱা জীৱনীয়েই নিৰ্বিকল্পৰ ঘৰত গৈ যেতিয়া গোদাৰি বাটিলগীয়া হয়, তেতিয়া জীয়েকৰ মাক-দেউতাকে অতি কষ্ট পায়। আখোণীৰো একেই অৱস্থা। পদোৰ ঘৰত হোৱা তাইৰ কষ্টৰ বৰ্ণনা আনৰ মুখত শুনি আখোণীয়ে ঘৰত নিবলৈ কামিছে। গল্পটিত আখোণীৰ নাতিয়েকে অৰ্থাৎ লয়নীৰ সন্তেৰী জীয়েকজনীয়ে ‘বলি গুটি’ বেলা কথাই লোক-জীৱনত প্ৰচলিত বেদৰ ধাৰণা দিব পাৰিছে।

বন্য দাস :

আৱাহন যুগৰ আন এগৰাকী উল্লেখযোগ্য গল্প লেখক হ'ল বন্য দাস। তেখেতৰ গল্পবোৰৰ মাজতো অসমীয়া লোক-জীৱনৰ ছবি বিচাৰি পোৱা যায়। ‘অবুজ মামা’ তেখেতৰ এটি বসন্তকালী আৰু কালজৰী গল্প। এই গল্পটিত সমাজে এখৰীয়া কৰা মহিলা সেউজীৰ লগত গৰিব কণমানি শিশু (সোণ) এটাৰ গঢ়ি উঠা গৰ্ভীৰ আত্মীয়তা তথা মায়ৰ বাঞ্ছনামৰ এক ৰসাল বৰ্ণনা গল্পকাৰে দাঙি ধৰিছে। গল্পটিৰ মাজত অসমীয়া লোক-জীৱনৰ দুখৰীয়া ছবি ফুটি উঠিছে। লোক-সমাজত ওকতৰ অপৰাধত দোষী বুলি প্ৰতিপন্ন হোৱা জনক সমাজে এখৰীয়া কৰা অৰু জুই-পানীৰপৰা অলপত ৰখা ব্যৱস্থা আছে। গল্পটিত সেউজী তেনে এগৰাকী দোষী মহিলা হোৱা বাবে ৰাইজে তাইক এখৰীয়া কৰিছে। গৰিব কেইজনমান সৰু সৰু অজ্ঞান শিশুৰ বাহিৰে তাইৰ ঘৰলৈ কোনো নাযায়। সিহঁতো আনকি লুকুই চুৰকৈহে তাইৰ ঘৰলৈ যায়।

গৰিবলীয়া সমাজত সৰু সৰু ল'ৰাবোৰে ল'ৰালিত অনাই-ননাই আম লেটেৰু মিচাৰি, ৰং তামাচোৰে ঘূৰি ফুৰাটো এটি বাস্তৱিক ছবি। ‘অবুজ মামা’ গল্পত সেই চিত্ৰ ধুনীয়াকৈ প্ৰতিফলিত হৈছে।

“দুপৰীয়া হাফ পেটৰ জেপে জেপে ছুৰী কটাৰী আৰু নিমখৰ টোপোলা লৈ গছৰ তলে তলে কেঁচা আমকলি আৰু কৰ্জা টোকা বিচাৰি ওলাইছিলে।”

তাবোপৰি লোক-জীৱনৰ লগত সাঙোৰ বাই থকা তাঁতশালৰ বৰ্ণনা গল্পটিত আছে —

“সেউঠী বায়ে আনকালৰ দৰে সিদিনাও তলমূৰ কৰি একান্তমতে বোহকৰো তেওঁৰ তাঁতৰ কাপোৰৰ ওপৰত বাঁহৰ সৰু সৰু ছিৰিৰে অঁচ-সূতাৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বজা ফুল বাছি আছিল।” অসমীয়া লোক-জীৱনৰ এগৰাকী শিপিনীৰ বাস্তব চিত্ৰ এই বৰ্ণনাই দাঙি ধৰিছে।

উপসংহাৰ :

ওপৰত আলোচনা কৰা গল্প লেখক সকলৰ উল্লিখিত গল্প কেইটাৰ বাহিৰেও তেখেতসকলৰ অন্যান্য গল্প সমূহতো অসমীয়া লোক-সমাজ বা লোক-জীৱনক আওকাণ কৰিছে বুলি ক’ব নোৱাৰি। আৰোহন যুগৰ অন্যতম গল্প লেখক মহীচন্দ্ৰ বৰা, লক্ষীধৰ শৰ্মা, হৈলোকা নাথ গোস্বামী, হৰিহৰ ডেকাৰ

দৰে গল্পলেখকসকলৰ বিভিন্ন গল্পসমূহৰ মাজতো অসমীয়া লোক-জীৱনে ভূমুকি মাৰিছে। চাবলৈ গ’লে ‘আৰোহন যুগ’ৰ প্ৰায়খিনি গল্পলেখকৰ গল্পসমূহৰ মাজত অসমীয়া লোক-জীৱনৰ স’তে জড়িত গীত-মাত, ফকৰা-যোজনা, পটন্তৰ, গালি-শপনি আদিৰ উপৰিও বিভিন্ন লোকাচাৰ, উৎসৱ-পাৰ্বণ, পূজা-পাতল, তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ-আহুতি, লোকবিশ্বাস, অন্ধবিশ্বাস আদিৰ আভাস পোৱা যায়। লোক-জীৱনৰ স’তে জড়িত ভৌতিক ক’লা আৰু পৰিবেশ্য কলাসমূহৰো বিশেষকৈ বাসগৃহ নিৰ্মাণ, মন্দিৰ, বাঁহ-বেতৰ শিল্প, সাজপাৰ, আ-অলংকাৰ, মুং শিল্প, তাঁত শাল, খেতিপথাৰ, নৃত্য, ভাঙনা, অভিনয়, খেল আদিৰ এক সম্যক ধাৰণা গল্পসমূহে দিব পাৰে। এই যুগৰ গল্প লেখকসকলে কাহিনী বৰ্ণনাৰ ক্ষেত্ৰত লোক-জীৱনক এক বিশেষ আছিলি হিচাপে লৈছে বুলি ক’লেও বঢ়াই কোৱা নহ’ব। অসমীয়া সমাজ জীৱনৰ পৰিবৰ্তন হ’লেও গল্পসমূহে অসমীয়া তদানীন্তন সমাজৰ এটি ৰূপ ধৰি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে বুলি ক’ব পৰা যায়।

সহায়ক গ্ৰন্থ :

১. গগৈ, লীলা (সম্পাদনা) : আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিচয়, বনলতা, ডিব্ৰুগড়, ২০০২
২. নেওগ, মহেশ্বৰ (সম্পাদনা) : অসমীয়া গল্প ওচু, অসম সাহিত্য সভা, যোৰহাট, ১৯৮৪
৩. দাস, যোগেশ শৰ্মা, নাৰায়ণ
৪. বৰসোহাঞি, হোমেন (সম্পাদনা) : অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী (৬ষ্ঠ খণ্ড), আনন্দবাহু বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি সংস্থা, গুৱাহাটী, ১৯৯০
৫. শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ : লোক-সংস্কৃতি, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, ২০১০
৬. শৰ্মা, শৈলেন্দ্ৰজিৎ (সম্পাদনা) : অসমীয়া চুটিগল্পৰ আলোচনা, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, ২০১০

“মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ ‘দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাঁওদা’ আৰু ‘নীলকণ্ঠী ব্ৰজ’ উপন্যাসত নাৰী জীৱন : এটি চমু আলোচনা”

তৃপা বৰুৱা
অপেক্ষালীন সহঃ অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

দক্ষিণ কামৰূপৰ আমৰঙা সত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ পৰিয়াল এটাত জন্ম গ্ৰহণ কৰা মামণি ৰয়ছম গোস্বামী অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এটা সুপৰিচিত নাম। মামণি ৰয়ছম গোস্বামী এগৰাকী বিৰল প্ৰতিভাৰ অধিকাৰিণী যাৰ ৰূপত গল্প, উপন্যাসত প্ৰতিফলিত কাহিনী তথা চৰিত্ৰই বাস্তব ৰূপত প্ৰাণ পাই উঠে। ইয়াৰ মূলতে তেওঁৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে ক’ব পাৰি। কাৰণ সকলো সময়তে মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে অগ্ৰাধিকাৰ সিঁহিল বাস্তৱ অভিজ্ঞতাক। অসমীয়া সাহিত্যত তেওঁৰ গদ্যশিল্প অনন্য সমল, সেয়া গল্পই হওক বা উপন্যাসেই হওক। তেওঁৰ হৃদয়ত গভীৰ বেথাপাত কৰি গৈছে সমাজৰ অতি বাস্তৱতাত সংঘটিত মানুহৰ অপৰিসীম যন্ত্ৰণা আৰু বেদনাৰ আন্তৰালীলাই। পবিত্ৰ তথা কোমল হৃদয়ৰ গৰাকী মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে সহ্য কৰিব নোৱাৰিছিল মানুহৰ ভয়াবহতা আৰু অসহনীয় নিপীড়ন। মানুহৰ এনে জীৱন পৰিক্ৰমাক প্ৰকাশ কৰোতে তেওঁ যন্ত্ৰণাকাতৰ সকলৰ পক্ষ গ্ৰহণ কৰি প্ৰেম আৰু নমহৰে তেওঁবিলাকৰ হৈ উত্থাপিছেও। এনেদৰে চাবলৈ গ’লে মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ সমস্ত সাহিত্যত মানৱতাবাদৰ পৰ্যোভৰ সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰতিস্থাপিত হৈছে বুলি ক’ব লাগিব। এনে দিশৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে তেওঁৰ সাহিত্যিক মানৱতাবাদেৰে পৰিপূৰ্ণ আৰু তেওঁক মানৱতাবাদী সাহিত্যিক হিচাপে স্বীকাৰ কৰিব পাৰি।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে তেওঁ উপন্যাসসমূহৰ ৰচনাৰ কৰিয়াতে নিজকে এগৰাকী বলিষ্ঠ উপন্যাসিক হিচাপে চিনাকি

দিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁৰ ৰচিত অসমীয়া সাহিত্যৰ বিশেষ সমাদৰ প্ৰাপ্ত উপন্যাসসমূহ হ’ল - তেতাৰ সোঁত (১৯৭২), নীলকণ্ঠী ব্ৰজ (১৯৭৮), অহিৰণ (১৯৮০), মামৰে ধৰা তৰোৱাল (১৯৮০), উদয় ভানুৰ চৰিত্ৰ (১৯৮৮), জৰ্মীয়া যাত্ৰী (১৯৯১), তেজ আৰু ধূলিলৈ বুৰবিত পৃষ্ঠা (১৯৯৪), ছিন্নমস্তৰ মানুহটো (২০০১), দশৰথিৰ যোজ (২০০৪), আৰু থেং ফাত্ৰী তহচিলদাৰৰ তামৰ তৰোৱাল (২০০৯)। তেওঁ এই উপন্যাসসমূহ প্ৰত্যেক অভিজ্ঞতাক চিত্ৰিত কৰি চমকতৰ ভাষা, অনুপম বৰ্ণনালৈলী আৰু গভীৰ মানৱীয় সৌহাৰ্য্যে লিখি উলিয়াইছে।

বৰ্তমান সময়ত নাৰীবাদ এটা অতি জনপ্ৰিয় আৰু প্ৰভাৱশালী ধাৰা হিচাপে লেখিকা সকলৰ মাজত পৰিগণিত হৈছে যদিও তেওঁলোকৰ এনে লেখনিৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ পোৱা চিত্ৰ বস্তুৰ ক্ষেত্ৰত কিছু পৰিমাণে অস্পষ্টতা আৰু দ্বিধা প্ৰভৱতই বিৰাজ কৰাৰ কথা বিভিন্নজনৰ মন্তব্যত পৰিলক্ষিত হয় বুলি কোৱা সেৱা যায়। তথাপিও তেওঁলোকৰ এনে চিত্ৰৰ দ্বাৰা নাৰীসকলৰ মনত সাহস, উত্থাণ তথা শিক্ষিত সমাজত বিশেষ স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাটোও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু মামণি ৰয়ছম গোস্বামী এনেকুৱা এগৰাকী লেখিকা যাৰ জীৱন আৰু ব্যক্তিত্বই এক অতুলপূৰ্ণ আৰু অনন্য স্বকীয়তা অৰ্জন কৰাৰ লগতে তেওঁৰ লেখনিত প্ৰকাশ পোৱা নাৰী জীৱনৰ বাস্তৱিকতাই অতুলনীয় ৰূপ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁ উপন্যাস সমূহত প্ৰতিফলিত কৰা নাৰী চৰিত্ৰসমূহ সাধাৰণতে

সমাজৰ তেনেই নিয়ন্ত্ৰণৰ শ্ৰমজীৱী নাৰী, সমাজ পৰম্পৰাৰ পীড়নৰ জৰিৰিত হোৱা নাৰী, ব্যক্তিত্ব আৰু মৰ্যাদাৰে জীয়াই থাকিব খোজা নাৰী, কু-সংস্কাৰ, অন্ধ-বিশ্বাসৰ নিৰ্মম বেং ডাঙি ওলাই আহিব খোজা নাৰীৰ বিভিন্ন ৰূপ, বিশেষকৈ সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰৰ বিধৱা নাৰীৰ মৰ্মকেনা, সংস্কাৰ পৰম্পৰাৰ হেঁচাত ক্ৰমশঃ বিৰূপ হৈ পৰা তেওঁলোকৰ অশা-আকাংক্ষা আৰু সকলক জীৱনচিত্ৰ মামনি ৰয়ছৰ উপন্যাসৰ অতি আন্তৰিকতা আৰু সহায়তাবে চিত্ৰিত হৈছে।

মামনি ৰয়ছ গোহাৰ্মীৰ এখন লেখত ল'বলগীয়া উপন্যাস হৈছে "বঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাঁওদা"। যিখন উপন্যাসত নাৰীকেন্দ্ৰিক ব্যক্তৰতাই প্ৰকাশ লাভ কৰিছে স্পষ্ট ৰূপত। দক্ষিণ কামৰূপৰ জগলীয়াই গতি লাভ কৰি আছে এক বিস্তীৰ্ণ অঞ্চলৰ মাজতগৈৰে। এই জগলীয়াৰ পাৰৰ সমাজ জীৱন পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতিৰে অতিবাহিত হৈ আছে। উপন্যাসখনত ৰূপায়িত হোৱা জগলীয়াৰপাৰৰ সমাজৰ নাৰী চৰিত্ৰ সমূহে সমাজত প্ৰচলিত কঠোৰ ৰীতি-নীতি, কু-সংস্কাৰ, অন্ধ বিশ্বাস ইয়াৰ উপৰিও ধৰ্মীয় গোডামিৰ আবেষ্টনীত পৰি কৰ্মীয়া কামনা-বাসনা, আশা-আকাংক্ষাক নিজৰ ভিতৰতে মৰ নিয়াই মুহূৰ্ত্তকৈও মৰ্মান্তিক জীৱন প্ৰণালীয়ে ভাৰাজাত কৰি ৰাখিছে। মিক্কেটা নাৰী চৰিত্ৰই উপন্যাসখনত ভিৰ কৰা দেখা গৈছে সেই সমূহৰ ভিতৰত তিনিসত্ৰীয়া অধিকাৰ মহাপ্ৰভুৰ বিধৱা ভনীয়েক দুৰ্গা, গিৰিবালা, সৰু গোসানী, ইলিমন আদি বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।

এই উপন্যাসখনত চিত্ৰিত হোৱা সমাজখনক সাধাৰণতে পুৰুষ প্ৰধান সামন্ত তান্ত্ৰিক সমাজ বুলি মন্তব্য কৰিব পাৰি। যিখন সমাজ বিভিন্ন নিয়ম-নীতি, ধৰ্মীয় আচাৰ-আদিৰে নাৰীক শৃংখলিত কৰাৰ বিপৰীতে নিজৰ ইন্দ্ৰিয় ভোগৰ বাবে কিন্তু পুৰুষক অনুমতি দিয়ে। যি সমাজ ব্যৱস্থাত শূদ্ৰীয়া নাৰীৰ লগত ধৰ্মৰ অধিকাৰ তিনিসত্ৰীয়া গোসানীৰ অবিবেচনামূলক সম্পৰ্কত লিপ্ত হোৱাৰ পিছতো নিজৰ স্থিতিৰ হেৰফেৰ হোৱা নাই। কিন্তু নাৰীৰ ক্ষেত্ৰত কঠোৰ নিয়ম-কানুনৰ বান্ধন দেখা যায়। বঙৰাৰ কেইবাটাও গহলীয়ে বাটঘৰ নেদেখাকৈয়ে চকু মুদিছিল। এটাই হেনো চুৰকৈ বাৰীৰ পিছফালে যায় বাসন্তী

পূজা চাওঁতে বৰ মাৰায়েক শান্তি ভূগিব লগা হৈছিল। গিৰিবালা, যিগৰাকী নাৰীৰ জৰিয়তে অসাধাৰণ চিত্ৰ পৰিস্ফুট হোৱা দেখা যায়, যিয়ে সাতামপুকৰীয়া পৰম্পৰা তথা সমাজৰ অন্ধ নিয়ম-কানুন, ৰীতি-নীতিৰ বিৰুদ্ধে যাব পাৰিছে, তেওঁ হৈছে জগলীয়াৰ পাৰৰ আমৰঙা সত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰৰ কন্যা। যাত্ৰা পাৰ্টীত ফুৰা লাহু গোসাইৰ লগত বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হৈছিল যদিও ফুলকুমলীয়াতে বিধৱাৰ সাজ পৰিধান কৰিবলগীয়া হোৱা এগৰাকী দুৰ্ভগীয়া নাৰী। কানিৰ কাণ কাটি বোতা নাৰীৰ লগত সম্পৰ্ক থকা স্বামীৰ লগত গিৰিবালাৰ কোনো আত্মিক সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠা নাছিল। সেয়েহে তাইৰ মৃত স্বামীৰ প্ৰতি কোনো ভাব নাই। সমাজৰ নীতি অনুযায়ী পেহীয়েক দুৰ্গাৰ দৰে স্বামীৰ খবৰত ফুল দি পূজা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলেও গিৰিবালাই স্বামীৰ নিষ্ঠুৰ স্বীকাৰোক্তি কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে যে, শুন, মই তিৰী মানুহ ভাল পাওঁ।..... কানিৰ কাণ কাটি বোতা তিৰিটৰে মোফফাল আৰু বিলেতী আলুদি পাৰবাৰ আঞ্জা ৰান্ধি খুবেছিল। কাম বয়সীয়া বিধৱা গিৰিবালাই বৈধৱাৰ সাজ পৰিধান কৰিলেও ব্ৰাহ্মণ বিধৱাৰ কঠোৰ নিয়ম ভংগ কৰিবলৈও তাই কুষ্ঠাবোধ কৰা নাই। ককৰাৰ শ্ৰাদ্ধত বন্ধা মাসেৰ আঞ্জাৰে যেতিয়া গিৰিবালাই ভাত খাবলৈ লৈছে তেতিয়া সকলোৰে মাজত যেন এটা অসম্ভৱনীয়তাই বিৰাজ কৰা দেখা গৈছে। এনে নিয়ম ভংগ কৰাৰ সুন্দৰ প্ৰকাশ ঘটাই উপন্যাসিকাই গিৰিবালাৰ মুখৰেই দুৰ্গাই কয় মই মৰ স্বামী বঙৰাৰ গহৰে খবৰত ফুল তুলনী নেদাওঁ। মই বীৰী বিধৱা হৈ আতাৰ 'কাম'ৰ মাংস খাইছোঁ। মই পাপী। আজিকালি মৰ হাতেদি তাই চাহ-পানীও নাখায়। সন্ধ্যা কৰাৰ সময়ত তাই মৰ খবৰ থকা পলিতো থাকিব নেদে। পুৰণি পুথি-পাজি সংগ্ৰহ কৰি তিনিসত্ৰৰ ইতিহাস লিখিব খোজা বিদেশী যুৱক মাৰ্কৰ সহযোগী হিচাপে কাম কৰা ককায়েক ইন্দ্ৰনাথে গিৰিবালাক লগ লগাই দিয়ে। গিৰিবালাই পুথি-পাজি সংগ্ৰহ কৰি দিয়াৰ লগতে এনে ব্যস্ততাৰ জৰিয়তে জীৱনৰ দুখৰ পৰা কিছু আঁতৰি থাকিব পাৰিব। গিৰিবালাৰ মনে যেন মাৰ্ক চাহাবৰ সান্নিধ্য পোৱাৰ পিছত এক নতুন মানুহৰ সন্ধান পালে। গিৰিবালাই প্ৰথম গুমুহা-বৰমুগুকা নেওচি মাজনিশা যৌৱনৰ আমন্ত্ৰণত মাৰ্ক

চাহাবৰ ওচৰলৈ গৈছিল যদিও সমাজৰ হৈ তিবোতাৰ ওপৰত চৰিত্ৰদৰ্শী কবি ফুৰা লোকসকলে মাৰ্কৰ কোঠাৰ পৰা উলিয়াই আনে। পুনৰবাৰ তাই পৰাচিতৰ মুখানুখি হৈ হিন্দু সমাজৰ কঠোৰ নিয়মক প্ৰত্যাহ্বান জনাবলৈ উদ্যত হয়। গিৰিবালাই মেঘদাহৰ ঘৰটিত জুই জ্বলাই দিয়াৰ পিছতো আৰু ওলাই নাছিল। জ-গলীয়াৰ পাৰত বিয়পি পৰিল মানুহ পোৰাৰ গন্ধ এই গন্ধ নাৰীৰ জীৱনৰ অলেখ আশা-আকাংক্ষা পোৰাৰ গন্ধহে গিৰিবালাক পোৰা নহয়। গিৰিবালাৰ সৈহিক আয়ুজাহেৰে সমাজ চেতনাত সজোৰে আঘাট কৰাৰ লগতে সমাজৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

দুৰ্গাই হৈছে গিৰিবালাৰ দৰে এগৰাকী দুৰ্ভগীয়া বিধৱা নাৰী। এই দুৰ্গাৰ জীৱন স্বামী গৃহৰ নিষ্ঠুৰ ব্যৱহাৰে দুৰ্বিসহ কৰি তুলিছিল। শাহৰেৰে দুৰ্গাই কোষ্ঠীত থকা পাপ গ্ৰহৰ বাবেই নিজৰ পুতেকৰ মৃত্যু হোৱা বুলি দোষাবোধ কৰিছে। এনে অনেকে তিত্ত ব্যৱহাৰ পোৱাৰ পিছতো দুৰ্গাই পৰম্পৰা অনুযায়ী বৈধৱা সম্পূৰ্ণ নিয়ম কানুন মানি চলিছিল। দুৰ্গাইও সমগ্ৰ জীৱন একুৰা জুইত দহি দহি মৃত্যুক সাৱতি ল'লে। ভতিজাক ইন্দ্ৰনাথে পেহীয়েক দুৰ্গাক আমৰঙালৈ লৈ আহিছিল যদিও মৃত্যুমুখী দুৰ্গাক স্বৰ্গলৈ যোৱাৰ পথ নিৰুদ্ধক কৰিবলৈ স্বামী ভিঠা চিকাৰ হাটীলৈ পঠিয়াই দিয়া হ'ল। দুৰ্গা শহৰেৰে ঘৰত স্বামীৰ মৃত্যুৰ বাবে অমংগলীয়া পাপীনি আৰু নিজৰ ককায়েক বৌয়েকৰ সংসাৰত অবাঞ্ছিত আশ্ৰিতা হৈ পৰিছিল। দুৰ্গাইহে নাৰীৰ স্থান পিতৃ প্ৰধান সমাজখনত উলংগে কপত তুলি ধৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। দুৰ্গাক পৰিস্থিতিৰ অধীনা নাৰী বুলি ক'ব পাৰি। অসমীয়া হিন্দু সমাজৰ বিধৱা নাৰীৰ নিকৰুণ প্ৰতিমূৰ্ত্তি হৈছে জীৱনৰ সকলো হেৰুৱাই নিশা-বিজ্ঞা হৈ পৰা দুৰ্গা। যিয়ে প্ৰতিবাদৰ কোনো ভাৰা নাজানে, জানে কেৱল সহ্য কৰিব।

আমৰঙা সত্ৰৰ অধিকাৰ মহাপ্ৰভুৰ মৃত সৰু ভায়েক ৰমানন্দ গোহাৰ্মীৰ বিধৱা পত্নী সৰু গোসানী। এই সৰু গোসানীয়ে বিভিন্ন দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি অকলেই বাস কৰিছিল যদিও পিছলৈ মহীধৰ শৰ্মা নামৰ বামুণৰ ল'ৰাজনে তেওঁক প্ৰত্যেক কামতে সহায় কৰিবলৈ লয়। এনে বিশ্বাসভাজন মানুহ এজন পাই অকলশৰীয়া সৰু গোসানীয়ে স্বস্তি লাভ কৰে। তেওঁলোকৰ

সম্পৰ্কলৈ জগলীয়াৰ পাৰত গুঞ্জন উঠা সৰুও সৰু গোসানীয়ে কোনো ওকহ দিয়া নাছিল। মহীধৰৰ প্ৰতি দুৰ্ভগতা থাকিলেও সৰু গোসানীয়ে কিন্তু ব্যস্তত মৃত স্বামীৰ খবৰত ফুল দি পূজা কৰিছিল। অৰ্থাৎ মহীধৰৰ সৈতে পঢ়ি উঠা সম্পৰ্কক মটিয়ে নমোৱা নাছিল মহীধৰ বাপুৰ চাল পোৱাত কোনো দিনে তেওঁ বহা নাই। প্ৰাণ্ড সংযমেৰে নিজকে তেওঁ এই ৰমৰ বেগেৰে পুৰি মিঠাভেলৰ চাকিৰ ওচৰত বন্ধী কৰি থ'ব পাৰিছে। এই চৰিত্ৰটিৰ জৰিয়তে সাহসিকতা আৰু দৃঢ়তাৰ পৰিচয় পোৱা যায়।

এই উপন্যাসখনত ইলিমন নামৰ চৰিত্ৰটো হৈছে অন্য এটা উল্লেখযোগ্য চৰিত্ৰ। ইলিমন চৰিত্ৰটো গিৰিবালা, দুৰ্গা আদি চৰিত্ৰসমূহতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ ৰূপত উপন্যাসখনত উপস্থাপিত কৰা দেখা গৈছে। যি সময়ত হিন্দু বিধৱাসকলে তিত্ত খাতনা ভোগ কৰাৰ নিৰ্মম প্ৰকাশ ঘটিছে। ইলিমন চৰিত্ৰটিৰ জৰিয়তে কিন্তু বিয়া দিয়াৰ পূৰ্বেই ছোৱালী ভাঙৰ অৰ্থাৎ স্বত্বমতী হোৱাটো কিমান ডাঙৰ পাপ আছিল তাকে মামনি ৰয়ছ গোহাৰ্মীয়ে ব্যস্তৰ দৃষ্টিভংগীয়ে তুলি ধৰিছে। ৰাজাপুত্ৰীৰ গোসাই থুওৱা বাপু যশ ভগৱতীৰ ছোৱালী হৈছে ইলিমন। এই চৰিত্ৰটিৰ জৰিয়তে উপন্যাসখনত নাৰী জীৱনৰ এটা স্বাভাৱিক ঘটনা এক ভয়কেৰ ৰূপত প্ৰতিষ্ঠিত কৰা দেখা গৈছে। এগৰাকী বামুণৰ ছোৱালী বাবে ইলিমনে দুৰ্বিসহ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হৈছিল। কেৱল বামুণহেই নহয় ডাঙৰ হ'বলগীয়া বামুণৰ ছোৱালী থকা ঘৰৰ বাৰীৰ পাছ পাছ পুৰা-গধূলী শওণৰ দৰে গোক লৈ ফুৰা তিৰীতৰ পৰা সেয়েহে ইলিমনক ডাঙৰ কৰা বৃত্তীয়ে আমৰঙালৈ লৈ আহি বহু ভাগৱতীৰ ককায়েক দিবাকৰ ভাগৱতীৰ ঘৰত ৰখাৰ বা বহু কৰিছে। আনহাতে তাইক বিয়া দিব নোৱাৰা দুখে বৃত্তীক এক প্ৰকাৰ ভাৱাজাত কৰিছিল। পুৰোহিত পিতাকে কোচবিহাৰ কানীয়া বামুণলৈ বিয়া দিব বিচাৰিছে যদিও ইলিমনক বিয়া কৰাবলৈ ইন্দ্ৰনাথক কাতৰ অনুৰোধ কৰিছে। ইলিমনৰ প্ৰতি ইন্দ্ৰনাথৰ অতিকৈ সহানুভূতি, প্ৰেমকাতৰে তাৰ আছিল যদিও কোনো অধিকাৰে আগে পিছে শাস্তি হোৱাটো বাবেই বামুণৰ ছোৱালী বিয়া কৰাই অনা নাছিল বাবে ইন্দ্ৰনাথে এই ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ নীৰৱতা অৱলম্বন কৰে। বিয়াৰপূৰ্বে শাস্তি হোৱা ব্ৰাহ্মণ

যোবানীৰ খাভনা, প্ৰেম-অপ্ৰেম আদি বিভিন্ন বিশ্ব যথার্থ প্ৰতিফলন ইলিন্দন চৰিত্ৰটোৰ জৰিয়তে ঘটা দেখা গৈছে। এই নৰী চৰিত্ৰসমূহৰ উপৰিও ঈশাল হাতীৰ উয়ে খোৰা হাওলা, উপন্যাসখনত ইন্দ্ৰনাথৰ মাতৃ গোস্বামী আই, ওইমেট্ৰী আদিৰ দৰে উল্লেখযোগ্য চৰিত্ৰও মামণি বয়ছম গোস্বামীয়ে ব্যক্তবৰণ আৰ্হিত ৰূপায়িত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই উপন্যাসখনত প্ৰতিটো নৰী চৰিত্ৰই জীৱনত বিভিন্ন যত্নগা তথা হানত কটোৱা আঘাত সৈ স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে উজ্জ্বলি উঠিছে। নৰীৰ অস্তিত্ব কেনা, অপূৰ্ণ আকাঙ্ক্ষা, ভয় হেদয়ৰ নিৰ্মম চিত্ৰ আদিৰ জৰিয়তে নৰী মানসিকতাৰ সন্নিহিত প্ৰকৃত ৰূপত প্ৰকাশ ঘটিছে।

মামণি বয়ছম গোস্বামীক এগৰাকী শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাসিক হিচাপে জনা যায়। তেওঁৰ উপন্যাসত মানৱতাবাদৰ সুন্দৰ ৰূপায়ণ ঘটাব উপৰিও সমাজৰ সম্পূৰ্ণ নয় ৰূপটোক তুলি ধৰিছে। তেওঁৰ উপন্যাস সমূহৰ জৰিয়তে ভ্ৰম সমাজৰ মুখা পিন্ধা নিগৰ বিশ্ৰীতে এখন তীতিপূৰ্ণ সমাজৰ প্ৰতিফলন হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। এই উপন্যাসসমূহত প্ৰতিফলিত সমাজত জিনেৰ কৰা পৰলক্ষী পুৰুষ আৰু নৰী চৰিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত নৰী চৰিত্ৰইহে বিভিন্ন সমস্যা, যাভনা আদিৰে জৰ্জৰিত হৈয়ে অমিত পৰিশ্ৰমী ৰূপত উদ্ভাসিত হৈছে। তেওঁৰ এখন উল্লেখনীয় উপন্যাস হৈছে 'নীলকণ্ঠী ব্ৰজ'। যিখন হৈছে তেওঁৰ দ্বিতীয়খন উপন্যাস। এই উপন্যাসখনত চিত্ৰিত হোৱা নৰী চৰিত্ৰৰ জৰিয়তে লেখিকাৰ নৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বলিষ্ঠ প্ৰকাশ ঘটা বুলি ক'ব পাৰি। মামণি বয়ছম গোস্বামীৰ বৃন্দাবন আৰু বিভিন্ন পৰিৱেশৰ পৰিবেশন আৰু আৰ্হিত অভিজ্ঞতাৰ ফলসেই হ'ল নীলকণ্ঠী ব্ৰজ উপন্যাস।

এই উপন্যাসখনৰ জৰিয়তে হিন্দুৰ পৰিৱৰ্তন ব্ৰজধামৰ ওপ-পৰিৱৰ্তন প্ৰকাশ ঘটাব বিপৰীতে কিন্তু ব্ৰজধামৰ কৰ্মৰ আৰু নিদানী ৰূপটোও অতি স্পষ্ট ৰূপত চিত্ৰিত হৈছে। বৰ্ণনশীল হিন্দু সমাজৰ ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতিৰ নামত চলা অমানৱীয় প্ৰকৃত ৰূপ ইয়াত প্ৰতিফলিত হৈছে। উপন্যাসৰ কাহিনীভাগ অত্যাচাৰ, ব্যভিচাৰ, নিৰ্ভৰতা বিবেচনা নিৰপত্তাহীন জীৱনৰ দুৰ্নয় কাহিনীৰে ভৰাভাগ্য। এই ব্ৰজধামৰ কম বহুৰীতা বৃহতী বিবেচনা পৰা বৃহতীৰ কম পৰা বৃহতীসকলে প্ৰত্যক্ষৰ বস্তু,

ক্ষুধাশীৰ্ণিত অহি চৰ্মসৰ দেহৰ হাজাৰ হাজাৰ বিধবা নৰীয়ে ভয় প্ৰাচীন দালানৰ খুপৰি কিছুমানৰ অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশত বাস কৰিছিল। কিছুমান ভয় খুপৰি এইবোৰ। এজাক বিধবা বাধেশ্যামীয়ে এই খুপৰি বিলাকত বাস কৰে। ইহঁতৰ অহি-চৰ্মসৰ দেহ, গাত বিবৰ্ণ মলিন যুতি। কিন্তু কঁপালত সিহঁতৰ দগমগাই আছে বিকৃতি আৰু গোপীচন্দনৰ বেৰাৰ সমাৰোহ।^১

সৌদামিনী হৈছে অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত অতন্ত্ৰ সাহসী নীলকণ্ঠ ব্ৰজ'ৰ মূল নৰী চৰিত্ৰ। বিধবা জীয়াৰী সৌদামিনীৰ বৃষ্টিন যুৱকৰ লগত প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক গঢ় লোৱা বাবে তাইৰ পিতৃ বায়েচৌধুৰী আৰু মাতৃ অনুপমাই ব্ৰজধামলৈ মনৰ পৰিৱৰ্তনৰ বাবে লৈ গৈছিল। কিন্তু প্ৰথম অৱস্থাত পিতৃ বায়েচৌধুৰীৰ লগত বোগীৰ ওজৰা কৰাত নিমগ্ন হয় যদিও নিসংগতাই তাইক খেদি ফুৰিছিল। পৰিৱৰ্তন ব্ৰজধামলৈ অহাৰ পিছতেই তাই যি দুখা দেখিছিল সেয়া তাইৰ চিন্তাৰ অগোচৰ আছিল- পাওই মৃতকৰ অহি-চৰ্মসৰ নিজীয় দেহাটো খেপিয়াব ধৰিলে। কি ঠিক কিজনি সোণৰ নাইবা ৰূপৰ মাদলি এটা বৃটীৰ কঁকাল নাইবা বাৰু কোনোবা এঠাইত বন্ধা আছেই? আছে আছে পাওই কিবা এটা টান মাৰি চিঙিলে। লগে লগে বৃটীৰ কঁকালটি উলগে হৈ খাটিয়াৰ ওপৰত হামখুৰি যাই পৰিল। মানৱতা আৰু জীৱনৰ প্ৰতি স্ফুৰ্তি দেখুৱাই থকা এই অদ্ভুত অবিশ্বাস নয় দেহাটো দেখি সৌদামিনীৰ নাকৰ পাৰি দুটা কঁপি উঠিল। তাইৰ মনত পৰিৱৰ্তন হ'লহেঁতেন যদিহে প্ৰকৃততে আধ্যাত্মিকতাৰে পৰিপূৰ্ণ এখন ব্ৰজধামৰ নিচিনা পৰিৱৰ্তন হানত মানসিক শান্তি আৰু নিৰাপত্তাৰ এক অনুকূল পৰিবেশ বিচাৰি পালেহেঁতেন ব্ৰজধামত বাস কৰা বাধেশ্যামীসকলৰ শোকাবহ দৰিদ্ৰতা আৰু ব্ৰজ অলিয়ে গলিয়ে ঘূৰি থকা নৰী মাংস লোভী কুকুৰনেটীয়াৰে পৰিপূৰ্ণ অৱস্থাই সৌদামিনীৰ মন আৰু অমিক বিদ্ৰোহী কৰি তুলিছিল। মন্দিৰৰ পূজাৰীৰ আশ্ৰয়ত ব্ৰজধামত বাস কৰা বিধবা নৰী বা বাধেশ্যামীয়ে জীৱন অতিবাহিত কৰাৰ চিত্ৰও ৰূপায়ণ কৰিছে। নপুংকৰ আলমগড়ীৰ আশ্ৰয় গ্ৰহণ কৰা শশীয়ে কিন্তু আলম গড়ীৰ ওচৰত নিজক এৰি দিয়া দেখা গৈছে। পিছত কুৰী বহুৰীয়া শশীয়ে বিহাৰীকুঞ্জ বিক্ৰী হোৱাৰ পিছত বাধেশ্যামীয়ে বাস কৰা পাবৰ বাহৰ দৰে খুপৰীত আশ্ৰয় লৈছে। অকলপৰে

থকা সময়ছোৱাত তাই আলমগড়ীৰ বন্ধুৰ পৰা আজাৰ বাতি প্ৰস্তাৱ পাইছে মোৰো মন্দিৰ আছে তুমি তুমি আলমগড়ীক যেনেদৰে সহায় কৰিছিল মোকো তেনেদৰে সহায় কৰিব লাগিব। মানে দৰকাৰ হ'লে মোৰ লগত শুৱও লাগিব।^২ শশী চৰিত্ৰৰ এনে অৱস্থাৰ জৰিয়তে ব্ৰজত বাস কৰা নিসহায় নৰীৰ জীৱন চিত্ৰিত হোৱা দেখা যায়। এই শশীয়েই আকৌ সৌদামিনীক সুবিছে তুমি সঁচাকৈয়ে কোৱা, কিবা এটা সাক্ষা পাইছানে তুমি এই ব্ৰজধামলৈ আহি? এনে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ সৌদামিনীৰ ওচৰত কিন্তু নাই। জন কল্যাণমূলক কাম কৰি অতিষ্ঠ হোৱা সৌদামিনীয়ে গোটেই জীৱন এনেদৰে অতিবাহিত কৰিব বিচৰা নাই। তাই সলনি হব নোৱাৰিলে, উচ্চ হিন্দু সমাজৰ বিৰুদ্ধে বৰ্ণনশীল উচ্চ স্বৰে বিৰোধ কৰিছে। বিধবা নৰীবো নিজৰ স্বাধীন জীৱন এটা ধকাৰ কথা কৈ পৰম্পৰাগত সমাজৰ প্ৰতি প্ৰত্যাছন জনাব পাৰিছে। বেণীত ওজি লোৱা চামেলী ফুলৰ শুকাই হোৱা মালাজাল বুলি দুৰ্গল দিল্লীয়ে নিয়াৰ জৰিয়তে ব্ৰজত বাস কৰা কম বয়সীয়া নৰী সকলৰ দৰে সমগ্ৰ জীৱন অতিবাহিত কৰাৰ যি অনিশ্চয়ত মানসিকতা তাৰেই জাননী দিয়ে। সৌদামিনীয়ে সমাজৰ স্বীকৃতি অনুসাৰে নিজৰ প্ৰেমিকৰ লগত স্বামী-স্ত্ৰী হিচাপে সসন্মানে এটি জীৱন বাস কৰিব বিচাৰিছিল। কিন্তু তাইৰ এই কাৰ্যত সমাজে কেতিয়াও অনুমোদন নিদিয়ে। সৌদামিনীয়ে পিছত ব্ৰীষ্টান যুৱকজনৰ লগত মিলিত হৈছে যদিও পৰবৰ্তী সময়ত অন্তৰ্গত তুমি সমাজৰ হৈ বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰি যমুনাৰ বুকুত আত্ম বিসৰ্জন দিছে।

মামণি বয়ছম গোস্বামীয়ে কৰি শ্বৰত চলি থকা ব্ৰজধামৰ জটন-ধ্বংস শিহনমূলকভাৱে চিত্ৰিত কৰিছে। এগৰাকী বিধবা নৰী তথা বাধেশ্যামীক নিসহায় জীৱনৰ নিৰ্মম পুণ প্ৰতিফলিত কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও বৰ্ণনশীল হিন্দু সমাজৰ বিৰুদ্ধে প্ৰত্যাছন জনোৱা প্ৰতিবাদী স্বৰৰ জৰিয়তে মামণি বয়ছম গোস্বামীৰ নৰীবাদী চিন্তাৰ উদন লাভ কৰিব পৰা যায়। এগৰাকী কষ্ট সহিষ্ণু লেখিকা হিচাপে মামণি বয়ছম গোস্বামী প্ৰসিদ্ধ। তেওঁৰ উপন্যাসত নৈৰ্বিকিক দৃষ্টিভঙ্গী, সত্যৰ উপলব্ধি আৰু গভীৰ মানৱীয়তাৰ স্পৰ্শৰে মুৰ্ত হৈ উঠা নিসহায় নৰী চৰিত্ৰ ৰূপায়িত হৈছে তাৰে অধিকাংশই জীৱন অকালকৰ পৰা বঞ্চিত, কটোৱা সামাজিক সন্তাৰ আদিৰ দৰে পীড়িত। এনে নৰীসমূহৰ জীৱন চৰ্যাৰ জৰিয়তে তেওঁৰ নৰীবাদী সন্তাৰ প্ৰকাশ ঘটা দেখা যায়। তেওঁ নিজৰ জীৱনত উপলব্ধি কৰা বিভিন্ন স্তৰৰ নৰীৰ জীৱন বাধা বৈধতা অক্ষয়, ব্ৰজধামৰ বিভিন্ন অভিজ্ঞতা আদিৰে কৰা জিন্দাৰ কলত নৰীৰ মুক্তিৰ যি হাবিয়াস সেয়া নৰী চৰিত্ৰসমূহৰ মাজেৰে প্ৰকাশ লাভ কৰিছে বুলি ক'ব পাৰি। তেওঁৰ ৰচিত ঈশাল হাতীৰ উয়ে খোৰা হাওলা আৰু নীলকণ্ঠী ব্ৰজ' উপন্যাস দুখনত এনে চানেকী পৰিলক্ষিত হয়। ব'ত নৰীয়ে বৰ্ণনশীল সমাজৰ বিৰুদ্ধে প্ৰথমতে প্ৰতিবাদ সন্ধ্যা কৰিছে যদিও শেষত নিজৰ জীৱন আশ্ৰয় লৈছে। উপন্যাস দুখনৰ এনে আলোচনাতকৈ দৃষ্টিকোণীয়ে উপন্যাসিক মামণি বয়ছম গোস্বামীৰ নৰীৰ প্ৰতি থকা সন্দেহী-সমাজৰো অৰ্থাৎ নৰীবাদৰ প্ৰকাশ ঘটিছে।

পাদটীকা :

- ১) জ্যোতিৰেখা হাজৰিকা (সম্পা.), অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা, পৃ-৪৩
- ২) হেমন্ত কুমাৰ ভৰালী (সং., সম্পা.), মামণি বয়ছম গোস্বামী উপন্যাস সমগ্ৰ (প্ৰথম ৰঙ), পৃ-৩৬৮
- ৩) উচ্চ গ্ৰন্থ, পৃ-৪৩১
- ৪) উচ্চ গ্ৰন্থ, পৃ-৪৩৪
- ৫) উচ্চ গ্ৰন্থ, পৃ-৪৩০
- ৬) মামণি বয়ছম গোস্বামী, নীলকণ্ঠী ব্ৰজ, পৃ-২০
- ৭) উচ্চ গ্ৰন্থ, পৃ-১৬
- ৮) উচ্চ গ্ৰন্থ, পৃ-৬৫